

BURMISTRZ GŁUCHOŁAZ

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Głuchołazy

Zmiana – tekst jednolity

Tekst studium stanowi zał. nr 1 do uchwały Rady Miejskiej w Głuchołazach
nr X/109/11 z dnia 29 czerwca 2011r.

BIURO URBANISTYCZNO - ARCHITEKTONICZNE

48-304 NYSA, ul.22 Stycznia 14 tel./fax (0-77) 43-33-381 NIP:753-00-18-997

Spis treści:

I. INFORMACJE WPROWADZAJĄCE.....	5
1. Informacje formalnoprawne.....	5
2. Zespół autorski.....	5
3. Obszar opracowania.....	5
4. Zakres opracowania.....	5
5. Cele studium.....	6
6. Forma studium.....	6
7. Podstawowe materiały wyjściowe.....	7
II. POŁOŻENIE I POZYCJA GMINY GŁUCHOŁAZY W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM.....	7
1. Położenie.....	7
2. Powierzchnia, gęstość zaludnienia, sieć osadnicza.....	8
3. Funkcje gminy.....	9
4. Pozycja gospodarcza gminy.....	9
5. Infrastruktura techniczna.....	10
6. Systemy powiązań zewnętrznych.....	10
III. CELE, SZANSE I PROBLEMY ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY.....	11
1. Cele i kierunki rozwoju gminy.....	11
2. Szanse rozwoju.....	14
3. Społeczne problemy rozwoju.....	16
3.1. Procesy demograficzne.....	16
3.2. Zatrudnienie.....	19
3.3. Jakość i dostępność usług.....	23
3.4. Strategiczne cele polityki mieszkaniowej.....	28
IV. STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA.....	32
1. Główne funkcje gminy.....	32
2. Struktura funkcjonalna miejscowości gminy Głucholązy.....	40
V. UWARUNKOWANIA I KIERUNKI OCHRONY WARTOŚCI I ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.....	41
1. Ogólne zasady kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego oraz wykorzystania zasobów przyrody.....	41
2. Obiekty prawnie chronione.....	47
2.1. Park Krajobrazowy „Góry Opawskie”.....	48
2.2. Rezerваты przyrody.....	48
2.3. Pomniki przyrody.....	50
2.4. Zabytkowe parki.....	51
2.5. Natura 2000.....	52
2.6. Tereny górnicze i udokumentowane złoża surowców mineralnych.....	52
2.7. Obszary o wysokich walorach faunistycznych.....	54
2.8. Siedliska przyrodnicze.....	55
2.9. Stanowiska chronionych gatunków roślin.....	56
3. Obszary i obiekty proponowane do objęcia ochroną prawną.....	56
3.1. Użytek ekologiczny.....	56
3.2. Natura 2000.....	57
3.3. Pomniki przyrody.....	57
3.4. Stanowiska dokumentacyjne.....	59
3.5. Obszary systemu ekologicznego.....	61
4. Ścieżki przyrodniczo-dydaktyczne.....	61
VI. UWARUNKOWANIA ORAZ KIERUNKI I ZASADY OCHRONY WARTOŚCI KULTUROWYCH.....	62

1.	Podstawowe elementy dziedzictwa kulturowego i ich ochrona	63
2.	Obiekty podlegające ochronie znajdujące się w rejestrze zabytków i gminnej ewidencji zabytków.	63
3.	Zakres ochrony konserwatorskiej.	70
4.	Stanowiska archeologiczne.	70
5.	Zabytkowe układy ulicowe.	77
6.	Cmentarze zabytkowe.	77
7.	Parki zabytkowe.....	77
VII.	KIERUNKI ROZWOJU FUNKCJI PRODUKCYJNYCH.....	78
1.	Kierunki rozwoju rolnictwa.	78
1.1.	Rolnictwo- stan istniejący.	78
1.2.	Użytkowanie gruntów rolnych.....	79
1.3.	Struktura stanu władania użytkami rolnymi.	82
1.4.	Program produkcji rolnej i inwestycji związanych z rolnictwem.	82
2.	Kierunki rozwoju przestrzennego funkcji produkcyjnych pozarolniczych.	83
VIII.	KIERUNKI I ZASADY FUNKCJONOWANIA UZDROWISKA.....	86
1.	Kierunki rozwoju funkcji uzdrowskiej.	86
2.	Kierunki i zasady gospodarowania przestrzenią w obszarach ochrony uzdrowskiej.....	88
IX.	KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU TURYSTYKI I REKREACJI.	92
X.	KIERUNKI ROZWOJU I FUNKCJONOWANIA TERENÓW SPECJALNYCH.	94
1.	Kierunki rozwoju i funkcjonowania terenów związanych z bezpieczeństwem publicznym.	94
2.	Kierunki funkcjonowania terenów specjalnych (MON, Straży Granicznej).	94
3.	Kierunki rozwoju terenów związanych z ochroną przeciwpowodziową.....	94
XI.	ZASADY GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ DOTYCZĄCE OBSZARÓW ZABUDOWANYCH.....	97
1.	Zabudowa mieszkaniowa.	98
2.	Zabudowa usługowa.....	100
3.	Tereny wymagające przekształceń i rewaloryzacji.	102
4.	Zabudowa przemysłowa	103
XII.	KIERUNKI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO OBSZARÓW OSADNICZYCH.....	104
1.	Kierunki rozwoju mieszkalnictwa.	104
2.	Kierunki rozwoju przemysłu i działalności gospodarczej.....	106
3.	Kierunki rozwoju zabudowy turystyczno – rekreacyjnej i lotniskowej	107
4.	Obszary wielofunkcyjne przeznaczone do realizacji nowych programów gminy.	107
XIII.	KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI	108
1.	Zasady i polityka gminy dotyczące drogowego systemu transportowego....	108
2.	Kierunki i zasady funkcjonowania układu drogowego.....	111
3.	Ciągi dróg rowerowych	112
4.	Komunikacja zbiorowa.....	113
5.	Zaplecze techniczne motoryzacji.	113
6.	Zasady i polityka dotycząca pozostałych systemów transportowych.....	114
6.1.	System transportu kolejowego	114
XIV.	UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ	115
1.	Polityka rozwoju infrastruktury sanitarnej.....	115
1.1.	Istniejące systemy zaopatrzenia w wodę.	116
1.2.	Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w wodę.	120
1.3.	Kierunki rozwoju gospodarki ściekowej.....	121
2.	Gospodarka odpadami komunalnymi.	123

3.	Kierunki rozwoju gospodarki cieplnej.....	124
4.	Kierunki zaopatrzenia w gaz.....	124
5.	Elektroenergetyka.....	125
6.	Telekomunikacja.....	127
XV.	OBSZARY, DLA KTÓRYCH SPORZĄDZENIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO JEST OBOWIĄZKOWE.....	127
XVI.	PROPOZYCJE ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH.....	133
XVII.	Załączniki.....	136

I. INFORMACJE WPROWADZAJĄCE.

1. Informacje formalnoprawne.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Głuchołazy uchwalone zostało uchwałą nr LII/320/2002r. Rady Miejskiej w Głuchołazach z dnia 8 października 2002r.

Opracowanie zmiany studium podjęte zostało w oparciu o uchwałę Rady Miejskiej w Głuchołazach nr XIV/108/07 z dnia 30 października 2007r.

2. Zespół autorski.

Studium i zmian studium sporządzone zostało przez Biuro Urbanistyczno-Architektoniczne „Arplan” sp. z o.o. Nysie.

Projektant:

mgr inż.arch. Tadeusz Pawlik

Współpraca:

mgr inż.arch. Jakub Tomiczek
mgr inż.arch. Alojzy Tomiczek
mgr inż.arch. Paweł Sekieta
mgr Zbigniew Ćwikliński
inż.arch. Aleksandra Siewiera
inż.arch. Wiesław Półchłopek
dr Krzysztof Badora

3. Obszar opracowania.

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Głuchołazy opracowano w aktualnych granicach administracyjnych. Studium obejmuje obszar o powierzchni 168 km².

4. Zakres opracowania.

Studium uwzględnia wymogi wynikające z obowiązującej ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.Nr 80, poz.717 z późn.zm.).

Formę i zakres oraz procedurę sporządzenia studium (zmiany studium) dostosowano do Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.

5. Cele studium.

Podstawowymi celami studium są:

- rozpoznanie aktualnej sytuacji gminy, istniejących uwarunkowań oraz problemów związanych z jej rozwojem;
- sformułowanie kierunków zagospodarowania przestrzennego i zasad polityki przestrzennej gminy, w tym zasad ochrony interesu publicznego;
- stworzenie podstawy do koordynacji planów miejscowych i decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu wydawanych bez planów.

Równie ważnym celem studium jest również promocja rozwoju gminy.

Cele powyższe wynikają bezpośrednio z przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a pośrednio z innych ustaw oraz regulacji prawnych dotyczących kompetencji samorządów. W studium uwzględniono uwarunkowania wynikające między innymi z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu, stanu i funkcjonowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, własności gruntów, jakości życia mieszkańców, zadań ponadlokalnych.

Niniejsza zmiana studium podjęta w oparciu o uchwałę Rady Miejskiej w Głuchołazach nr XIV/108/07 z dnia 30 października 2007r. ma na celu lokalizację zabudowy mieszkalno-rekreacyjnej z dopuszczeniem funkcji pensjonatowej i hotelarskiej we wsi Podlesie. Przy zmianie studium uwzględniono ponadto zgłoszone wnioski w tym związane z wprowadzeniem energetyki wiatrowej oraz zatwierdzone i przyjęte przez Radę Miejską Głuchołaz programy, strategie i plany rozwojowe oraz uwzględniono ustalenia obowiązujących planów miejscowych.

6. Forma studium.

Formę studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Głuchołazy stanowią:

- tekst,

- rysunek studium w skali 1:25 000,
- dokumentacja planistyczna.

Załączony na końcu niniejszego tekstu studium załącznik nr 1 stanowiący wyjaśnienie do legendy w zakresie procesów przekształceń oraz kierunków zagospodarowania i wiodącego użytkowania terenów stanowi integralną część studium.

7. Podstawowe materiały wyjściowe.

- 1) Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego gminy Głuchołazy – wg wyroku w rozdz.XV (obowiązujące),
- 2) Zgłoszone do studium wnioski i programy przez instytucje i organy administracji państwowej i samorządowej uprawnione do zatwierdzania i opiniowania studium,
- 3) Inwentaryzacja urbanistyczna gminy Głuchołazy wykonana do studium w oparciu o bezpośrednie badania terenowe oraz w oparciu o informacje uzyskane w UM Głuchołazy, w jednostkach gospodarczych na terenie gminy, informacje statystyczne publikowane przez GUS,
- 4) Plan Województwa Opolskiego opr. Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego w Opolu,
- 5) Strategia rozwoju województwa opolskiego,
- 6) Strategia rozwoju gminy Głuchołazy,
- 7) Strategia rozwoju turystycznego gminy Głuchołazy,
- 8) Opracowanie ekofizjograficzne gminy Głuchołazy oprac. Pod kierunkiem K.Badory,
- 9) Waloryzacja przyrodnicza gminy Głuchołazy, opr.pod kierunkiem K.Dubel,
- 10) Studium ochrony przed powodzią zlewni rzeki Nysy Kłodzkiej poniżej wodowskazu Bardo,
- 11) Koncepcja gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy Głuchołazy, opr.M.Bartocha,
- 12) Powszechny spis rolny 2002r – GUS,
- 13) Narodowy spis powszechny 2002r – GUS.

II. POŁOŻENIE I POZYCJA GMINY GŁUCHOŁAZY W WOJEWÓDZTWIE OPOLSKIM

1. Położenie.

Gmina Głuchołazy położona jest w południowej części województwa opolskiego w powiecie nyskim.

Gmina sąsiaduje od wschodu z gminą Prudnik, od północy z gminą Nysa, od zachodu Otmuchów, natomiast od południa gmina graniczy z Republiką Czeską.

Walorami gminy Głucholązy jest lokalizacja w obrębie Gór Opawskich należących do Sudetów Wschodnich. Jest to jedyna góraska gmina w województwie opolskim.

2. Powierzchnia, gęstość zaludnienia, sieć osadnicza.

Obszar gminy Głucholązy w granicach administracyjnych wynosi 16 807 ha. Zajmuje 13,73% powierzchni powiatu nyskiego (122 388 ha) i 1,79% powierzchni województwa opolskiego (941 167 ha).

Według GUS z 2007r. Na terenie gminy zamieszkiwały 25572 osoby, z czego 14879 w mieście (*).

Według danych GUS w 2007 roku na 1 km² powierzchni gminy przypadały 152 osoby.

Sieć osadniczą gminy Głucholązy tworzy miasto Głucholązy oraz 17 sołectw:

- Biskupów,
- Bodzanów,
- Burgrabice,
- Charbielin,
- Gierałcice,
- Jarnołówki,
- Konradów,
- Markowice,
- Nowy Las,
- Nowy Świątów,
- Podlesie,
- Pokrzywna,
- Polski Świątów,
- Sławniowice,
- Stary Las,
- Sucha Kamienica,
- Wilamowice Nyskie.

(*) - osoby faktycznie zamieszkałe.

3. Funkcje gminy.

Miasto Głucholązy stanowi ośrodek wielofunkcyjny z rozwiniętą funkcją usługową. Na obszarze wiejskim gminy dominuje funkcja rolnicza. Jedynie we wsiach Jarnołówek, Pokrzywna, Podlesie, położonych na obszarze Parku Krajobrazowego Gór Opawskich wiodącą jest funkcja turystyczna i mieszkaniowa.

4. Pozycja gospodarcza gminy.

W 2007 roku na terenie gminy zarejestrowanych było w systemie REGON podmiotów gospodarki narodowej z tego:

- w sektorze publicznym - 263
- w sektorze prywatnym - 2195
w tym podmioty stanowiące:
- spółki - 24
- spółdzielnie - 13
- osoby fizyczne - 1828

Tab. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sektorów w gminie Głucholązy.

Wyszczególnienie	ogółem	Sektor publiczny						Sektor prywatny						
		razem	W tym					razem	W tym					
			Jednostki prawa budżetowego	Przedsiębiorstwa państwowe	Spółki prawa handlowego	Spółki z udziałem kapitału zagr.	Gospodarstwa pomocnicze		Osoby fizyczne	Spółki prawa handlowego	Spółki z udziałem kapitału zagr.	Spółdzielnie	Fundacje	Stowarzyszenia i org. społeczne
Gmina	2458	263	32	-	5	-	-	2195	1828	-	24	13	1	60
W tym miasto	1780	251	22	-	4	-	-	1529	1257	-	21	7	1	27

5. Infrastruktura techniczna.

Obszar miasta jest stosunkowo dobrze wyposażony w urządzenia i sieci infrastruktury technicznej. Zdecydowanie gorzej wyposażony jest w infrastrukturę techniczną obszar wiejski gminy (kanalizacja, gazociągi). Gmina zgodnie z koncepcją gospodarki wodno-ściekowej realizuje zadania zmierzające do pełnego zaopatrzenia w wodę i skanalizowania wszystkich miejscowości.

Teren gminy wyposażony jest w następujące główne urządzenia i sieci infrastruktury technicznej:

- gaz ziemny gazociągami wysokiego ciśnienia relacji Szonów – Prudnik – Głuchołazy; Ø 150/100 CN 4,0 Mpa, relacji Głuchołazy – granica państwa (zasilanie dwustronne) ; Ø 100 CN 4,0 Mpa,
- stacja 110/15 kV GPZ Bodzanów zasilana przelotową linią 110kV z kierunku Studzienna stanowiącą odczep od linii relacji GPZ Hajduki - GPZ Ceglana,
- centrale telefoniczne, sieci telekomunikacyjne,
- system ciepłowniczy miejski, lokalne kotłownie, kotłownie przemysłowe.

6. Systemy powiązań zewnętrznych.

Powiązania przyrodnicze.

Południowo-wschodnia część gminy położona jest w obrębie Parku Krajoobrazowego Gór Opawskich. Teren ten powiązany jest bezpośrednio z Republiką Czeską. Ważnym elementem systemu powiązań przyrodniczych jest ekosystem związany z doliną Białej Głuchołaskiej.

Powiązania komunikacyjne.

System transportowy gminy tworzy przede wszystkim układ drogowy. Najważniejszym jego elementem jest droga krajowa nr 40 granica Państwa – Pyskowice oraz droga wojewódzka nr 411 Nysa – Głuchołazy – granica Państwa, stanowiące dogodne powiązania komunikacyjne gminy z terenami sąsiednimi w kraju i Republice Czeskiej. Uzupełnieniem w/w głównych osi transportu drogowego są drogi powiatowe. Przez gminę przebiega obecnie linia kolejowa znaczenia krajowego nr 137 relacji Katowice – Legnica na odcinku Prudnik – Nysa.

Powiązania infrastrukturalne i przestrzenne.

Podstawowy system powiązań infrastrukturalnych wiąże się:

- z układem elektroenergetycznym gminy, przez teren której przebiega linia 110kV z kierunku Studzienna stanowiąca odczep od linii relacji GPZ Hajduki - GPZ Ceglana,
- z kolektorem sanitarnym Głuchołazy – Nysa, odprowadzającym ścieki z miasta i gminy Głuchołazy.

Najważniejszymi elementami przestrzennymi stanowiącymi powiązania z terenami sąsiednimi są:

- tereny leśne Gór Opawskich przechodzące na obszar gminy Prudnik i powiązane bezpośrednio z Republiką Czeską,
- rzeka Biała Głuchołaska stanowiąca źródło wody pitnej dla m.Nysy, ze strefą ochrony sanitarnej przebiegającej wzdłuż całej zlewni na terenie gminy Głuchołazy,
- tereny górnicze złoża granitu Kamienna Góra (gm.Otmuchów).

III. CELE, SZANSE I PROBLEMY ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY.

1. Cele i kierunki rozwoju gminy.

Celem generalnym jest ożywienie gospodarcze i zapewnienie zrównoważonego rozwoju gminy w oparciu o dynamiczny rozwój usług i turystyki oraz przewidziane do reaktywacji Uzdrowisko Głuchołazy oraz aktywność biznesową dużych, średnich i małych i przedsiębiorstw produkcyjnych, nowoczesne rolnictwo. Wsparciem dla tego procesu będzie szybki rozwój infrastruktury technicznej, rozwój mieszkalnictwa, wzrost kwalifikacji i umiejętności zasobów rynku pracy oraz realizowanie polityki proekologicznej nastawionej szczególnie na ochronę uzdrowiska, Parku Krajobrazowego „Gór Opawskich”, zlewni Nysy Kłodzkiej oraz ochrony ujęć powierzchniowych na Białej Głuchołaskiej.

Realizacja tak sformułowanego celu ułatwi proces koniecznych przemian i dostosowanie się do nowych warunków funkcjonowania w Unii Europejskiej i współpracy transgranicznej z Republiką Czeską.

W świetle tak postawionego celu generalnego wymagana jest realizacja następujących celów szczegółowych:

1. Cele ekonomiczne - wyrażają się w kształtowaniu mechanizmów stymulujących efektywny i wielostronny rozwój gospodarczy miasta i gminy oraz w podejmowaniu działań zapewniających obniżenie bezrobocia i wzrost standardu życia mieszkańców, poprzez:

- aktywizację rozwoju funkcji podstawowych gminy tj. przemysłu, usług, rolnictwa,
- reaktywację funkcji uzdrowiskowej miasta i wsi Jarnołówki oraz zasadniczy rozwój funkcji turystycznej,
- restrukturyzację istniejącego przemysłu,
- wspieranie przedsiębiorczości i jego promocję,
- zapewnienie wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw,
- zapewnienie korzystnych warunków do inwestowania, w tym stworzenie nowych terenów aktywizacji gospodarczej,
- umacnianie pozycji rodzinnych gospodarstw rolnych, ich przeobrażenie strukturalne,
- wprowadzenie nowych rozwiązań agrotechnicznych, rozwój lokalnego przetwórstwa rolnego,
- wsparcie dla tworzenia się grup producenckich rolników,
- rozwój sektora bankowego w mieście,
- modernizację układu komunikacyjnego i poprawę stanu dróg,
- stworzenie warunków dla rozwoju energetyki wiatrowej.

2. Cele społeczne - wyrażają się w poprawie standardu życia lokalnej społeczności, w sprawnym funkcjonowaniu gminy, a w szczególności polegają na :

- stworzeniu warunków dla funkcjonowania i rozwoju Uzdrowiska Głuchołazy,
- ochrony walorów przyrodniczo – krajobrazowych,
- zapewnienie warunków realizacji budownictwa mieszkaniowego,
- zapewnieniu dogodnych warunków życia w drodze rozwijania infrastruktury społecznej w dostosowaniu do potrzeb powiatowych i gminnych,
- zapewnieniu mieszkańcom odpowiedniej ilości i jakości usług,

- wyposażeniu obszaru gminy w potrzebne, niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej tj. skanalizowanie obszarów osadniczych, gazyfikacja wsi, zwodociągowanie całej gminy, telefonizacja,
- zapewnieniu odpowiedniego poziomu ochrony zdrowotnych warunków życia mieszkańców,
- poprawie bezpieczeństwa mieszkańców, w tym stworzenie warunków ochrony przeciwpowodziowej.

3. Cele przestrzenne - polegają na zachowaniu lub przywracaniu ładu przestrzennego w zagospodarowania miasta i wiejskich jednostek osadniczych z uwzględnieniem wartości kulturowych i przyrodniczych; w szczególności:

- zabezpieczenie obszarów ochrony Uzdrawiska Głucholązy,
- tworzeniu struktur przestrzennych na obszarze Parku Krajobrazowego „Gór Opawskich”,
- porządkowaniu struktury funkcjonalno przestrzennej gminy,
- przygotowaniu terenów dla mieszkalnictwa, działalności przemysłowej, usługowej oraz komunalnej,
- likwidacji zaniedbań i nieprawidłowości w dotychczasowym zagospodarowaniu przestrzennym poprzez rewitalizację i rehabilitację zabudowy,
- racjonalnej gospodarce terenami i efektywnym ich wykorzystaniu,
- zabezpieczeniu funkcji i obiektów chronionych,
- określeniu odpowiedniej funkcji dla obszarów problemowych,
- zalesianiu obszarów rolniczo nieprzydatnych,
- stosowaniu rozwiązań architektonicznych nawiązujących do tradycji lokalnych i wartości kulturowych.

4. Cele kulturowe - polegają na zachowaniu wartościowych zasobów dziedzictwa kulturowego oraz kształtowaniu atrakcyjnego wizerunku gminy poprzez:

- ochronę istniejących zasobów kulturowych; ich restrukturyzację, renowację i rewitalizację,
- kształtowanie harmonijnego krajobrazu kulturowego z zachowaniem naturalnych krajobrazów i zabytkowych układów urbanistycznych,
- uwzględnienie w planach miejscowych miasta Głucholązy i wsi problematyki ochrony wartości kulturowych.

5. Cele ekologiczne - wyrażają się w ochronie i racjonalnym kształtowaniu środowiska przyrodniczego poprzez:

- uwzględnienie problematyki ochrony środowiska jako nierozłącznej części wszystkich procesów rozwojowych,
- ochronę wartości przyrodniczych, a wraz z nimi wartości kulturowych,
- ochronę Parku Krajobrazowego „Gór Opawskich”, zlewni rzeki Nysy Kłodzkiej,
- ochronę rezerwatów i pomników przyrody, stanowisk dokumentacyjnych, ciągów ekologicznych, zabytkowych parków, użytków ekologicznych, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych,
- ochronę lasów, gleb, surowców naturalnych, wód, atmosfery,
- hamowanie procesów degradacji środowiska naturalnego,
- stosowanie nowoczesnych technologii w zakresie infrastruktury technicznej (m. in. w ciepłownictwie) - przyjaznych dla środowiska,
- uporządkowanie gospodarki ściekami i stworzenie pełnej ochrony zlewni Nysy Kłodzkiej.

Studium ma być narzędziem pomocnym do osiągnięcia założonych celów, które zmierzają do sukcesywnego zrównoważonego rozwoju gminy.

Proces formułowania celów w rozwoju gminy nie jest prosty, gdyż zawsze występuje nadmiar celów w stosunku do możliwości ich zrealizowania.

Występujące ograniczenia, a także nierzadko sprzeczność celów wymagają uwzględniania kompromisów i dokonywania wyborów.

W studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Głuchołazy przyjęto założenie, że celem generalnym rozwoju będzie ekorozwój, przez który należy rozumieć zrównoważony udział czynników ekologicznych, gospodarczych i społecznych w kształtowaniu procesów rozwojowych gminy.

Efektom pożądanym zmian w zagospodarowaniu przestrzennym zapisanych w przekroju różnych sfer gospodarowania winno być sukcesywne wypełnianie podstawowych celów rozwoju gminy, do których w ujęciu bardzo generalnym - zaliczono:

- ⇒ poprawę jakości życia,
- ⇒ zwiększenie efektywności gospodarowania,
- ⇒ tworzenie ładu przestrzennego.

2. Szanse rozwoju.

Dogodne położenie gminy przy głównych szlakach komunikacyjnych woje-

wództwa opolskiego - drodze krajowej 40 Granica Państwa – Pyskowice przez Głuchołazy – Prudnik- Głogówek – Kędzierzyn Koźle i drodze wojewódzkiej nr 411 Nysa – Głuchołazy – Granica Państwa zapewnia dobre połączenie komunikacyjne poprzez przejścia graniczne z Republiką Czeską oraz z ośrodkami miejskimi północnej i wschodniej części Opolszczyzny. Głuchołazy położone na obszarze pogranicza polsko – czeskiego są lokalnym ośrodkiem rozwojowym. Wysoka atrakcyjność walorów przyrodniczo – krajobrazowych wynikająca z położenia w obrębie Sudetów Wschodnich – Gór Opawskich oraz Przedgórze Sudeckiego przyczyniła się do znaczącego rozwoju funkcji turystycznej w gminie Głuchołazy. Miasto i wieś Jarnońtówek posiadają znaczące tradycje lecznictwa uzdrowiskowego. Miasto jest również ośrodkiem przemysłowym ze szczególnie dobrze rozwiniętym potencjałem w branżach: papierniczej, meblowej, odzieżowej, metalowej. Miasto Głuchołazy posiada dobrze rozwiniętą funkcję usługową szczególnie w zakresie lecznictwa szpitalnego (uzdrowiskowego). Baza sanatoryjna znajduje się również we wsi Jarnońtówek.

Jednym z turystycznych atutów miasta, oprócz dobrze zachowanego układu urbanistycznego z licznymi zabytkami architektury są pozostałości kopalnictwa złota z okresu średniowiecznego na terenie Głuchołaz. Gmina Głuchołazy, w której użytki rolne zajmują ok. 11,5 tys.ha (68% powierzchni gminy), z uwagi na swoje bardzo dobre warunki glebowe, dobre tradycje kultury agrarnej, stanowi zaplecze produkcyjne wysokiej jakości produktów rolnych.

Głuchołazy, po wybudowaniu kolektora sanitarnego Głuchołazy – Nysa (do oczyszczalni miasta Nysy) rozwiązało podstawową barierę rozwojową umożliwiającą jego dalszy rozwój. Miasto jest w pełni zwodociągowane, obszar gminy jest w ostatniej fazie zwodociągowania. Zmodernizowano w całej gminie telekomunikację oraz rozwinięto w mieście sektor bankowy. Gmina Głuchołazy posiada warunki do harmonijnego i stałego rozwoju wszystkich dziedzin życia społeczno-gospodarczego.

Uwzględniając jednakże uwarunkowania związane z istniejącym zagospodarowaniem gminy i stanem środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz walorami klimatycznymi dostrzec można te elementy, które rzutować winny na szanse rozwojowe gminy, którymi powinno być:

- ⇒ **Reaktywowane Uzdrowisko Głuchołazy, będące znaczącym elementem aktywizującym gminę i umożliwiającym pełne, całoroczne zagospodarowanie dobrze rozwiniętej w mieście i w zespole wsi Jarnońtówek – Pokrzywna bazy noclegowej.**

- ⇒ **Dobrze rozwinięta turystyka, wykorzystująca wyjątkowe walory przyrodniczo – krajobrazowe i wzajemnie uzupełniająca się z funkcją uzdrowiskową sprawi, że obszar Parku Krajobrazowego Gór Opawskich będzie konkurencyjny w stosunku do sąsiednich terenów czeskich, a rozwój usług turystycznych pozwoli na tworzenie nowych miejsc pracy.**

Szanse rozwojowe gminy dotyczyć powinny:

- utrzymania produkcji w istniejących zakładach przemysłowych,
- rozwój funkcji produkcyjnych (przemysłowo – składowych, rzemiosła produkcyjnego, handlu hurtowego) na obszarach aktywizacji gospodarczej w Głuchołazach i w Bodzanowie,
- rozwój funkcji usługowych,
- rozwój nowoczesnego rolnictwa, w tym rolnictwa ekologicznego,
- stworzenie nowoczesnej bazy przetwórstwa rolno – spożywczego, przechowalnictwa,
- tworzenie zakładów rzemieślniczych na terenie wiejskim gminy,
- intensywnego rozwoju funkcji turystycznej w skali całej gminy, rozwój agroturystyki, rozwój usług nastawionych na obsługę ruchu turystycznego,
- rozwój funkcji mieszkaniowej i letniskowej głównie w Głuchołazach , Jarnołtówku, Podlesiu oraz Charbielinie.

3. Społeczne problemy rozwoju.

3.1. Procesy demograficzne

Procesy demograficzne wpływają na skalę rozwoju gminy oraz potrzeby rozwoju wielu dziedzin życia i sposobów zagospodarowania związanych m.in. z zabezpieczeniem potrzeb mieszkaniowych, miejsc pracy, siecią i wielkością placówek infrastruktury społecznej (przedszkola, szkoły, placówki zdrowia, opieka społeczna, i in.) oraz wielkością urzędzeń inżynierii technicznej.

3.1.1. Liczba ludności.

W prognozowaniu liczby ludności uwzględniono:

- średnioroczny wzrost zaludnienia miasta o ponad 35 osób w latach 1985 - 2000,
- średnioroczny spadek zaludnienia wsi o ponad 40 osób w latach 1985 - 2000, przy czym spadek ten od połowy lat 90-tych jest niski,
- ukształtowany w ostatnich latach bardzo niski lub ujemny przyrost naturalny,
- utrzymywanie się ujemnego salda migracji od 1985r., z tendencją zmniejszania się wielkości odpływu ludności od 1995r.

Analizując dotychczasowe procesy demograficzne, sytuację gospodarczą gminy oraz rynek mieszkaniowy założono, że rozwój demograficzny bazować będzie głównie na ukształtowanym przyroście naturalnym. Spodziewać się należy utrzymania generalnie dotychczasowego potencjału demograficznego lub nieznacznego spadku liczby ludności gminy. Wielkość wzrostu uzależniona będzie od odpływu ludności z terenu gminy. Na skalę tych procesów rzutować będzie rynek pracy i jego atrakcyjność, rynek mieszkaniowy, jakość i dostępność usług. Nie bez znaczenia na rynek pracy pozostanie możliwość pozyskania zatrudnienia w sąsiednich gminach Nysa i Prudnik.

W poniższej perspektywicznej prognozie na 2015r. założono umiarkowany spadek liczby mieszkańców wsi i nieznaczny wzrost liczby mieszkańców miasta. Wzrost ten nastąpi głównie w wyniku przemieszczania się ludności wiejskiej do miasta oraz napływu ludności do miasta spoza gminy. Napływ ten wynikać będzie ze wzrostu atrakcyjności miasta Głuchołazy – jako ośrodka wyposażonego w pełny zakres usług przypisanych dla lokalnego ośrodka rozwoju z rozwiniętą funkcją turystyczno – uzdrowiskową.

Lata	Liczba ludności całej gminy	W tym: miasto	W tym: wieś
1978	27850	15500	12350
1985	26950	15070	11880
1990	27100	15700	11400
2000	26900	15600	11300
2007	25678	14950	10728
2015	25220	15000	10220

Szczegółowa prognoza demograficzna dla poszczególnych wsi uwzględnia wariant spadku liczby ludności na terenach wiejskich gminy. Objęcie funkcją uzdrowiskową południowej części gminy może przyczynić się do wzrostu liczby mieszkańców wsi Jarnołówki, Konradów i Podlesie. Tym samym tempo przyrostu mieszkańców miasta może zostać ograniczone. We wsiach Jarnołówki i Podlesie zgodnie z ustaleniami obowiązujących planów miejscowych, zlokalizowany jest znaczący program mieszkaniowy

(jednorodzinny).

W poniższej tabeli zestawiono istniejącą i prognozowaną liczbę osób zameldowanych na pobyt stały w poszczególnych jednostkach osadniczych gminy.

Tabela 1. Liczba Ludności zameldowanych na pobyt stały.

Lp	Miejscowość	Ludność w:				Prognoza 2015	
		1978 r.	1988 r.	1998 r.	2007 r.	Wartość śr.	Wartość max.
1.	Biskupów	876	888	902	881	850	850
2.	Bodzanów	1795	1690	1536	1483	1380	1380
3.	Burgrabice	814	770	744	698	650	650
4.	Charbielin	930	944	878	808	750	750
5.	Gierałcice	907	916	933	884	830	830
6.	Jarnołówek	895	822	832	804	770	770
7.	Konradów	1226	1097	970	890	850	850
8.	Markowice	238	216	216	204	200	200
9.	Nowy Las	570	499	515	501	500	500
10.	Nowy Świętów	934	882	1029	997	1000	1000
11.	Podlesie	389	331	321	250	230	230
12.	Pokrzywna	152	182	213	237	250	250
13.	Polski Świętów	512	490	452	420	400	400
14.	Sławniowice	673	603	622	558	520	520
15.	Stary Las	879	799	739	694	660	660
16.	Sucha Kamienica	254	225	230	197	180	180
17.	Wilamowice Nyskie	291	266	223	222	200	200
Ogółem wsie		12335	11620	11355	10728	10220	10220
18.	Miasto Głucholazy	15500	15674	15835	14950	14500	15000
Ogółem gmina		27835	27294	27190	25678	24720	25220

* według ewidencji ludności UM, osoby zameldowane na pobyt stały

3.1.2. Struktura wieku.

Szacowaną strukturę wieku wg podstawowych grup wiekowych sporządzono w oparciu o prognozy demograficzne dla województwa opolskiego. W poniższych tabelach zestawiono od 1995r. strukturę wieku ludności gminy Głucholazy, miasta i wsi oraz prognozę demograficzną na rok 2015.

Rok	Ogółem w wieku					
	przedprodukcyjnym		produkcyjnym		poprodukcyjnym	
	osób	%	osób	%	osób	%
1995	7441	27,41	15607	61,17	4099	11,42
2000	6409	24,05	15874	59,57	4363	16,38
2003	5666	21,61	16267	62,03	4290	16,36
2007	4674	18,28	16537	64,67	4361	17,05
2015	3740	15,14	15980	64,64	5000	20,22

Miasto

Rok	Ogółem w wieku					
	przedprodukcyjnym		produkcyjnym		poprodukcyjnym	
	osób	%	osób	%	osób	%
1995	4202	26,59	9336	59,09	2262	14,32
2000	3522	22,69	9406	60,59	2597	16,72
2003	3081	20,27	9552	62,85	2566	16,88
2007	2573	17,29	9648	64,84	2658	17,87
2015	2060	14,18	9270	63,96	3170	21,86

Wsie

Rok	Ogółem w wieku					
	przedprodukcyjnym		produkcyjnym		poprodukcyjnym	
	osób	%	osób	%	osób	%
1995	3239	28,54	6271	55,27	1837	16,19
2000	2887	25,96	6468	58,16	1766	15,88
2003	2585	23,45	6715	60,91	1724	15,64
2007	2101	19,65	6889	64,43	1703	15,92
2015	1650	16,15	6680	65,37	1890	18,48

Prognozy demograficzne dla poszczególnych grup wiekowych wskazują na dalszy spadek ludności w wieku przedprodukcyjnym i znaczące zwiększenie grupy osób w wieku poprodukcyjnym. Procesy te będą bardziej wyraźne w mieście Głuchołazy.

3.2. Zatrudnienie.

Wg danych GUS w 2007r. liczba pracujących w gminie Głuchołazy stanowiła zaledwie 25% liczby osób w wieku produkcyjnym, a poziom bezrobocia kształtował się na poziomie 9,6%. Liczby te wskazują na znaczący udział osób w wieku produkcyjnym obejmujących grupę osób posiadających niezarobkowe źródła utrzymania, niepracujących nie zarejestrowanych w urzędzie pracy oraz wyjeżdżający do pracy poza teren gminy (powszechne

wyjazdy do UE). Brak pełnych danych uniemożliwia określenie skali tych zjawisk.

W mieście grupa pracujących stanowiła ponad 33% liczby osób w wieku produkcyjnym z wyraźną dominacją zatrudnionych kobiet. W poniższych tabelach zestawiono pracujących wg płci oraz zarejestrowanych bezrobotnych w gm. Głuchołazy.

Jednostka terytorialna: Głuchołazy			Jednostka terytorialna: Głuchołazy - miasto			Jednostka terytorialna: Głuchołazy - wieś		
Lata: 2007			Lata: 2007			Lata: 2007		
Kategoria: RYNEK PRACY			Kategoria: RYNEK PRACY			Kategoria: RYNEK PRACY		
Zakres danych: OGÓŁEM			Zakres danych: OGÓŁEM			Zakres danych: OGÓŁEM		
J. m. 2007			J. m. 2007			J. m. 2007		
PRACUJĄCY W GŁÓWNYM MIEJSCU PRACY			PRACUJĄCY W GŁÓWNYM MIEJSCU PRACY			PRACUJĄCY W GŁÓWNYM MIEJSCU PRACY		
Pracujący wg płci			Pracujący wg płci			Pracujący wg płci		
Ogółem	osoba	4 144	ogółem	osoba	3 200	ogółem	osoba	944
mężczyźni	osoba	2 062	mężczyźni	osoba	1 419	mężczyźni	osoba	643
Kobiety	osoba	2 082	kobiety	osoba	1 781	kobiety	osoba	301
BEZROBOCIE								
Bezrobotni zarejestrowani wg płci								
Ogółem	osoba	1 587						
mężczyźni	osoba	749						
Kobiety	osoba	838						

Ostatnie publikowane dane GUS z 2003r. dot. pracujących wg grup ekonomicznych wskazują na przewagę osób pracujących w przemyśle (48,7% ogółu pracujących) i usługach (47,8%). W mieście jest nieznaczna przewaga osób pracujących w usługach. Rzutuje to na usługowo-przemysłową funkcję miasta.

Zdecydowanie dominuje zatrudnienie w sektorze prywatnym (60%). Potwierdza to dokonane zmiany własnościowe w gospodarce.

W poniższych tabelach zestawiono pracujących wg sektorów ekonomicznych i płci oraz wg sektorów własności.

Jednostka teryt.: Glucholazy			Jednostka teryt.: Glucholazy - miasto			Jednostka teryt.: Glucholazy - wieś		
Lata: 2003			Lata: 2003			Lata: 2003		
Kategoria: RYNEK PRACY			Kategoria: RYNEK PRACY			Kategoria: RYNEK PRACY		
Zakres danych: OGÓŁEM			Zakres danych: OGÓŁEM			Zakres danych: OGÓŁEM		
J. m. 2003			J. m. 2003			J. m. 2003		
PRACUJĄCY W GŁÓWNYM MIEJSCU PRACY			PRACUJĄCY W GŁÓWNYM MIEJSCU PRACY			PRACUJĄCY W GŁÓWNYM MIEJSCU PRACY		
Pracujący wg płci			Pracujący wg płci			Pracujący wg płci		
Ogółem	osoba	4 413	ogółem	osoba	3 572	ogółem	osoba	841
Mężczyźni	osoba	2 076	mężczyźni	osoba	1 565	mężczyźni	osoba	511
Kobiety	osoba	2 337	kobiety	osoba	2 007	kobiety	osoba	330
Pracujący wg sektorów ekonomicznych i płci			Pracujący wg sektorów ekonomicznych i płci			Pracujący wg sektorów ekonomicznych i płci		
Ogółem			ogółem			ogółem		
Ogółem	osoba	4 413	ogółem	osoba	3 572	ogółem	osoba	841
Mężczyźni	osoba	2 076	mężczyźni	osoba	1 565	mężczyźni	osoba	511
Kobiety	osoba	2 337	kobiety	osoba	2 007	kobiety	osoba	330
sektor rolniczy			sektor rolniczy			sektor rolniczy		
Ogółem	osoba	150	ogółem	osoba	0	ogółem	osoba	150
Mężczyźni	osoba	125	mężczyźni	osoba	0	mężczyźni	osoba	125
Kobiety	osoba	25	kobiety	osoba	0	kobiety	osoba	25
sektor przemysłowy			sektor przemysłowy			sektor przemysłowy		
Ogółem	osoba	2 150	ogółem	osoba	1 733	ogółem	osoba	417
Mężczyźni	osoba	1 303	mężczyźni	osoba	992	mężczyźni	osoba	311
Kobiety	osoba	847	kobiety	osoba	741	kobiety	osoba	106
sektor usługowy razem			sektor usługowy razem			sektor usługowy razem		
Ogółem	osoba	2 113	ogółem	osoba	1 839	ogółem	osoba	274
Mężczyźni	osoba	648	mężczyźni	osoba	573	mężczyźni	osoba	75
Kobiety	osoba	1 465	kobiety	osoba	1 266	kobiety	osoba	199
sektor usługowy - usługi rynkowe			sektor usługowy - usługi rynkowe			sektor usługowy - usługi rynkowe		
Ogółem	osoba	706	ogółem	osoba	598	ogółem	osoba	108
Mężczyźni	osoba	328	mężczyźni	osoba	290	mężczyźni	osoba	38
Kobiety	osoba	378	kobiety	osoba	308	kobiety	osoba	70
sektor usługowy - usługi nierynkowe			sektor usługowy - usługi nierynkowe			sektor usługowy - usługi nierynkowe		
Ogółem	osoba	1 407	ogółem	osoba	1 241	ogółem	osoba	166
Mężczyźni	osoba	320	mężczyźni	osoba	283	mężczyźni	osoba	37
Kobiety	osoba	1 087	kobiety	osoba	958	kobiety	osoba	129
Pracujący wg sektorów własności i płci			Pracujący wg sektorów własności i płci			Pracujący wg sektorów własności i płci		
Ogółem			ogółem			ogółem		
Ogółem	osoba	4 413	ogółem	osoba	3 572	ogółem	osoba	841
Mężczyźni	osoba	2 076	mężczyźni	osoba	1 565	mężczyźni	osoba	511
Kobiety	osoba	2 337	kobiety	osoba	2 007	kobiety	osoba	330
sektor publiczny			sektor publiczny			sektor publiczny		
Ogółem	osoba	1 766	ogółem	osoba	1 495	ogółem	osoba	271
Mężczyźni	osoba	549	mężczyźni	osoba	440	mężczyźni	osoba	109
Kobiety	osoba	1 217	kobiety	osoba	1 055	kobiety	osoba	162
sektor prywatny			sektor prywatny			sektor prywatny		
Ogółem	osoba	2 647	ogółem	osoba	2 077	ogółem	osoba	570
Mężczyźni	osoba	1 527	mężczyźni	osoba	1 125	mężczyźni	osoba	402
Kobiety	osoba	1 120	kobiety	osoba	952	kobiety	osoba	168
BEZROBOCIE								
Bezrobotni zarejestrowani wg płci								
Ogółem	osoba	3 292						
Mężczyźni	osoba	1 790						
Kobiety	osoba	1 502						

Rozwój rynku pracy uzależniony jest od wzrostu aktywności gospodarczej, a tym samym od przyrostu miejsc pracy. Przyjęte w studium rozwiązania przestrzenne stwarzające możliwości aktywizacji gospodarczej określają preferencje w zakresie wykorzystania siły roboczej w skali całej gminy. Dla kreowania przyszłego rynku pracy przyjęto następujące założenia:

- ⇒ Wskaźnik ludności w wieku produkcyjnym będzie nieznacznie niższy od aktualnego i ukształtuje się :
 - w skali całej gminy na poziomie ok.64,6 % (16000 osób),
 - w mieście na poziomie ok.63,9 % (9300 osób),
 - we wsiach na poziomie ok.65,4 % (6700 osób).
- ⇒ Następować będzie sukcesywny spadek zatrudnienia w rolnictwie.
- ⇒ Dla grupy odchodzących z pracy w rolnictwie tworzyć należy we wsiach miejsca pracy w sferze usługowej, w tym usług na rzecz rolnictwa.
- ⇒ Rozwijać należy miejsca pracy w przemyśle, szczególnie na terenie miasta i na terenach aktywizacji gospodarczej.
- ⇒ Utrzymać należy i rozwijać funkcję usług materialnych i niematerialnych w Glucholazach dla obsługi lokalnego rynku pracy, funkcji turystycznej i uzdrowiskowej gminy.
- ⇒ Zabezpieczyć należy miejsca pracy dla około 55% ogólnej liczby zawodowo-czynnych, stwarzając możliwości zatrudnienia dla grupy niepracujących nie zarejestrowanych, wyjeżdżających do pracy i powracających z emigracji.
- ⇒ Przyjmując szacunkowy scenariusz utrzymania stopy bezrobocia na poziomie 8%, spadku zatrudnienia w rolnictwie o ok.20% i wzrostu zatrudnienia grupy zawodowo-czynnych zabezpieczyć należy dodatkowo ok. **1500 - 2000** miejsc pracy.
- ⇒ Główny przyrost miejsc pracy powinien nastąpić w sferze usługowej związanej z funkcją uzdrowiskowo – turystyczną.
- ⇒ Określony wyżej scenariusz gospodarowania na terenie gminy zasobami siły roboczej nie zakłada likwidacji bezrobocia i zabezpieczenia tylko części miejsc pracy dla osób wyjeżdżających do pracy poza teren gminy. Zakładane rozwiązania zdecydowanie poprawią sytuację na rynku pracy i przyczynią się do zmniejszenia napięć, stwarzając jednocześnie możliwości rozwoju gminy.
- ⇒ Rynek pracy wymaga pełnego monitoringu, zarówno na terenie wsi jak i miasta. Aktywna polityka zatrudnienia kreowana powinna być w dostosowaniu do lokalnego (powiatowego) rynku, z uwzględnieniem polityki państwa na rynku pracy.
- ⇒ W studium nie ogranicza się zatrudnienia w rolnictwie – uwzględnia się jednakże, zgodnie z tendencjami europejskimi możliwość spadku zatrudnienia w tym sektorze gospodarki.

- ⇒ Studium zabezpiecza tereny pod rozwój przemysłu o chłonności miejsc pracy znacznie większej niż przewidywane na perspektywę 2015r.
- ⇒ Szczególną rolę przypisuje się rozwojowi sektora usług zarówno na wsi jak i w mieście.

3.3. Jakość i dostępność usług

3.3.1. Istniejąca sieć usług oświaty, zdrowia, kultury i rekreacji.

⇒ **Przedszkola:**

- Publiczne Przedszkole Nr 1 w Głuchołazach,
- Publiczne Przedszkole Nr 2 w Głuchołazach,
- Publiczne Przedszkole w Nowym Świętowie.

⇒ **Szkoły podstawowe:**

- Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 1 w Głuchołazach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa Nr 2 w Głuchołazach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Biskupowie,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Bodzanowie,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Charbielinie,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Gierałcicach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Nowym Świętowie,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Polskim Świętowie Stowarzyszenia wsi Polski Świętów, Sucha Kamienica, Markowice,
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Sławniowicach (szkoła stowarzyszenia „Nasza Szkoła”),
- Publiczna Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Burgrabice w Burgrabicach,
- Publiczna Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia Rozwoju Wsi w Jarnońtówku oraz Publiczna Szkoła Podstawowa Specjalna w Jarnońtówku,
- Publiczna Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia Rozwoju Wsi w Starym Lesie.

⇒ **Gimnazja:**

- Publiczne Gimnazjum Nr 1 w Głuchołazach,
- Publiczne Gimnazjum Nr 2 w Głuchołazach,
- Publiczne Gimnazjum Specjalne w Jarnońtówku.

⇒ **Szkoły średnie i policealne:**

- Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Głuchołazach przy ul.Kolonia Kaszubska,
- Liceum Ogólnokształcące uzupełniające dla Dorosłych w Głuchołazach przy ul.Kolonia Kaszubska,
- Liceum Profilowane w Głuchołazach przy ul.Kolonia Kaszubska,
- Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Chrobrego w Głuchołazach,
- Prywatne Liceum Ogólnokształcące w Głuchołazach przy ul.Słowackiego,
- Prywatne Policealne Studium Zawodowe w Głuchołazach przy ul.Koszyka.

⇒ **Zdrowie i opieka społeczna:**

- SP ZOZ szpital Specjalistyczny w Głuchołazach,
- SPZOZ ZOZ w Głuchołazach,
- ZOL Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Głuchołazach.

⇒ **Kultura:**

- Centrum Kultury w Głuchołazach /Miejski Dom Kultury, 10 świetlic wiejskich, Miejska i Gminna Biblioteka Publiczna/,
- Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Jerzego Hellera w Głuchołazach,
- Ognisko Artystyczne w Głuchołazach.

3.3.2. Usługi na poziomie ponadpodstawowym.

Ponadpodstawowe usługi zlokalizowane są głównie na terenie miasta Głuchołazy. Część z nich znajduje się w ogólnomiejskim ośrodku usługowym, który powinien podlegać sukcesywnemu rozwojowi. W studium utrzymuje się dotychczas funkcjonujące urzędnia i placówki:

- ⇒ z zakresu usług zdrowia i opieki społecznej tj. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej: szpitale (miejski nr 1 przy ul. Skłodowskiej i nr 2 przy ul. Lompy, w którym mieszą się Wojewódzki Ośrodek Rehabilitacji i Prewencji Kardiologicznej oraz Wojewódzki Ośrodek Psychosomatyki Diagnostyki Osobowości i Badań Bioelektrycznych Mózgu z oddziałem psychosomatycznym oraz Pulmonologiczny Szpital Specjalistyczny MSWiA), specjalistyczne przychodnie zdrowia, zakład opiekuń-

czo – leczniczy oraz ośrodek formacyjno – rehabilitacyjno – wypoczynkowy Caritas Diecezji Opolskiej,

- dopuszcza się ich modernizację i rozwój. W przypadku reaktywowania w Głuchołazach uzdrowiska, Szpital Specjalistyczny MSWiA przy ul. Karłowicza i szpital miejski nr 2 przy ul. Lompy oraz ośrodek Caritas mogą być włączone w struktury lecznictwa uzdrowiskowego,
- dla właściwego funkcjonowania uzdrowiska wymagana będzie realizacja zakładu przyrodoleczniczego,
- na terenie gminy nie wyklucza się powstania dodatkowych domów rencistów (domów opieki dla ludzi starszych) i hospicjum;

⇒ z zakresu usług oświaty –zespoły ponadgimnazjalnego szkolnictwa zawodowego i ogólnokształcącego (Technikum Zawodowe, Liceum Zawodowe, Zespół Szkół Zawodowych, Liceum Ogólnokształcące). Nie wyklucza się powołania nowych placówek oświatowych lub zmiany profilu szkół istniejących,

⇒ z zakresu usług kultury, rozrywki, sportu tj. Centrum Kultury w Głuchołazach (mieszczący: Miejski Dom Kultury, Miejską i Gminną Bibliotekę Publiczną), Państwowe Ognisko Artystyczne, Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Jerzego Hellera w Głuchołazach, stadion miejski Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji . Dla pełnego rozwoju tych usług w mieście powinna funkcjonować wielofunkcyjna sala sportowo-widowiskowa, park wodny (dodatkowo dla obsługi uzdrowiska), kryta pływalnia, zespół basenów otwartych,

⇒ z zakresu usług bezpieczeństwa publicznego tj. Komisariat Policji, placówki straży granicznej, jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Państwowej Straży Pożarnej,

⇒ z zakresu administracji samorządowej i państwowej tj. urząd miejski, urząd pracy, urzędy pocztowe,

⇒ z zakresu usług finansowych i ubezpieczeniowych zakłada się dalszą rozbudowę banków i instytucji ubezpieczeniowych w ogólnomiejskim ośrodku usługowym.

3.3.3. Usługi na poziomie podstawowym.

Zarówno w mieście jak i na terenie wiejskim gminy usługi na poziomie podstawowym są stosunkowo dobrze rozwinięte pod względem ilościowym i jakościowym. Na terenie wiejskim gminy część jednostek osadniczych posiada pełny zestaw usług na poziomie podstawowym, obejmującym szkołę, przedszkole, ośrodek zdrowia, pocztę, handel i gastronomię.

Przedszkola

- ⇒ W gminie funkcjonują 3 przedszkola, z tego 2 w mieście. W przedszkolach miejskich jest niespełna 300 miejsc.
- ⇒ Wychowaniem przedszkolnym objętych jest w całej gminie 15% dzieci w wieku 3-6 lat, z tego ok.88% w mieście i 12% na wsi.
- ⇒ Aktualnie nie występuje zasadniczy niedobór miejsc w przedszkolach. Uwzględniając prognozy demograficzne dążyć należy do utrzymania istniejącej sieci przedszkoli na terenie gminy. Nie można wykluczyć przejściowego niedoboru miejsc w przedszkolach w przypadku wzrostu wskaźnika uczestnictwa lub zawieszenia działalności, a nawet likwidacji placówek, wynikających z uwarunkowań społecznych i ekonomicznych.
- ⇒ Uwzględniając potrzeby społeczne zaleca się funkcjonowanie żłobka (60 miejsc) lub oddziału żłobkowego w jednym z przedszkoli miejskich.

Szkoły podstawowe, gimnazja

- ⇒ Do szkół podstawowych w roku szkolnym 2005/2006 uczęszczało 1538 uczniów, z tego ponad 896 w mieście.
- ⇒ W oparciu o reformę administracyjną oświaty, w gminie funkcjonować będą 2 placówki gimnazjalne (Publiczne Gimnazjum Nr 1 i Nr 2 w Głuchołazach) oraz sieć 11 szkół podstawowych w miejscowościach:
 - Głuchołazy (2),
 - Biskupów,
 - Bodzanów,
 - Burgrabice,
 - Charbielin,
 - Gierałcice,
 - Jarnońówek,
 - Nowy Świątów,

- Polski Świątów,
- Sławniowice,
- Stary Las.

⇒ W przypadku ekonomicznego rachunku i uwarunkowań społecznych, dopuszcza się zmiany w sieci szkół podstawowych oraz czasowe funkcjonowanie szkół filialnych.

Ochrona zdrowia

- ⇒ W mieście funkcjonują przychodnie zdrowia (publicznej i niepublicznej służby zdrowia), w tym przychodnie specjalistyczne.
- ⇒ Uzupełnieniem w/w bazy leczenia podstawowego są praktyki lekarskie – prywatne gabinety lekarskie.
- ⇒ Na terenie wiejskim ośrodki zdrowia zlokalizowane są we wsiach: Gierałcice, Jarnołówki, Nowy Las, Świątów Polski.
- ⇒ Dla właściwej obsługi mieszkańców gminy w zakresie leczenia podstawowego utrzymać należy istniejącą sieć przychodni i ośrodków zdrowia. Tworzyć należy warunki dla powstawania również niepublicznych placówek zdrowotnych szczególnie w Głuchołazach.

Handel, gastronomia

Dążyć należy do bardziej dynamicznego rozwoju zarówno placówek handlowych jak i gastronomicznych. Kreowanie polityki w zakresie handlu i gastronomii powinno odnosić się do:

- ⇒ Rozwoju ilościowego i jakościowego handlu w Głuchołazach z nastawieniem głównie na obsługę mieszkańców gminy, ruchu turystycznego i kuracjuszy uzdrowiska.
- ⇒ Realizacji handlu wielkopowierzchniowego (detalicznego i hurtowego) w mieście Głuchołazy w rejonie ulicy Moniuszki, lub na nieczynnych terenach przemysłowych.
- ⇒ Utrzymania handlu wielkopowierzchniowego w mieście Głuchołazy przy ulicy Grunwaldzkiej i Polnej.
- ⇒ Modernizacji targowiska miejskiego.
- ⇒ Rozwoju placówek gastronomicznych, szczególnie w Głuchołazach, w zespole wsi Jarnołówki – Pokrzywna oraz na terenie pozostałych wsi w gminie.

Rzemiosło

Rozwój usług rzemieślniczych powinien stać się szansą rozwojową mieszkańców gminy, szczególnie terenów wiejskich gminy. Za pożądany i wskazany przyjęć należy kierunek rozwoju wszelkich form usług bytowych i rzemiosła usługowego we wszystkich jednostkach osadniczych. Korzystne warunki dla rozwoju rzemiosła produkcyjnego i usługowego stworzone zostały w północnej części Głucholaz oraz na istniejących terenach przemysłowych w ramach przekształceń i restrukturyzacji nieczynnych zakładów.

Kultura, sport i rekreacja

Utrzymane powinny zostać placówki kultury (Centrum Kultury) w ośrodku gminnym w Głucholazach. Za celowe uznać również należy funkcjonowanie placówek kultury w największych wsiach gminy obsługujących okoliczne wsie – Jarnołówkę, Gierałcice, Nowy Las, Nowy Świątów, Gierałcice, Biskupów. Pozostałe wsie powinny być wyposażone w świetlice, umożliwiające wzajemne kontakty mieszkańców.

W gminie utrzymuje się istniejące obiekty sportowe oraz rekreacyjne:

- ⇒ Hala Sportowa Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Głucholazach,
- ⇒ Hala Sportowa ZKS „Chrobry” w Głucholazach,
- ⇒ Miejski Stadion Sportowy Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji w Głucholazach,
- ⇒ Korty Tenisowe Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji i inne przy ośrodkach wypoczynkowych,
- ⇒ Hala Sportowa we wsi Jarnołówka (18 x 15 m),
- ⇒ Ośrodek Wypoczynkowy "Banderoza" ,
- ⇒ Baseny kąpielowe w ośrodkach wypoczynkowych Ziemowit, Banderoza, Drogowiec , ZEW S.A. oraz kąpielisko leśne PTTK w Pokrzywnej,
- ⇒ Boiska w Bodzanowie, Jarnołówku, Charbielinnie, Markowicach i Nowym Świątowie.

W rejonie ulicy Powstańców śląskich i Koloni Kaszubskiej wskazuje się nowy kompleks sportowy z krytym basenem.

3.4. Strategiczne cele polityki mieszkaniowej.

Stan zasobów mieszkaniowych wg danych GUS z 2006 r. charakteryzowały wielkości zawarte w poniższym zestawieniu:

Jednostka terytorialna:			Jednostka terytorialna:		
Głuchołazy			Głuchołazy - miasto		
Lata:			Lata:		
2006			2006		
Kategoria:			Kategoria:		
MIESZKANIA			MIESZKANIA		
Zakres danych:			Zakres danych:		
OGÓŁEM			OGÓŁEM		
	J. m.	2006		J. m.	2006
ZASOBY MIESZKANIOWE			ZASOBY MIESZKANIOWE		
Zasoby mieszkaniowe wg form własności			Zasoby mieszkaniowe wg form własności		
ogółem			ogółem		
mieszkania	miesz.	8 709	mieszkania	miesz.	5 520
izby	izba	33 093	izby	izba	18 895
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	627 692	powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	331 248
zasoby gmin (komunalne)			zasoby gmin (komunalne)		
mieszkania	miesz.	1 794	mieszkania	miesz.	1 628
izby	izba	5 171	izby	izba	4 697
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	85 854	powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	76 576
zasoby spółdzielni mieszkaniowych			zasoby spółdzielni mieszkaniowych		
mieszkania	miesz.	2 030	mieszkania	miesz.	1 944
izby	izba	7 013	izby	izba	6 688
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	101 339	powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	96 600
zasoby zakładów pracy			zasoby zakładów pracy		
mieszkania	miesz.	193	mieszkania	miesz.	91
izby	izba	652	izby	izba	324
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	11 856	powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	5 785
zasoby osób fizycznych			zasoby osób fizycznych		
mieszkania	miesz.	4 681	mieszkania	miesz.	1 857
izby	izba	20 209	izby	izba	7 186
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	427 660	powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	152 287
zasoby Towarzystw Budownictwa Społecznego (TBS)			zasoby Towarzystw Budownictwa Społecznego (TBS)		
mieszkania	miesz.	0	mieszkania	miesz.	0
izby	izba	0	izby	izba	0
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	0	powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	0
zasoby pozostałych podmiotów			zasoby pozostałych podmiotów		
mieszkania	miesz.	11	mieszkania	miesz.	0
izby	izba	48	izby	izba	0
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	983	powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	0
Zasoby mieszkaniowe wg lokalizacji			Zasoby mieszkaniowe wg lokalizacji		
ogółem			ogółem		
mieszkania	miesz.	8 709	mieszkania	miesz.	5 520
izby	izba	33 093	izby	izba	18 895
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	627 692	powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	331 248
w miastach			w miastach		
mieszkania	miesz.	5 520	mieszkania	miesz.	5 520
izby	izba	18 895	izby	izba	18 895
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	331 248	powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	331 248
na wsi			na wsi		
mieszkania	miesz.	3 189	mieszkania	miesz.	0
izby	izba	14 198	izby	izba	0
powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	296 444	powierzchnia użytkowa mieszkań	m2	0
Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne			Mieszkania wyposażone w instalacje techniczno-sanitarne		
ogółem			ogółem		
wodociąg	miesz.	8 428	wodociąg	miesz.	5 426
ustęp splukiwany	miesz.	7 328	ustęp splukiwany	miesz.	4 769

łazienka	miesz.	7 142	łazienka	miesz.	4 558
centralne ogrzewanie	miesz.	5 777	centralne ogrzewanie	miesz.	3 741
gaz sieciowy	miesz.	4 790	gaz sieciowy	miesz.	4 686
w miastach			w miastach		
wodociąg	miesz.	5 426	wodociąg	miesz.	5 426
ustęp splukiwany	miesz.	4 769	ustęp splukiwany	miesz.	4 769
łazienka	miesz.	4 558	łazienka	miesz.	4 558
centralne ogrzewanie	miesz.	3 741	centralne ogrzewanie	miesz.	3 741
gaz sieciowy	miesz.	4 686	gaz sieciowy	miesz.	4 686
na wsi			na wsi		
wodociąg	miesz.	3 002	wodociąg	miesz.	0
ustęp splukiwany	miesz.	2 559	ustęp splukiwany	miesz.	0
łazienka	miesz.	2 584	łazienka	miesz.	0
centralne ogrzewanie	miesz.	2 036	centralne ogrzewanie	miesz.	0
gaz sieciowy	miesz.	104	gaz sieciowy	miesz.	0
Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań			Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań		
w miastach			w miastach		
wodociąg	%	98,3	wodociąg	%	98,3
łazienka	%	82,6	łazienka	%	82,6
centralne ogrzewanie	%	67,8	centralne ogrzewanie	%	67,8
na wsi			na wsi		
wodociąg	%	94,1	wodociąg	%	0
łazienka	%	81,0	łazienka	%	0
centralne ogrzewanie	%	63,8	centralne ogrzewanie	%	0
Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania			Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania		
1 mieszkania	m ²	72,1	1 mieszkania	m ²	60,0
na 1 osobę	m ²	24,5	na 1 osobę	m ²	22,2

BUDYNKI I MIESZKANIA

Budynki i mieszkania ogółem		Gmina	Miasto
Budynki	Bud.	3 334	1 138
Mieszkania ogółem	Miesz.	7 803	5 397
Mieszkania zamieszkane stale	Miesz.	7 620	5 245
Powierzchni użytkowa mieszkania ogółem	m ²	627 692	331 248
Powierzchnia użytkowa mieszkania zamieszkane stale	m ²	590 898	314 153
Ludność w mieszkaniach	osoba	26 361	15 312

Wskaźniki:

	Ogółem	Miasto
Mieszkania na 1000 mieszkańców	339	369

Liczba osób / mieszkanie	2,94	2,71
--------------------------	------	------

Wskaźniki liczby mieszkań przypadających na 1000 mieszkańców są wyższe od średniej dla województwa opolskiego. Jest on jednak mniejszy niż w krajach UE, przy czym w mieście jest zbliżony do niższych wartości osiągniętych w tych krajach. Strategię mieszkaniową (do roku 2015-2020) określono w studium w odniesieniu do trzech głównych celów:

- I. Wzrost liczby mieszkań na terenie miasta i gminy do poziomu zbliżonego do tego, jaki obecnie istnieje w krajach zachodnioeuropejskich.
 - W perspektywie lat 2015 – 2020 liczba mieszkań w stosunku do liczby mieszkańców powinna osiągnąć wskaźnik 390 mieszkań / 1000 mieszkańców miasta i gminy.
 - W świetle w/w wskaźników dla rozwiązania deficytu mieszkaniowego wymagana jest realizacja min. 1100 mieszkań w skali całej gminy z tego:
 - 300 w mieście,
 - 800 na obszarze wiejskim,
 przy zakładanych ubytkach mieszkań wg wielkości obserwowanych w ostatnich latach na terenie miasta i gminy (szacowane na 0,5% obecnych zasobów mieszkaniowych rocznie).
 - Przyrosty nowych mieszkań powinny być zróżnicowane co do ceny, form własności i sposobu użytkowania, rodzaju zabudowy i standardu - stosownie do popytu i potrzeb społecznych.

- II. Doprowadzenie istniejących zasobów mieszkaniowych (we wszystkich sektorach własnościowych), do stanu odpowiadającego współczesnemu poziomowi cywilizacyjnemu, tak pod względem wyposażenia, jak też parametrów eksploatacyjnych. Dla osiągnięcia tego celu wymagane jest:
 - ⇒ opracowanie zakresu prac remontowych i modernizacyjnych budynków mieszkalnych na terenie gminy, m.in.z rejestrem budynków wytypowanych ze względu na stan techniczny do likwidacji (wyburzenia),
 - ⇒ w budynkach nadających się do modernizacji w ramach remontów, względnie przebudowie zapewnić należy :
 - ⇒ energooszczędność (z wykorzystaniem technik termorenowacji),
 - ⇒ trwałość i estetykę,
 - ⇒ funkcjonalność,
 - ⇒ współczesny standard wyposażeniowy,
 - ⇒ dostępność dla niepełnosprawnych (w miarę potrzeb i możliwości technicznych).

- III. Zapewnienie mieszkań tym rodzinom, które nie są w stanie same opłacić kosztów pozyskania, względnie wynajęcia mieszkania.

W gminie Głucholązy istnieje grupa rodzin pozostających w strefie ubóstwa, bez widocznych możliwości rychłego wyjścia z tej sytuacji. Gmina nie dysponuje obecnie mieszkaniem socjalnymi. Restrukturyzacja gospodarki w gminie Głucholązy może spowodować powiększenie się liczby rodzin wymagających bezpośredniej pomocy w formie mieszkania socjalnego. W świetle powyższego w całym programie mieszkaniowym uwzględnić należy program budownictwa socjalnego szczególnie na terenie miasta Głucholązy oraz tworzenia takich zasobów na terenie wsi.

Polityka mieszkaniowa gminy powinna zmierzać do:

- ⇒ stworzenia podstaw prawnych dla realizacji nowych mieszkań przez opracowanie planów miejscowych,
- ⇒ przygotowania terenów mieszkaniowych, w tym sukcesywne uzbrajanie tych terenów,
- ⇒ pomocy gminy w realizacji programu modernizacyjnego istniejących zasobów mieszkaniowych,
- ⇒ udostępnienia mieszkań socjalnych rodzinom najuboższym, nie mającym żadnych szans na powiększenie dochodów i w krótkim czasie pozyskanie i utrzymanie mieszkania,
- ⇒ wspomaganie rodzin mało i średnio zasobnych, aby mogły stać się inwestorami oraz pozyskać i utrzymać mieszkanie samodzielnie otrzymując dodatki mieszkaniowe.

IV. STRUKTURA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA

1. Główne funkcje gminy.

Z przeprowadzonych analiz uwarunkowań rozwoju gminy wynika, że należy utrzymać dotychczasowe funkcje gminy :

- ⇒ przemysłową,
- ⇒ usługową,

⇒ rolniczą,
⇒ mieszkaniową,
⇒ turystyczną,
oraz reaktywować funkcję uzdrowiskową.

Funkcja przemysłowa bazować winna generalnie na istniejącym potencjale produkcyjnym i tradycjach związanych z przemysłem papierniczym, meblarskim, odzieżowym, metalowym, produkcji materiałów budowlanych, przetwórstwie rolno-spożywczym.

- ⇒ Korzystnie zlokalizowana w układzie funkcjonalno – przestrzennym strefa (dzielnica) położona w północnej części miasta, obejmująca również tereny aktywizacji gospodarczej, zostanie utrzymana i rozwijana (rejon dworca Głuchołazy Główne).
- ⇒ Utrzymane zostaną tereny przemysłowe w rejonie ul.Kopernika oraz zagospodarowane na cele produkcyjne tereny d.cegielni.
- ⇒ Ze względu na reaktywację Uzdrowiska Głuchołazy sukcesywnie powinna być ograniczana funkcja przemysłowa w części południowej miasta (lub przekształcana na nieuciążliwą dla środowiska).
- ⇒ Sukcesywnej likwidacji należy poddać również funkcję przemysłową na terenie wsi Jarnołówek, znajdującej się na obszarze Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie” i przewidzianej docelowo do włączenia w struktury Uzdrowiska Głuchołazy. Na terenie parku oraz w obszarze ochrony uzdrowiska „A” wyklucza się całkowicie możliwość lokalizacji nowych funkcji produkcyjno-składowych.
- ⇒ Na terenie wiejskim utrzymuje się istniejące zakłady przemysłowe w Bodzanowie, Nowym Świętowie oraz zakłady produkujące materiały budowlane z eksploatowanych złóż surowców mineralnych (eksploatacja marmuru w Sławniowicach, iłów na potrzeby ceramiki budowlanej w Konradowie oraz skał wapiennych i dolomitowych w rejonie Gierałcic).
- ⇒ Utrzymany pozostanie również lokalny przemysł rolny, który wraz z przechowalnictwem i przetwórstwem płodów rolnych ma duże możliwości rozwojowe.

Do głównych walorów gminy Głuchołazy umożliwiających funkcjonowanie przemysłu należą:

- istniejące zasoby majątku trwałego,
- bardzo dobre tradycje produkcyjne,
- możliwości terenowe rozbudowy przemysłu w strefie północnej miasta,
- możliwość zintensyfikowania wykorzystania terenów przemysłowych,
- zasoby surowcowe łupków fyllitowych w Jarnołówku, marmuru w Sław-

niowicach, iłów w Konradowie, węgla brunatnego w Łączkach i kruszywa naturalnego w Nowym Świątowie.

Ograniczenia w rozwoju przemysłu wynikają z :

- ochrony uzdrowiska Głuchołazy (po jego reaktywacji),
- ochrony zlewni rzeki Nysy Kłodzkiej stanowiącej źródło wody pitnej dla Wrocławia; w tym ochrony zlewni Białej Głuchołaskiej, stanowiącej źródło wody pitnej miasta Nysy i Głuchołazy,
- ochrony Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie” w południowej części miasta i gminy,
- ochrony przyrodniczej doliny Białej Głuchołaskiej stanowiącej korytarz ekologiczny o randze regionalnej,
- ochrony przyrodniczej Obszar Natura 2000 - ostoja Burgrabicko-Sławniowicka.

Uwzględniając tradycje produkcyjne, kwalifikacje kadry pracowniczej oraz w/w ograniczenia wynikające z ochrony zdecydowaną preferencją objąć należy przemysł:

- ⇒ meblowy,
- ⇒ metalowy,
- ⇒ odzieżowy,
- ⇒ produkcji materiałów budowlanych,
- ⇒ spożywczy.

Ze względu na stosunkowo wysoki poziom produkcji rolnej i potencjalne możliwości rozwoju rolnictwa dążyć należy do stworzenia możliwości rozwoju przemysłu spożywczego związanego z przetwórstwem rolno-spożywczym i przechowalnictwem.

Funkcja rolnicza wynika z bardzo dobrych uwarunkowań glebowo-przyrodniczych, wysokiego udziału użytków rolnych w ogólnej strukturze użytkowania gruntów, dotychczasowych tradycji i potencjału produkcyjnego, znaczącej skali zatrudnienia w rolnictwie, potencjalnie wysokiego poziomu hodowli, istniejącej bazy przetwórstwa rolno-spożywczego i wysokich możliwości rozwoju +

W dalszej perspektywie spodziewać się należy sukcesywnego spadku znaczenia funkcji rolnej gminy, co wynikać będzie z następujących procesów:

- spadku zatrudnienia w rolnictwie,
- obniżania udziału użytków rolnych w wyniku przeznaczania gruntów rolnych na cele inwestycyjne, zalesienia gruntów zgodnie z wyznaczoną granicą polno-leśną,
- tworzenia nowych miejsc pracy na wsi w przetwórstwie i usługach,
- przekształcania niewykorzystanych obiektów gospodarczych na wsi na cele nierolne.

Na terenie miasta Głuchołazy funkcja rolna ma w stanie istniejącym marginalne znaczenie. Rozwój miasta zgodnie z założeniami przyjętymi w niniejszym studium jeszcze bardziej przyczyni się do marginalizacji tej funkcji. Jej funkcjonowanie w strukturze funkcjonalno-przestrzennej miasta sprowadzać się powinno generalnie tylko do:

- terenów gospodarki polowej położonych pomiędzy projektowanym obejściem drogowym w ciągu drogi krajowej nr 40 a granicą administracyjną miasta w zachodniej części miasta,
- utrzymania istniejących kompleksów ogrodów działkowych posiadających status stałych ogrodów.

Na obszarze wiejskim funkcja rolna utrzymana zostanie prawie we wszystkich wsiach gminy. Spodziewać się jednakże należy, że we wsiach :

- Jarnołówka, Pokrzywna będzie zanikać na rzecz funkcji turystycznej i mieszkaniowej (docelowo uzdrowiskowej),
- Podlesie – na rzecz funkcji letniskowej i mieszkaniowej.

Najkorzystniejsze warunki dla rozwoju funkcji rolniczej są we wsiach:

- ⇒ Biskupów,
- ⇒ Burgrabice,
- ⇒ Charbielin,
- ⇒ Gierałcice,
- ⇒ Konradów,
- ⇒ Markowice,
- ⇒ Nowy Świętów,
- ⇒ Nowy Las,
- ⇒ Polski Świętów,
- ⇒ Sławniowice,
- ⇒ Stary Las,
- ⇒ Sucha Kamienica,
- ⇒ Świętów Polski,
- ⇒ Wilamowice Nyskie,

w których udział kompleksu pszennego bardzo dobrego i kompleksu pszennego dobrego przekracza ponad 75% w ogólnej strukturze gruntów ornych.

Funkcji usługowej przypisać należy istotną rolę, szczególnie dla miasta Głuchołaz. Rozwój tej funkcji wynikać będzie z pełnionej roli w powiecie nyskim jako lokalnego ośrodka rozwoju z rozwiniętą funkcją turystyczno – uzdrowiskową. Charakter regionalny posiadać będzie ponadpodstawowa opieka zdrowotna, opieka społeczna, lokalny - oświata ponadgimnazjalna, urzędnictwa administracji, kultury, usługi handlu , rzemiosła usługowego. Funkcja administracyjna związana głównie z siedzibą gminy i położenia przygranicznego gminy powinna być rozwijana. Rozwój ten bazować winien na wprowadzaniu instytucji finansowo-ubezpieczeniowych, obsłudze ruchu turystycznego, obsłudze nieruchomości i firm, doradztwie finansowym i in. Szczególnego znaczenia nabiera wyposażenie miasta w pełny zestaw urzędów związanych z obsługą funkcji uzdrowiskowej. Ogólnogminny charakter posiadać będą istniejące w mieście usługi w zakresie oświaty, kultury, handlu, gastronomii, rzemiosła. Znaczącą rolę założyć należy dla lokalnych usług handlu, gastronomii i rzemiosła na terenach wiejskich gminy.

Przyjąć należy, że funkcja usługowa pełnić będzie wraz z funkcją uzdrowiskowo – turystyczną pierwszorzędną rolę w mieście, na obszarze wiejskim rola tej funkcji będzie sukcesywnie wzrastać w związku z procesami restrukturyzacyjnymi jakie zachodzą będą w rolnictwie, gdzie uwalniane nadwyżki siły roboczej przechodzić powinny do sfery usługowej.

Stworzenie możliwości rozwoju lokalnego rzemiosła (usługowego i produkcyjnego) stwarza szansę zagospodarowania nadwyżek siły roboczej.

Funkcja uzdrowiskowa jest znaczącą szansą rozwoju Głuchołaz, które funkcjonowało jako uzdrowisko klimatyczne od 1877 roku do 1945r.

Reaktywowanie Uzdrowiska Głuchołazy przyczyni się do znaczącej aktywizacji miasta Głuchołazy, a rozszerzenie tej funkcji na obszar Jarnołówka – Pokrzywnej położonych w Parku Krajobrazowym „Góry Opawskie” stworzy warunki właściwego zagospodarowania bazy sanatoryjnej na terenie tej miejscowości oraz bazy noclegowej w Jarnołówku i Pokrzywnej.

Funkcjonowanie uzdrowiska w I etapie może bazować na istniejącej bazie lecznictwa uzdrowiskowego, którego zasadniczymi elementami byłyby Szpital Pulmonologiczny, który spełniać może funkcje sanatorium dróg oddechowych, natomiast Ośrodek Rehabilitacji i Prewencji Kardiologicznej oraz Ośrodek Psychosomatyki mogą spełniać funkcje sanatoriów kardiologicz-

nego oraz leczenie chorób układu nerwowego. Zwiększenie ilości kuracjuszy w II etapie wiąże się z budową zakładu przyrodoleczniczego.

Podkreślić należy, że prowadzone badania bioklimatu w Głuchołazach w 2002 roku wykazały, że klimat lokalny w dzielnicy uzdrowskiej posiada walory lecznicze, które mogą być wykorzystane w lecznictwie uzdrowskim.

Wyposażenie Jarnołówka w bazę uzdrowską oraz doskonałe warunki środowiskowe, krajobrazowe i klimatyczne oraz usytuowanie wewnątrz obszaru ochron uzdrowskich uzasadniają włączenie Jarnołówka do Gminy Uzdrawiskowej Głuchołazy. Analogiczne warunki istnieją w przylegającej wsi Pokrzywna.

Funkcja uzdrowska wraz z funkcją turystyczną na terenie Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie” stwarza zasadniczą szansę aktywizacji zawodowej mieszkańców w ciągu całego roku.

Funkcja mieszkaniowa skoncentrowana jest głównie w mieście. Występuje w zabudowie wielorodzinnej o średniej i wysokiej intensywności zabudowy oraz w zabudowie jednorodzinnej (w większości o niskiej intensywności zabudowy). W Głuchołazach dominuje zabudowa niska (do IV-V kondygnacji).

Zabudowa wielorodzinna w formie osiedli mieszkaniowych została zlokalizowana w mieście zasadniczo w 3 zespołach – osiedle Koszyka, osiedle Tysiąclecia (w rejonie ulic Powstańców Śląskich i Karłowicza), osiedle Konstytucji 3 Maja (w rejonie ul. Andersa). Na terenach osiedli wielorodzinnych zdecydowanie dominują budynki o jednorodnej funkcji mieszkalnej. Na terenie śródmieścia - w ogólnomiejskim ośrodku usługowym obok budynków o jednorodnej funkcji mieszkalnej występują budynki mieszkalne z uzupełniającą funkcją usługową (w parterach). Obserwuje się tendencję przebudowy i adaptacji mieszkań w parterach i na wyższych kondygnacjach, zlokalizowanych przy ciągach handlowych, z przeznaczeniem na lokale usługowe. Nowe realizacje zabudowy mieszkalnej w tej jednostce uwzględniają wprowadzenie usług towarzyszących.

Zabudowa jednorodzinna wykształcona została głównie w formie wolnostojącej, rzadziej bliźniaczej i szeregowej. Główne koncentracje zabudowy jednorodzinnej są na osiedlach domków jednorodzinnych w rejonie ulicy Sienkiewicza, Kolonii Jagiellońskiej, Kraszewskiego i Żeromskiego (w części zachodniej Głuchołaz) oraz znacznie mniejsze koncentracje w rejonie ulic Warszawskiej (w części wschodniej miasta), ulicy Kwiatowej (w części północnej), ulicy Chopina i Lompy (w części południowej).

W śródmieściu i w rejonie ulicy Kościuszki dominuje zabudowa o średniej intensywności, z dominującą zabudową wielorodzinną niską (II-III kondygnacje) z wbudowanymi usługami w parterach..

Peryferyjnie występuje w mieście zabudowa zagrodowa, która jest sukcesywnie przekształcana w zabudowę jednorodzinną.

Część zabudowy mieszkalnej jednorodzinnej przekształcana jest również na cele usługowe.

Istotne znaczenie w skali miasta ma funkcja związana z mieszkalnictwem zbiorowym. W mieście bowiem grupują się takie obiekty jak: ośrodki wypoczynkowe, zajazd, hotele, pensjonaty, domy opieki społecznej, i.in.

Funkcja mieszkaniowa traktowana jest jako funkcja chroniona. Generalnie w układzie przestrzennym miasta zabudowa mieszkaniowa jest korzystnie zlokalizowana w stosunku do uciążliwych funkcji produkcyjnych tj. przemysłu i składów.

Miasto posiada znaczne rezerwy dla rozwoju mieszkalnictwa w 2 kierunkach objętych planami miejscowymi – północnym (rejon ulicy Żeromskiego) i południowym (rejon ulicy Powstańców Śląskich). Oba kierunki obejmują zabudowę o niskiej intensywności.

Zasadnicze rezerwy w rozwoju funkcji mieszkaniowej istnieją na obszarze zainwestowanym miasta w obszarze staromiejskim w ramach przekształceń i uzupełnień zabudowy.

Na terenie wiejskim gminy funkcja mieszkaniowa występuje we wszystkich jednostkach, choć jej znaczenie funkcjonalne jest zróżnicowane.

Dominuje mieszkalnictwo zgrupowane w zabudowie zagrodowej (w większości wsi). Mniejsze znaczenie ma zabudowa jednorodzinna i wielorodzinną o średniej intensywności zabudowy. Największa koncentracja zabudowy wielorodzinnej jest we wsi Bodzanów (Rudawa), a zabudowy jednorodzinnej we wsi Jarnołówek. W latach 90-tych obserwuje się wzrost zainteresowania lokalizowaniem domków jednorodzinnych na terenach wiejskich i przekształcania istniejącej zabudowy zagrodowej na zabudowę jednorodzinną. Obie tendencje wynikają ze wzrostu mobilności mieszkańców gminy. Powyższe trendy ocenić należy pod względem przestrzennym jako bardzo korzystne.

Rozwój budownictwa mieszkaniowego następować będzie we wsi Jarnołówek, Podlesie, Konradów oraz Charbielinie.

Funkcja turystyczna w układzie funkcjonalnym gminy posiada istotne znaczenie. Wysokie walory środowiskowe i atrakcyjność krajobrazu na pograniczu polsko-czeskim sprawiają, że turystyka staje się jedną z najbardziej perspektywicznych gałęzi gospodarki.

Jej rozwój może być wspomagany przez współpracę transgraniczną w dziedzinie obsługi ruchu turystycznego. Główne kierunki polityki przestrzennej w zakresie turystyki powinny obejmować turystkę pobytową w oparciu o bazę noclegową w mieście Głuchołazy oraz na obszarze Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie”, turystykę krajoznawczą oraz agroturystykę. Wspólnie z sąsiednimi gminami i z Czechami funkcjonuje system szlaków rowerowych i turystycznych.

Aktywizacja funkcji turystycznej z przewidywaną do reaktywacji funkcją uzdrowską przyczyni się do pełnego wykorzystania istniejącej bazy turystycznej i uzdrowskiej w ciągu całego roku i stworzy warunki całorocznego zatrudnienia.

Warunki do współpracy przygranicznej stwarza przynależność gminy Głuchołazy do Euroregionu Pradziad.

Główne elementy możliwe do wykorzystania na cele turystyczno-rekreacyjne to przede wszystkim:

- ⇒ zabytkowy układ urbanistyczny miasta z zabytkowymi murami miejskimi i licznymi zabytkami architektury,
- ⇒ Obszar Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie”.

Zasadnicze działania zmierzające do wzrostu znaczenia funkcji turystycznej powinny dotyczyć:

- podniesienie standardów istniejącej bazy noclegowej i jej rozbudowy (pensjonaty, hotele, motele),
- rozwój agroturystyki i zabudowy letniskowej,
- rozbudowy urządzeń turystycznych, w tym dla turystyki kwalifikowanej (wyciągi narciarskie, trasy narciarskie),
- budowa kompleksu sportowo-rekreacyjnego (krytej pływalni) przy ulicy Powstańców Śląskich we wsi Konradów,
- zagospodarowanie terenów nad rzeką Białą Głuchołaską na cele rekreacyjne z możliwością realizacji basenów otwartych lub zagospodarowanie na cele rekreacyjne zbiorników wody pitnej w części zdrojowej Głuchołaz,
- reaktywacja funkcji uzdrowskiej.

2. Struktura funkcjonalna miejscowości gminy Głuchołazy.

Uwzględniając istniejące funkcje oraz zakładane w studium kierunki rozwoju przestrzennego zakłada się następującą strukturę funkcjonalną:

- ⇒ miasto Głuchołazy – ośrodek wielofunkcyjny z dominującymi funkcjami uzdrowiskową, turystyczną i usługową oraz uzupełniającą funkcją przemysłową,
- ⇒ wsie na obszarze Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie” - funkcja turystyczna (we wszystkich wsiach) i uzdrowiskowa w Jarnołtówku,
- ⇒ wsie Bodzanów, Sławniowice – dominująca funkcja przemysłowa,
- ⇒ wsie poza obszarem parku - funkcja rolnicza (w większości wsi jako dominująca).

Przewiduje się że na terenie wiejskim gminy ośrodkami, które wspomagać będą ośrodek gminny będą następujące miejscowości:

- ⇒ w części północno-wschodniej gminy – wieś Nowy Świątów,
- ⇒ w części zachodniej gminy – wieś Burgrabice.

Strukturę funkcjonalną wsi zawiera poniższe zestawienie:

Lp.	Miejscowość	Podstawowa funkcja	Funkcje uzupełniające	Uwagi
1	m.Głuchołazy	uzdrowiskowa, turystyczna, usługowa	przemysłowa, mieszkaniowa	1)
2	Biskupów	przemysłowo-rolnicza	usługowa, turystyczna	
3	Bodzanów	przemysłowo-rolnicza	mieszkaniowa	
4	Burgrabice	rolnicza		
5	Charbielin	rolnicza		
6	Gierałcice	rolnicza		
7	Jarnołtówek	uzdrowiskowo-turystyczna	usługowa, mieszkaniowa	1)
8	Konradów	mieszkaniowa	przemysłowa, rolnicza,	
9	Łączki	rolnicza		
10	Nowy Las	rolnicza		
11	Nowy Świątów	rolniczo-przemysłowa	mieszkaniowa	
12	Podlesie	turystyczna		
13	Pokrzywna	uzdrowiskowo-turystyczna		1)
14	Sławniowice	przemysłowo-rolnicza		
15	Stary Las	rolnicza		
16	Sucha Kamienica	rolnicza		
17	Świątów Polski	rolnicza		
18	Wilamowice Nyskie	rolnicza		

Uwagi:

- 1) funkcja uzdrowiskowa jako dominująca nastąpi po zatwierdzeniu statutu uzdrowiska i zagospodarowaniu uzdrowiska (strefa A).

V. UWARUNKOWANIA I KIERUNKI OCHRONY WARTOŚCI I ZASOBÓW ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO.

1. **Ogólne zasady kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego oraz wykorzystania zasobów przyrody.**

Gmina położona jest na obszarze Sudetów Wschodnich i Przedgórze Sudeckiego. Najważniejsze pod względem struktury i funkcjonowania środowiska przyrodniczego obszary gminy – Góry Opawskie, chronione w parku krajobrazowym i ostoi Natura 2000 SOO Góry Opawskie, powiązane są przestrzennie korytarzem ekologicznym rzeki Białej Głuchołaskiej z wielkoobszarową strukturą przyrodniczą jaką jest Park Krajobrazowy Jesenniki (na południu, w Republice Czeskiej) i na północy z Otmuchowsko-Nyskim Obszarem Chronionego Krajobrazu i ostoją ptasią Natura 2000 OSO Zbiornik Otmuchowski. Korytarz ekologiczny na wysokości miasta Głuchołazy zatracił swoje znaczenie migracyjne ze względu na urbanizację. Istotnym elementem ekologicznego systemu przestrzennego gminy jest również zimowisko nietoperzy wraz z występującymi bogatymi ekosystemami w postaci SOO Ostoja Burgrabicko-Sławniowicka stanowiąca Obszar Natura 2000 (ostoja o znaczeniu wspólnotowym OZW) .

Bogate walory przyrodniczo – krajobrazowe w gminie Głuchołazy należy konsekwentnie chronić poprzez eliminowanie wszelkich źródeł zanieczyszczeń środowiska.

Podjęte działania w zakresie ochrony środowiska na tym obszarze i ochrona zasobów przyrodniczych sprzyjają reaktywowaniu funkcji uzdrowiskowej w Głuchołazach i Jarnołówku.

Przedsięwzięcia w zakresie ochrony i kształtowania środowiska na obszarze gminy powinny koncentrować się na ochronie wysokich walorów florystycznych, faunistycznych i siedlisk przyrodniczych, a także przeciwdziałaniu negatywnym skutkom związanym z zanieczyszczeniem powietrza, wód oraz powierzchni ziemi.

⇒ W celu zachowania walorów florystycznych, faunistycznych i siedliskowych, chroni się obszary występowania siedlisk oraz biotopy gatunków chronionych, w tym dyrektywowych , prowadzi się działania wzbogaca-

jące strukturę ekologiczną gminy o biocenozy wodne, łąkowe i leśno-zadrzewieniowe,

- ⇒ W celu poprawy jakości powietrza należy zmniejszyć emisję zanieczyszczeń z głównych źródeł przemysłowo-komunalnych oraz instalację urządzeń do ich redukcji na pozostałych obiektach.
- ⇒ W świetle obowiązujących przepisów dopuszczalne stężenia substancji w powietrzu w obszarach ochrony uzdrowiskowej nie mogą przekroczyć obowiązujących wartości określonych w przepisach szczególnych.
- ⇒ Znaczną poprawę można uzyskać ograniczając tzw. „niską emisję” (indywidualne gospodarstwa domowe), wprowadzając w miejsce węgla i innych paliw stałych, paliwa „czyste” (gaz ziemny, olej opałowy. W przypadku pozostawienia jako źródła energii paliw stałych, należy wprowadzać wysokosprawne, ekologiczne instalacje do ich spalania. Ważne jest również podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców, którzy nagminnie w swoich paleniskach spalają różnego rodzaju odpady, często bardzo toksyczne. **W mieście Głuchołazy i na terenie Parku Krajobrazowego Góry Opawskie preferencją objąć należy systemy grzewcze opalane gazem.**
- ⇒ Ochrona ujęć wód powierzchniowych dla miast Głuchołazy i Nysa na rzece Biała Głuchołaska stanowi główne uwarunkowania stworzenia zbiorczych systemów zaopatrzenia w wodę, kanalizacji gminy, odbioru i zagospodarowania odpadów.
- ⇒ Część obszaru gminy Głuchołazy została objęta strefą ochrony pośredniej ujęć wody dla miasta Wrocławia, o zmniejszonym zakresie ograniczeń w korzystaniu z wód i gruntów (zgodnie z obowiązującą Decyzją UW we Wrocławiu - Wydziału Rolnictwa, Leśnictwa i Skupu nr RLS gw I 053/17/74 z dnia 31.03.1974 r.). Aktualnie w MPWiK Sp. z o.o. we Wrocławiu, trwają prace związane z opracowaniem nowego projektu strefy ochronnej ujęć wody dla miasta Wrocławia.
- ⇒ W zakresie ochrony wód należy przeprowadzić następujące działania:
 - wprowadzenie transgranicznych działań w celu podniesienia jakości wpływających z Czech wód Białej Głuchołaskiej i Złotego Potoku do I klasy czystości,
 - ochrona ujęć wód podziemnych i powierzchniowych,
 - inwentaryzacja i likwidacja „dzikich” punktów zrzutu ścieków,

-
- uporządkowanie gospodarki ściekowej,
 - zgodnie z założeniami przyjętymi dla aglomeracji nyskiej, na terenach wiejskich poza obszarem parku konieczna jest budowa sieci kanalizacyjnych, którymi nastąpi przerzut ścieków do kolektora sanitarnego Głuchołazy – Nysa (do oczyszczalni miejskiej w Nysie), a na terenie parku realizacja kolektora sanitarnego do oczyszczalni miejskiej w Prudniku, zgodnie z koncepcją odprowadzenia ścieków,
 - z terenu wsi Podlesie ścieki odprowadzane będą do lokalnej oczyszczalni ścieków lub (w oparciu o zapewnienie odbioru) do oczyszczalni w Mikulowicach (Czechy)

⇒ Ochroną obejmuje się istniejące ujęcia wody:

- ujęcie wód powierzchniowych w Głuchołazach z trzema strefami ochrony bezpośredniej obejmującymi teren ujęć przy ul. Reymonta, Marchlewskiego i na rzece Biała Głuchołaska,
- ujęcie wód powierzchniowych w Głuchołazach „Park Leśny” z Potoku Jelenia,
- ujęcie wód w ramach istniejącej studni w Markowicach,
- ujęcie wód w ramach istniejącej studni w Jarnołówku,
- ujęcie wód z istniejącej stacji wodociągowej w Polskim Świętowie,
- ujęcie wód dla studni w Gierałcice,
- ujęcie z osadów czwartorzędowych z dwu studni wierconych w Charbielinie, Nowym Lesie, Starym Lesie.

Źródło: „Opracowanie ekofizjograficzne gminy Głuchołazy” pod kierunkiem dr K.Badory

⇒ Konieczna jest likwidacja „dzikich” składowisk odpadów komunalnych, które są realnym zagrożeniem dla wód podziemnych. Tereny tych składowisk należy poddać rekultywacji. Rekultywacją objąć również należy obszar kopalni łupka fyllitowego „Dewon” na obszarze Parku Krajobrazowego we wsi Jarnołówek z uwzględnieniem bardzo wysokich walorów przyrodniczych terenu kopalni, które w trakcie rekultywacji powinny podlegać ochronie. Rekultywacja terenów eksploatacyjnych w Sławnowicach powinna uwzględniać ochronę dyrektywowych gatunków nietoperzy w OOS Ostoi Burgrabicko-Sławnowickiej (Natura 2000).

⇒ Bezwzględnej ochronie podlegają rezerваты przyrody, pomniki przyrody, parki wiejskie określone w pkt.2. W planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym terenów rezerwatów uwzględnia się plany ochrony oraz plany zadań ochronnych.

-
- ⇒ Dla poprawy lesistości gminy zrealizować należy zalesienia gruntów o najniższych walorach bonitacyjnych i gruntów śródleśnych. Składy drzewostanów w zalesieniach powinny odpowiadać warunkom siedliskowym, należy stosować gatunki rodzime.
 - ⇒ W zakresie ochrony przyrody dążyć należy do utrzymania zdolności ekosystemów do odtwarzania zasobów przyrody poprzez tworzenie korytarzy ekologicznych, przebudowę drzewostanów, wprowadzanie zalesień i zakrzewień śródpólnych, odtwarzanie i tworzenie trwałych użytków zielonych, oczek wodnych, a także reintrodukcję pierwotnych form roślinnych i zwierzęcych.
 - ⇒ W miejscach licznego występowania gatunków prawnie chronionych, siedlisk przyrodniczych chronionych, a także cennych walorów przyrody nieożywionej należy powołać użytki ekologiczne i stanowiska dokumentacyjne obejmujące m.in. obiekty i stanowiska geologiczne oraz objąć ochroną prawną drzewa pomnikowe.
 - ⇒ W zasięgu występowania siedlisk dyrektywowych gatunków zwierząt, w tym kumaka górskiego ochronie podlegają biotopy populacji. Na obszarze wsi Jarnołówek dla ochrony tych płazów pozostawiono stanowiska ich występowania w formie terenów zielonych (podmokłą łąki, pastwiska, szuwały i zadrzewienia) wyłączonych z zabudowy. Wyłączenie tych terenów z zabudowy wynika również z ustaleń obowiązującego planu miejscowego dla części wsi Jarnołówek. Wyznaczone tereny zielone nie powinny podlegać zmianom planu na cele inwestycyjne.
 - ⇒ Utrzymuje się na terenie ostoi siedliskowych chronione siedliska przyrodnicze, w tym we wsi Jarnołówek dwa cenne przyrodniczo siedliska niżowych i górskich łąk zlokalizowanych na działkach 160/25; 184/2 oraz na części działek 212/6; 189/3; 189/4; 189/5.
 - ⇒ Na terenie wsi Jarnołówek ogranicza się zabudowę do granic ujętych na rysunku studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Głuchołazy zlokalizowanych na obszarze Natura 2000. Granice zabudowy zasadniczo wynikają z wcześniej wydanych decyzji o warunkach zabudowy na terenie wsi.
 - ⇒ W miejscu występowania systemu przyrodniczego NATURA 2000 we wsi Podlesie wprowadza się strefę buforową 50,0 m od granicy ostoja „Góry Opawskie”. W strefie zakazuje się lokalizacji wszelkiej zabudowy, a obszar ten należy przeznaczyć pod tereny zielone.

-
- ⇒ Na obszarze wsi Podlesie występują stanowiska podkolana białego (*Platanthera bifolia*), który objęty jest ścisłą ochroną.
 - ⇒ Dla ochrony walorów krajobrazowych Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie” , w celu zachowania osi widokowych, ogranicza się wprowadzanie nowej zabudowy na zachodnim stoku Góry Krzyżowej we wsi Jarnołówki (na północ od drogi powiatowej nr 1617O) oraz zakazuje się nowej zabudowy na południe od drogi powiatowej nr 1617 O (w rejonie skrzyżowania drogi powiatowej z drogą wojewódzką nr 411).
 - ⇒ Na obszarze gminy Głuchołazy znajdują się obszary kształtowania i wzbogacania systemu przyrodniczego województwa opolskiego. W układzie sieci ekologicznej korytarzy ekologicznych ECONET – Dolina Białej Głuchołaskiej stanowi korytarz ekologiczny o randze regionalnej, dochodzący do korytarza ekologicznego o randze krajowej Doliny Nysy Kłodzkiej (36k).
 - ⇒ Przy realizacji obejścia drogowego w ciągu drogi krajowej należy przewidzieć rozwiązania techniczne umożliwiające przepływ materii żywej i nieżywej doliną Białej Głuchołaskiej, w tym migracje gatunków flory i fauny ze szczególnym uwzględnieniem gatunków dyrektywowych.
 - ⇒ Lokalizacja elektrowni wiatrowych na terenie wyznaczonym w studium będzie możliwa, jeżeli monitoring przeprowadzony zgodnie z aktualnymi wytycznymi wykaże brak znaczącego negatywnego oddziaływania na awifaunę i chiropterofaunę.
 - ⇒ Dla ochrony europejskiego dziedzictwa przyrodniczego na terenie gminy wyróżniono do ochrony dwa obszary NATURA 2000:
 - ostoję siedliskową SOO Góry Opawskie – dla ochrony siedlisk przyrodniczych, z dominacją siedlisk leśnych, a także dla ochrony dyrektywowych gatunków zwierząt, w tym kumaka górskiego i nietoperzy,
 - ostoję siedliskową SOO Burgrabicko-Sławniowicka – dla ochrony nietoperzy, a także kilku siedlisk przyrodniczych.
 - ⇒ Dla zwiększenia ochrony struktur przyrodniczych Parku Krajobrazowego Gór Opawskich i Otmuchowsko-Nyskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu uwzględnia się propozycje wynikającą z planu województwa o utworzenie obszaru Chronionego Krajobrazu Przedgórze Paczkowskiego, obejmującego północną część gminy poza obszarem parku, w tym dolinę Białej Głuchołaskiej.

-
- ⇒ W zagospodarowaniu przestrzennym należy uwzględniać udokumentowane stanowiska florystyczne i faunistyczne określone w „**Opracowaniu ekofizjograficznym gminy Glucholazy**”.
- ⇒ Politykę przestrzenną na obszarze Parku Krajobrazowego Gór Opawskich, a także rezerwatów przyrody prowadzić w oparciu o ich plan ochrony, a w przypadku rezerwatów również w oparciu o plany zadań ochronnych.
- ⇒ Politykę przestrzenną na obszarze ostoi Natura 2000 prowadzić w oparciu o plany zadań ochronnych i plany ochrony przygotowywane na podstawie przepisów szczególnych.
- ⇒ Dla ograniczenia lub kompensacji strat środowiskowych na terenie gminy, w tym biocenotycznych i krajobrazowych proponuje się następujące działania:
- ograniczyć do niezbędnego minimum utratę powierzchni biologicznie czynnych,
 - ochrona i kształtowanie zadrzewień oraz łąk, pastwisk i muraw, w tym nieużytków,
 - odtwarzanie w miejscach o odpowiednich warunkach abiotycznych zniszczonych zadrzewień, łąk i muraw,
 - tworzenie i odtwarzanie oczek wodnych, w szczególności w dolinach rzecznych,
 - odtwarzanie łąk i pastwisk w obniżeniach terenowych i dolinkach rzecznych,
 - ekstensywne użytkowanie rolnicze terenów w obrębie parku krajobrazowego i obszarów Natura 2000,
 - zmniejszanie intensywności zabudowy,
 - zachowanie i ochrona obiektów o szczególnych wartościach kulturowych, w tym zabytkowego układu architektoniczno-urbanistycznego oraz układów ruralistycznych wraz z zabudową o cechach regionalnych,
 - kształtowanie struktury funkcjonalno-przestrzennej zapewniającej optymalizację układu osadniczego oraz ograniczanie rozpraszania zabudowy,
 - zachowanie wnętrza, ciągów, punktów widokowych i dominant o szczególnych wartościach krajobrazowych, w szczególności przełomowych odcinków dolin rzecznych Białej Gluchołaskiej i Złotego Potoku,
 - zachowanie mozaikowatych, otwartych przestrzeni rolniczych i przeciwdziałanie ich nadmiernej industrializacji,
 - przywracanie obszarom o krajobrazie negatywnie przekształconym ich wartości krajobrazowych i przyrodniczych,

-
- wyeksponowanie i właściwe wykorzystanie elementów dziedzictwa kulturowego do celów dydaktycznych, edukacyjnych i naukowych oraz do promocji terenu gminy,
 - polityka przestrzenna oraz zasady, kierunki i formy podejmowanych działań powinny umożliwiać zachowanie i wzbogacanie oraz popularyzację wartości przyrodniczych gminy, w tym krajobrazowych w warunkach zrównoważonego rozwoju, co dotyczy w szczególności terenu PK Góry Opawskie z rezerwatami przyrody oraz terenów ostoi Natura 2000 SOO Góry Opawskie i SOO Ostoja Burgrabicko-Sławniowicka,
 - działania na rzecz ochrony i kształtowania wartości krajobrazowych powinny dotyczyć zarówno krajobrazów naturalnych i półnaturalnych, jak i historycznie ukształtowanych i tradycyjnych krajobrazów kulturowych,
 - preferowanymi na terenie PK Góry Opawskie oraz ostoi Natura 2000 formami działalności społeczno-gospodarczej zgodnymi z regionalną tradycją oraz gwarantującymi utrzymanie wysokich wartości przyrodniczych, w tym krajobrazowych przy jednoczesnym zapewnieniu odpowiedniego standardu życia jego mieszkańców powinny być:
 - a) leśnictwo i gospodarka leśna zgodne z potrzebami ochrony przyrody,
 - b) rolnictwo zrównoważone, w tym ekologiczne,
 - c) obsługa turystyki religijnej, krajoznawczej i kwalifikowanej oraz agroturystyki,
 - d) nieuciążliwe dla środowiska przetwórstwo lokalnych zasobów przyrodniczych,
 - miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego muszą uwzględniać i w odpowiedni sposób chronić, w warunkach racjonalnego zagospodarowania, wartości kulturowe, przyrodnicze i krajobrazowe terenu gminy, w szczególności w granicach parku krajobrazowego, rezerwatów przyrody i ostoi Natura 2000.

2. Obiekty prawnie chronione.

Ochroną prawną na podstawie Ustawy o ochronie przyrody z 2004 r., a także innych przepisów szczególnych, objęte są:

- Park Krajobrazowy Góry Opawskie,
- rezerваты przyrody,
- pomniki przyrody,
- zabytkowe parki,
- udokumentowane złoża surowców mineralnych,
- obszary o wysokich walorach faunistycznych,

- siedliska przyrodnicze,
- stanowiska chronionych gatunków roślin.

2.1. Park Krajobrazowy „Góry Opawskie”

Ze względu na walory przyrodnicze, krajobrazowe i kulturowe oraz dla zabezpieczenia warunków dla zgodnego z wymogami ekologii rozwoju przestrzennego oraz dla zapewnienia wzmożonej ochrony obszarów dla potrzeb turystyki, wypoczynku i rekreacji ludności w południowej części gminy Głucholązy utworzono wraz z otuliną **Park Krajobrazowy Góry Opawskie** na mocy uchwały nr XXIV/193/88 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Opolu z dnia 26 maja 1988r., chroniący krajobraz i przyrodę najdalej na wschód wysuniętego pasma Sudetów – Gór Opawskich. Dla obszaru parku i jego otuliny obowiązuje Rozporządzenie Nr 0151/P/18/2006 Wojewody Opolskiego z dnia 8 maja 2006r. w sprawie Parku Krajobrazowego Góry Opawskie, w którym ustalono zakazy i nakazy użytkowania oraz granice parku.

2.2. Rezerваты przyrody

Na terenie gminy Głucholązy w obszarze Parku Krajobrazowego Góry Opawskie od 1999 r. wydzielone zostały 3 rezerваты przyrody (w tym 2 leśne i 1 geologiczny):

- ⇒ rezerwat „Cicha Dolina” o pow. 56,94 ha obejmujący las mieszany górski (z drzewami w wieku ok. 130 lat), o zróżnicowanej strukturze wiekowej i gatunkowej (powołany Rozporządzeniem Wojewody Opolskiego Nr P/5/99 z dnia 1 marca 1999 roku),
- ⇒ rezerwat „Las Bukowy” o pow. 21,12 ha obejmujący drzewostan o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych (powołany Rozporządzeniem Wojewody Opolskiego Nr P/4/99 z dnia 1 marca 1999 roku),
- ⇒ rezerwat „Nad Białką” o pow. 8,96 ha obejmujący epigenetyczny przełom rzeki Biała Głucholaska, rezerwat o charakterze geologiczno – krajobrazowym obejmujący również relikty po eksploatacji złota z XI-XII wieku, stanowiska nietoperzy (powołany Rozporządzeniem Wojewody Opolskiego Nr P/6/99 z dnia 1 marca 1999 roku).

Zgodnie z zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w

Opolu, dotyczącego ustalenia planu ochrony rezerwatów przyrody, ustala się ograniczenie zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych:

Dla rezerwatu przyrody „Cicha Dolina”:

- a) wprowadza się do planów zagospodarowania oraz studium gminnego obszar i granice rezerwatu;
- b) na terenie rezerwatu obowiązują zakazy zgodne z przepisami szczególnymi;
- c) nie dopuszcza się możliwości odlesienia terenów przyległych oddziałów leśnych w oparciu o przepisy o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- d) nie dopuszcza się żadnych form zagospodarowania terenu rezerwatu nie przewidzianych w planie ochrony rezerwatu;
- e) zasady organizacji ruchu turystycznego ustala się w planie ochrony rezerwatu;
- f) dopuszcza się modernizację istniejącego w granicach rezerwatu ujęcia wody wraz z niezbędną infrastrukturą po uprzednim uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Opolu oraz Nadleśnictwem Prudnik, ewentualny projekt modernizacji sporządza się z przyjęciem zasad minimalizacji strat przyrodniczych, po przygotowaniu oceny wpływu na walory przyrodnicze rezerwatu, w tym siedliska i gatunki Natura 2000;
- g) przyjmuje się za obowiązujące strefy ochronne wokół ujęcia wody oraz towarzyszące im nakazy i zakazy ustanowione na podstawie odpowiednich przepisów prawa;
- h) nie należy przeznaczać dla rozwoju innych funkcji gruntów leśnych oddziałów przylegających do rezerwatu
- i) nie należy sytuować w strefie 100 m od granic rezerwatu nowych urządzeń infrastruktury technicznej służących czasowemu pobytowi turystów, w tym miejsc biwakowych.

Dla rezerwatu przyrody „Las Bukowy”:

- a) wprowadza się do planów zagospodarowania oraz studium gminnego obszar i granice rezerwatu;
- b) nie dopuszcza się możliwości odlesienia terenów przyległych oddziałów leśnych w oparciu o przepisy o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- c) nie dopuszcza się żadnych form zagospodarowania terenu rezerwatu nie przewidzianych w planie ochrony rezerwatu;
- d) zasady organizacji ruchu turystycznego ustala się w planie ochrony rezerwatu;
- e) dopuszcza się modernizację istniejącego w granicach rezerwatu ujęcia wody wraz z niezbędną infrastrukturą po uprzednim uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Opolu oraz Nadleśnictwem Prudnik, ewentualny projekt modernizacji sporządza się z przyjęciem

zasad minimalizacji strat przyrodniczych.

Dla rezerwatu przyrody „Nad Białką”:

- a) wprowadza się do planów zagospodarowania oraz studium gminnego obszar i granice rezerwatu;
- b) na terenie rezerwatu obowiązują zakazy zgodne z przepisami szczególnymi;
- c) nie dopuszcza się możliwości odlesienia terenów przyległych oddziałów leśnych w oparciu o przepisy o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- d) nie dopuszcza się żadnych form zagospodarowania terenu rezerwatu nie przewidzianych w planie ochrony rezerwatu;
- e) dopuszcza się na obrzeżach rezerwatu lokalizację urządzeń i instalacji związanych z infrastrukturą techniczną poboru wód istniejących na rzece Biała Głuchołaska, pod warunkiem dokonania oceny ich wpływu na walory przyrodniczo – krajobrazowe terenu rezerwatu oraz ich uzgodnienia z RDOŚ w Opolu;
- f) zasady organizacji ruchu turystycznego ustala się w planie ochrony rezerwatu.

2.3. Pomniki przyrody

Zgodnie z Rozporządzeniem Nr P/1/2000 Wojewody Opolskiego z dnia 3 stycznia 2000 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody na terenie gminy, uznano za podlegające ochronie prawnej jako pomniki przyrody drzewa wyszczególnione w poniższej tabeli:

Lp	Nr rejestru wojewódzkiego	Gatunek	Lokalizacja				
			Nadleśnictwo	Obręb	Miejscowość	Oddział / nr działki	Gmina
1.	15	Lipa drobnolistna (Tilia cordata) - 2 szt.	-	-	Jarnołówek	Dz. 523/2	Głuchołazy
2.	17	Topola biała (Populus alba) - 2 szt.	-	-	Jarnołówek	Dz. 143	Głuchołazy
3.	119	Dąb szypułkowy (Quercus robur) - 2 szt.	-	-	Nowy Światów	Dz. 409	Głuchołazy
4.	119	Lipa drobnolistna (Tilia cordata)	-	-	Głuchołazy	Dz. 143	Głuchołazy
5.	187	Lipa drobnolistna (Tilia cordata)	-	-	Pokrzywna	Dz. 31	Głuchołazy

6.	284	Lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i>)	-	-	Jarnołówek	Dz. 137	Głuchołazy
----	-----	---	---	---	------------	---------	------------

2.4. Zabytkowe parki.

Na terenie gminy ochronie podlegają dwa parki:

⇒ Zabytkowy park w Bodzanowie

Park o pow. 1,5ha znajduje się w „widłach” Białej Głuchołaskiej i jej odnogi. W drzewostanie dominują jesiony wyniosłe oraz lipy drobnolistne. Są to drzewa stare w wieku 120- 140 lat o pierścienicy od 1,5 do 2,4m i wysokości 15-18m. Część pni drzew ma uszkodzenia mechaniczne.

Poza jesionami i lipami na terenie parku występują: grab zwyczajny, klon polny, kasztanowiec zwyczajny i buk zwyczajny. Wymienione drzewa są stare, w wieku od 130-150 lat. Wymiary drzew w pierścienicy od 1,5 do 2,8m, natomiast wysokość nie przekracza 28m. Oprócz wymienionych już gatunków można tu spotkać dziką wiśnię, głównie po stronie północnej. Z drzew iglastych występuje kilka sztuk świerka pospolitego.

W parku nie stwierdzono występowania drzew zarejestrowanych jako pomniki przyrody, ani drzew których parametry kwalifikują je do ochrony pomnikowej. Najistotniejszym elementem tego obiektu są aleje starych drzew, głównie lip. Są one zaniedbane, ale po zabiegach konserwatorskich – prześwietleniu – stanowią by mogły dużą atrakcję przyrodniczą.

⇒ Zabytkowy park w Jarnołówku

Powierzchnia parku wynosi 2 ha, został założony w końcu XIX wieku i na początku XX wieku. Usytuowany jest w pobliżu skrzyżowania drogi Głuchołazy- Pokrzywna z drogą prowadzącą na Biskupią Kopę. Rzeźba powierzchni parku jest urozmaicona, teren wznosi się w kierunku południowo-wschodnim. Granice są wyraźne i wyznacza je kamienny mur, a od strony północno – wschodniej rzeka Złoty Potok. Położenie parku na łagodnym wzniesieniu, a także granica jaką stanowi koryto rzeki sprawia, że sąsiedztwo zabudowy gospodarczej i mieszkaniowej wsi nie jest uciążliwe dla tego zabytkowego obiektu.

Drzewostan parkowy otacza w sposób nieregularny wydłużoną polanę parkową od strony północno- zachodniej zamyka bryła pałacu. Dwa imponujące rozmiarami drzewa – tulipanowiec (*Liliodendron tulipifera*) i topola (Po-

pulus alba) otaczają bryłę pałacu od strony parku.

Po obu stronach drogi prowadzącej na dziedziniec rosną okazałe, ale zniszczone lipy szerokolistne w liczbie 12 sztuk w wieku 130-150 lat, o wysokości 20-23 m tworzące aleję. Ich pierśnica dochodzi do 3,0 m. W drzewostanie parku dominują: lipa drobnolistna (*Tilia cordata*), jesion wyniosły (*Fraxinus excelsior*), buk zwyczajny (*Fagus silvatica*) i dąb szypułkowy (*Quercus robur*). Wiek większości drzew waha się w granicach 90-130 lat. Stan zdrowotny drzewostanu jest dobry, chociaż brak zabiegów pielęgnacyjnych sprawił, że nastąpił nie kontrolowany rozrost drzew i krzewów pochodzących z samosiewu, pogorszyły się warunki wzrostu drzew wartościowych. Istnieje potrzeba objęcia opieką całego drzewostanu.

Postuluje się również o zachowanie pozostałości zespołu parkowego w Nowym Świątowie z zachowanymi cennymi egzemplarzami dendroflory.

2.5. Natura 2000

Na terenie gminy utworzony został obszar Natura 2000 SOO Ostoja Burgrabicko-Sławniowicka i obszar SOO Góry Opawskie.

2.6. Tereny górnicze i udokumentowane złoża surowców mineralnych.

Ochroną objęte są następujące tereny i obszary górnicze kopalń:

⇒ **Teren górniczy „Konradów” ustanowiony koncesją na wydobywanie surowca ilastego dla potrzeb ceramiki budowlanej w Konradowie.**

Udokumentowane bilansowe zasoby geologiczne wynoszą:

- Zasoby bilansowe – 1776 tys.ton;
- Zasoby przemysłowe - 1118 tys.ton;
- Roczne wydobycie 2 tys. m³.

Koncesja 46/94 z 20.07.94r. ustanowiona dla Aleksander Ratajczyk Technologia Okien i Drzwi, Zakład Ceramiki Budowlanej 48-340 Konradów Głucholaski.

⇒ **Teren górniczy „Sławniowice” ustanowiony koncesją na eksploatację kopaliny podstawowej – marmuru w Sławniowicach.**

Zasoby geologiczne wynoszą:

- Zasoby bilansowe – 9744 tys.ton;
- Zasoby przemysłowe - 6000 tys.ton;

- Wydobywanie w 2002 r. - 502 t/rok.
Złoże udokumentowane i zatwierdzone dec. CUG nr KZK/012/k/3657/77 z 20.12.1977r.

Koncesja nr 12/2003 z 27.06.2003r. ustanowiona dla Zakładu Wydobywania i Obróbki Kamienia „Marmur” w Sławniowicach.

- ⇒ **Teren górniczy „Kamienna Góra II” (w części położonej w gminie Glucholązy) – ustanowiony koncesją na wydobywanie granitu i gnejsu jako kopaliny towarzyszącej.**

Dla złożeń granitu zasoby bilansowe wynoszą w kat.C 4446 tys.t , w kat.B 6289 tys.t; i odpowiednio dla gnejsu zasoby bilansowe wynoszą w kat.C – 5479 tys.t., w kat.B - 1654 tys.t.

Koncesja nr 39/2007 z 2007r. wydana dla Kopalni Granitu Kamienna Góra Sp.z o.o. w Micigózdzie .

- ⇒ **Teren górniczy „Jarnołówka I” – ustanowiony koncesją na wydobywanie łupków fyllitowych w Jarnołówku.**

Dla złożeń łupka fyllitowego Devon Pokrzywna zasoby bilansowe wynoszą w kat.C1 5822 tys.t , w kat.B 7088 tys.t; dla złożeń łupka fyllitowego Devon Pokrzywna II zasoby bilansowe wynoszą w kat.C2 - 2264 tys.t. Złoże położone na terenie Parku Krajobrazowego „Gór Opawskich”. Kierunek rekultywacji – leśny, dopuszczony rekreacyjno-wypoczynkowy, wodny.

Koncesja 63/93 z 29.04.1993r. ze zm. (Dec.ŚR.II-7412/2/03 z 2003.04.30) ustanowiona dla Jeleniogórskich Kopalni Surowców Mineralnych Lipinski i Mandrela Sp.j. 55-580 Szklarska Poręba, ul.Czecha 2. Decyzją Marszałka Województwa Opolskiego nr DOŚ.II.JJ.7513-4/09 z 11.03.2009r. prawa koncesyjne przeniesione na DEWON Sp.z o.o., Jarnołówka 310, 48-267 Jarnołówka.

- ⇒ **Teren górniczy „Bodzanów” – ustanowiony koncesją na wydobywanie kruszywa naturalnego w Bodzanowie.**

Zasoby bilansowe kopaliny głównej – kruszywa naturalnego żwirowo - piaskowego w kat.C1 wynoszą 645 tys.t , zasoby pozabilansowe kopaliny towarzyszącej – kruszywa naturalnego gliniasto – żwirowo – piaskowego w kat.C1 525 tys.t.

Koncesja ustanowiona dla Zakładu Wydobywania i Przeróbki Kruszywa Naturalnego – Danuta Jureczko, 48-340 Glucholązy, ul.Spółdzielcza 8a/3.

Wydobywanie kopaliny ze złóż powinno odbywać się zgodnie z udzielonymi koncesjami oraz w dostosowaniu do wymagań określonych przepisami Prawa geologicznego i górniczego, Prawa ochrony środowiska, Prawa wodnego, ustawy o odpadach, ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz przepisów o ochronie przyrody i ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Ochronie, zgodnie z przepisami szczególnymi, objęte są ponadto pozostałe złoża surowców mineralnych występujące na obszarze gm. Glucholazy:

⇒ **Złoże skały wapienno – dolomitycznej w rej. Sławniowice** – złożę w postaci soczewy skał wapienno – dolomitycznych rozpoznane przez CUG PG we Wrocławiu.

- Zasoby bilansowe – 10346 tys.ton;
- Zasoby przemysłowe - 6000 tys.ton;
- Wydobywanie 20 tys.t/rok.

Złoże eksploatowane jest przez spółkę w Gieralnicach.

⇒ **Złoże „Nowy Świętów” – złożę kruszywa naturalnego we wsi Nowy Świętów**, udokumentowane /bez prowadzenia eksploatacji/,

- Złoże, o bilansowych zasobach geologicznych w ilości 457 tys. ton.

⇒ **Złoże „Nowy Świętów” – złożę kwarcowo – skaleniowo – kaolinowe we wsi Nowy Świętów**, udokumentowane /bez prowadzenia eksploatacji/,

- Złoże, o bilansowych zasobach geologicznych w ilości 7500 tys. ton.

⇒ **Złoże „Łączki” - złożę węgla brunatnego** – położone na terenie wsi Marko wice (Łączki), udokumentowane /bez prowadzenia eksploatacji/,

- Zasoby bilansowe – 1820 ton.

Na wydobywanie kopalin z w/w złóż należy uzyskać stosowne koncesje. Wydobywanie powinno odbywać się zgodnie z udzielonymi koncesjami oraz w dostosowaniu do wymagań określonych przepisami Prawa geologicznego i górniczego, Prawa ochrony środowiska, Prawa wodnego, ustawy o odpadach, ustawy o swobodzie działalności gospodarczej oraz przepisów o ochronie przyrody i ochronie gruntów rolnych i leśnych.

2.7. Obszary o wysokich walorach faunistycznych

Na obszarze gminy Głucholązy najważniejszymi ostojami faunistycznymi są:

- Ostoja Sławniowicko-Burgrabicka,
- kompleks leśny na południe Głucholazach,
- kompleks leśny na południe od linii Jarnołówek-Pokrzywna i Masyw Olszaka,
- dolina i rzeka Biała Głucholaska,
- kamieniołom na północ od Jarnołówka,
- doliny i rzeki Złoty Potok i Bystry Potok,
- 3 sztolnie głucholaskie: nad Białką, Przelotowa i k. chatki myśliwskiej,
- sztolnia nad Bystrym w Pokrzywnej.

2.8. Siedliska przyrodnicze.

Według opracowania ekofizjograficznego na terenie gminy Głucholązy stwierdzono występowanie siedlisk przyrodniczych podlegających prawnej ochronie na mocy Dyrektywy Siedliskowej UE.

Lista chronionych siedlisk NATURA 2000 stwierdzonych na terenie gminy Głucholązy obejmuje:

- łąki użytkowane ekstensywnie,
- lasy klonowo-lipowe,
- acydofilna dąbrowa niżowa,
- podgórski łąg jesionowy,
- buczyna sudecka,
- łąg olszowo-jesionowy,
- łąg wiązowo-jesionowy,
- łąg wiązowo-jesionowy w odmianie śledziennicowej,
- grąd środkowoeuropejski,
- żyzna buczyna niżowa,
- łąki zmiennowilgotne,
- acydofilna buczyna niżowa,
- acydofilna buczyna górską,
- acydofilna dąbrowa górską,
- wilgotna dąbrowa trzęślicowa,

- łąki trzęślicowe,
- zbiorowiska włosieniczników,
- łągi wierzbowo-topolowe,
- grąd subkontynentalny,
- namuliska rzeczne,
- Ściany skalne i urwiska krzemianowe,
- Suche wrzosowiska,
- Ziołorośla górskie.

2.9. Stanowiska chronionych gatunków roślin.

Na terenie gminy Głucholązy występuje kilkanaście gatunków chronionych roślin. Szczegółowo zostały one omówione wraz z lokalizacją w „Opracowaniu ekofizjograficznym gminy Głucholązy”.

3. Obszary i obiekty proponowane do objęcia ochroną prawną.

Projektowanymi na terenie gminy Głucholązy formami ochrony przyrody są:

- użytki ekologiczne,
- obszary ostoi siedliskowej Natura 2000,
- pomniki przyrody,
- drzewa pomnikowe,
- stanowiska dokumentacyjne,
- obszar systemu ekologicznego „E”.

3.1. Użytek ekologiczny.

Użytek ekologiczny Górny Bieg Złotego Potoku (Za Tamą).

Użytek łąkowy o pow. 55,00 ha położony jest w Konradowie - Skowronków i Jarnołówku. Obejmuje własność państwową – działki nr 212,214,215,218,711, 716-717,720-21,723-31, 732/2, 733, 44 ALP; własność rolną Skarbu Państwa – działka nr 26/2; własność prywatną działki nr 99/2, 21-22, 26/1,

26/3, 26/4, 447. Użytek obejmuje dobrze zachowaną ochrona roślinność świeżej łąki owsicowcj z udziałem łąki wilgotnej, łąk podmokłych z ostrożeniem łąkowym, pastwisk bagiennych oraz ziołoroślin wzgórką błotną.

3.2. Natura 2000

Specjalny Obszar Ochrony sieci Natura 2000 – SOO Góry Opawskie.

Ostoja obejmuje część terenu Parku Krajobrazowego Gór Opawskich ze znaczną powierzchnią siedlisk i gatunków zwierząt chronionych Dyrektywą Siedliskową UE.

Specjalny Obszar Ochrony sieci Natura 2000 – SOO Ostoja Sławniowicko-Burgrabicka

Na podstawie Dyrektywy Siedliskowej ostoja obejmuje część terenów kamieniołomów w Sławniowicach oraz przyległe tereny zadrzewieniowe i otwarte stanowiące miejsce przelotów i żerowania nietoperzy.

3.3. Pomniki przyrody.

3.3.1. Drzewa pomnikowe

Wg opracowania ekofizjograficznego i waloryzacji przyrodniczej wytypowano następujące okazy drzew pomnikowych rosnących na terenie rezerwatów przyrody, parków i na pozostałym obszarze gminy:

Proponowane drzewa pomnikowe rosnące w granicach projektowanych rezerwatów przyrody

Lp.	Gatunek drzewa	Typ pomnika	Parametry drzewa		Położenie				
			obwód w cm	wysokość w m	Nazwa proj. rezerwatu	Nadleśnictwo	Leśnictwo	Oddział i pododdział	Miejscowość
1	buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i> L.)	poj. drzewo	410	25	Las bukowy na Górze Chrobrego	-	-	Las komunalny 7a	Głuchołazy
2	buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i> L.)	poj. drzewo	450	28	Las bukowy na Górze Chrobrego	-	-	Las komunalny 7a	Głuchołazy
3	buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i> L.)	poj. drzewo	370	25	Las bukowy na Górze Chrobrego	-	-	Las komunalny 7a	Głuchołazy
4	świerk pospolity (<i>Picea abies</i> Karst)	poj. drzewo	300	30	Las bukowy na Górze Chrobrego	-	-	Las komunalny 7a	Głuchołazy

5	buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i> L.)	poj. drzewo	320	23	Las bukowy na Górze Chrobrego	-	-	Las komunalny 7a	Głuchołazy
6	buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i> L.)	poj. drzewo	370	30	Las bukowy na Górze Chrobrego	-	-	Las komunalny 7a	Głuchołazy
7	buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i> L.)	poj. drzewo	310	28	Las bukowy na Górze Chrobrego	-	-	Las komunalny 7a	Głuchołazy
8	buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i> L.)	poj. drzewo	350	30	Las bukowy na Górze Chrobrego	-	-	Las komunalny 7a	Głuchołazy
9	buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i> L.)	poj. drzewo	340	25	Las bukowy na Górze Chrobrego	-	-	Las komunalny 7a	Głuchołazy
10	buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i> L.)	poj. drzewo	350	28	Podlesie	Prudnik	Pokrzywna	235 j	Podlesie
11	buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i> L.)	rząd 37 drzew	71-250	35-40	Pod Biskupią Kopą	Prudnik	Pokrzywna	207 d	Jarnołtówek

Wg badań terenowych E.Gołąbek

Projektowane drzewa pomnikowe rosnące w parkach podworskich

Lp.	Gatunek drzewa	Typ pomnika	Parametry drze-		Położenie		
			obwód w cm	wysok. w m	Właściciel parku	Użytkownik parku	Miejscowość
1	tulipanowiec amerykański (<i>Liriodendron tulipifera</i> L.)	Poj. drzewo	384	22	prywatny	prywatny	Jarnołtówek
2	jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i> L.)	Poj. drzewo	350	27	Prywatny	Prywatny	Jarnołtówek
3	klon jawor (<i>Acer pseudoplatanus</i> L.)	Poj. drzewo	300	23	Prywatny	Prywatny	Jarnołtówek
4	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i> Mili.)	Poj. drzewo	365	25	Prywatny	Prywatny	Jarnołtówek
5	wiąz górski (<i>Ulmus glabra</i> L.)	Poj. drzewo	395	26	Prywatny	Prywatny	Jarnołtówek
6	jesion wyniosły (<i>Fraxinus excelsior</i> L.)	Poj. drzewo	312	27	Prywatny	Prywatny	Jarnołtówek
7	buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i> L.)	Poj. drzewo	300	23	Prywatny	Prywatny	Jarnołtówek

Wg badań terenowych E.Gołąbek

Projektowane drzewa pomnikowe rosnące na pozostałym obszarze

Lp	Gatunek drzewa	Typ pomnika	Para-	Położe-	Nadleś-	Leśnictwo	Oddz.i pod-	Miejscowość i bliższe określenie położenia
			metry	nia				
1	buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i> L.)	Poj. drzewo			Prudnik	Pokrzywna	199b	Pokrzywna
2	buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i> L.)	Poj. drzewo			-	-	Las komunalny 6a	Głuchołazy
3	buk pospolity (<i>Fagus silvatica</i> L.)	Poj. drzewo			-	-	Las komunalny 10d	Głuchołazy
4	lipa drobnolistna (<i>Tilia cordata</i> Mill.)	Poj. drzewo			-	-	755	Głuchołazy, przy kościele św. Rocha

5	świerk pospolity (<i>Picea abies</i> Karst.)	Poj. drzewo	310	38	Prudnik	Pokrzywna	209b	Jarnołówce
6	buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i> L.)	Poj. drzewo	360	22	Prudnik	Pokrzywna	194g	Jarnołówce
7	buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i> L.)	Poj. Drzewo	10	25	Prudnik	Pokrzywna	308g	Jarnołówce
8	buk pospolity odm. purpowa (<i>Fagus sylvatica Atropunicea'</i>)	Poj. drzewo	410	25			12	Podlesie-przy dworku
9	buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i> L.)	Poj. drzewo	350	32	Prudnik	Pokrzywna	234h	Podlesie
10	buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i> L.)	Poj. drzewo	403	18			1241	Głuchołazy, ul. Bohaterów Warszawy 2 (na tyłach kościoła)
11	tulipanowiec amerykański (<i>Liriodendron tulipifera</i> L.)	Poj. drzewo	277	20			1502/1	Głuchołazy, ul. Andersa 34- 36, na terenie Głuchołaz. Zakł. Pap.
12	żywotnik olbrzymi (<i>Thuja plicata</i> D.Don.)	Poj. drzewo	142	18			1502/1	Głuchołazy, ul. Andersa 34-36 na terenie Głuchołaz. Zakł. Pap.
13	żywotnik olbrzymi (<i>Thuja plicata</i> D.Don.)	Poj. drzewo	159	20	-	-	1751	Głuchołazy, ul. Andersa 15 (koło budynku mieszkaln.)
14	żywotnik olbrzymi (<i>Thuja plicata</i> D.Don.)	Poj. drzewo	173	20	-	-	1764	Głuchołazy, ul. Andersa 72 (przy wejściu na posesję)
15	żywotnik olbrzymi (<i>Thuja plicata</i> D.Don.)	dwa drzewa	262, 262	25, 25	-	-	1764	Głuchołazy, ul. Andersa (w pobliżu drewn. komórki)
16	buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i> L.)	Poj. drzewo	346	25	-	-	1602/2	Głuchołazy, Al. J.Pawła II 25 (w pobliżu ogrodzenia)
17	cypryśnik błotny (<i>Taxodium distichum</i> Rich.)	Poj. drzewo	331	25	-	-	1395	Głuchołazy, ul. Powstańców Sl. L (na terenie Państw. Przedszk. nr 3)
18	olsza czarna (<i>Alnus glutinosa</i> Gaertn.)	Poj. drzewo	260	20	-	-	1316	Głuchołazy, na terenie ogród- ków działkowych nad rz. Młynówką!
19	buk pospolity (<i>Fagus sylvatica</i> L.)	Poj. drzewo	377	35	-	-	1873	Głuchołazy, park Szpitala nr 2
20	leszczyna turecka (<i>Corylus colurna</i> L.)	Poj. drzewo	160	26	-	-	1873	Głuchołazy, park Szpitala nr 2
21	cis pospolity (<i>Taxus baccata</i> L.)	Poj. drzewo	185	10	-	-	1873	Głuchołazy, park Szpitala nr 2
22	olsza czarna (<i>Alnus glutinosa</i> Gaertn.)	Poj. drzewo	243	25	-	-	1482	Głuchołazy, park Szpitala nr 2

Wg badań terenowych E. Gołąbek.

3.4. Stanowiska dokumentacyjne.

Do proponowanych stanowisk dokumentacyjnych zakwalifikowano:

- ⇒ **sztolnie po eksploatacji złota** (nad Białą Głuchołaską, nad Bystrym Potokiem, przy chatce myśliwskiej) :
stanowiska, obejmujące obiekty geologiczne, znajdują się w mieście przy promenadzie spacerowej nad Białą Głuchołaską. W sąsiedztwie sztolni znajduje się źródło „Żegnalce”. Sztolnie obejmują tunel o długości 20 m., wysokości 2,5m. Jego wylot zabezpieczony kratą żelazną znajduje się w ścianie skalnej o wys. 25 m i szer. 32 m. Na terenie tym występują kwarcyty, łupki kwarcytowe i łuszczkowe poprzecinane żyłami kwarcowymi, kwarcowo-skaleniovymi i pegmatytami. Dawna sztolnia stanowi świadectwo występowania i eksploatacji złota.
- ⇒ **grupa odsłoneń – warstw andelohorskich:**
stanowiska, obejmujące obiekty geologiczne, znajdują się przy drodze powiatowej 27-617 pomiędzy Jarnołówką a Pokrzywną w odległości ok. 100 – 300 m przed mostem na Złotym Potoku. Odsłonecia o interesującej tektonice zajmują około 2 tys. m² powierzchni, ściany skalne sięgają do 15m.
- ⇒ **grupa odsłoneń – warstw andelohorskich „Karliki”:**
stanowiska, obejmujące odsłonecie skalne, znajdują się przy niebieskim szlaku z Jarnołówka na Biskupią Kopę na wysokości 460 m npm. Obejmują odsłonecie w kształcie ambony skalnej pow. 100 m² i wys. ok. 2 m., malowniczy taras z widokiem na dolinę Złotego Potoku.
- ⇒ **odsłonecie skalne „Karolinki ” :**
stanowisko, obejmujące obiekty geologiczne w formie odsłoneń skalnych na długości ok. 1,5 km na północnej krawędzi w przełomowej dolinie Złotego Potoku na wysokości 380 - 430 m npm.
- ⇒ **kamieniołom po eksploatacji łupków zwany „Gwarkowa Perć” :**
stanowisko, obejmujące odsłonecie skalne łupków ze śladami przeobrażeń metamorficznych, znajduje się w nieczynnym kamieniołomie przy ścieżce dydaktyczno - przyrodniczej prowadzącej wzdłuż Bystrego Potoku na Biskupią Kopę.
- ⇒ **staw „Żabie Oczko” :**
stanowisko, obejmujące obiekt geologiczny, znajduje się na dnie wyeksploatowanej części kamieniołomu „Dewon” w północnej części krawędzi doliny Złotego Potoku, w sąsiedztwie wzniesienia Olszak.

- ⇒ **Głaz narzutowy i skałka w dolinie „Bystrego Potoku”,**
- ⇒ **Jarnołtowskie skały,**
- ⇒ **Gieralcice Marmury,**
- ⇒ **Sławniowice Kwarcyty,**
- ⇒ **Kwarcyty w Głuchołazach.**

3.5. Obszary systemu ekologicznego.

Podstawowe przyrodnicze powiązania przestrzenne kształtują :

- ⇒ **ekosystemy w granicach Parku Krajobrazowego Góry Opawskie** – są one kontynuowane na terenie Republiki Czeskiej, gdzie są również chronione w parku krajobrazowym, stanowią część obszaru węzłowego biocentrum krajowej sieci ekologicznej ECONET-PL 28K Góry Opawskie oraz obszaru europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000 oraz systemu CORINE Biotopes – powiązanie z Republiką Czeską w Górach Opawskich ma rangę międzynarodową,
- ⇒ **Dolina Białej Głuchołaskiej** – jest korytarzem ekologicznym rangi regionalnej łączącym obszar biocentrum Gór Opawskich z korytarzem ekologicznym rangi krajowej doliny Nysy Kłodzkiej,
- ⇒ **Doliny rzeczne Mory, Złotego Potoku, Łuży, Bystrego Potoku, Prudnika i mniejszych cieków przygranicznych** – tworzą one lokalne korytarze ekologiczne charakteryzujące się mozaikowością siedlisk wodnych, łąkowych, szuwarowo-turzycowiskowych i zadrzewień. Mozaikowość sprzyja migracjom wielu gatunków roślin i zwierząt, stanowi system stabilizujący.

4. Ścieżki przyrodniczo-dydaktyczne.

Na terenie parku krajobrazowego należy utrzymać odcinki szlaków turystycznych o dużych walorach przyrodniczo-krajobrazowych, które zakwalifikowano do ścieżek przyrodniczo-dydaktycznych:

- ⇒ ścieżka przyrodnicza z Jarnołówka do „Rozdroża nad Piekiełkiem”,
- ⇒ ścieżka wzdłuż promenady spacerowej nad rzeką Białą Głuchołaską, rezerwatu „Nad Białką” i Przedniej Kopy w Głuchołazach,
- ⇒ ścieżka przyrodnicza z Jarnołówka przez Olszak i „Żabie Oczko” do Pokrzywnej,
- ⇒ ścieżka przyrodnicza dolną Bystrego potoku na Biskupią Kopę,
- ⇒ ścieżka przyrodnicza z Pokrzywnej do Prudnika.

VI. UWARUNKOWANIA ORAZ KIERUNKI I ZASADY OCHRONY WARTOŚCI KULTUROWYCH.

W rozwoju przestrzennym gminy związanym z ochroną środowiska historycznego, kulturowego i krajobrazowego gminy, należy kierować się według zasad uwzględniających zakres działań dotyczących tych sfer wartości środowiskowych, określonych przez Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Prowadzona polityka przestrzenna gminy winna uwzględniać:

- konserwację i rewaloryzację w odniesieniu do obiektów i terenów zabytkowych,
- adaptację w odniesieniu do obiektów i terenów o potencjalnych wartościach kulturowych,
- modernizację w odniesieniu do obiektów nie mających cech zabytkowych, a dysharmonizujących obszar o wartościach kulturowych,
- utrwalanie dotychczasowej formy przestrzennej w danej miejscowości w sytuacji niewielkiego nawarstwienia w stosunku do formy pierwotnej,
- ochronę terenów osadniczych przed niekontrolowaną, pod względem estetyki architektonicznej, zabudową nie dostosowaną do otoczenia,
- eliminację czynników degradujących układy historyczne jednostek osadniczych,
- adaptację i modernizację elementów zabudowy i krajobrazu do potrzeb współczesnych,
- zagospodarowanie obiektów opuszczonych,
- rewaloryzację wartości krajobrazowych, zachowaniem i adaptacją dawnych zagród chłopskich i folwarków stanowiących wartości historyczne i krajobrazowe,
- eksponowanie regionalnej odrębności terenu,
- bezwzględną ochronę historycznego układu przestrzennego i komunikacyjnego jednostek osadniczych,
- projektowanie nowej zabudowy indywidualnie, w dostosowaniu do otoczenia oraz zachowania równowagi elementów krajobrazu historycznego regionu,

- zakaz lokalizacji wielkopowierzchniowych obiektów handlowych na obszarze staromiejskim Głuchołaz,
- stopniową likwidację budynków i obiektów tymczasowych, komórek i innych obiektów w złym stanie technicznym nie będących zabytkami z terenu strefy „A” ochrony konserwatorskiej.

1. Podstawowe elementy dziedzictwa kulturowego i ich ochrona

Podstawowymi elementami zachowanego dziedzictwa kulturowego są zabytkowe objekty, układy przestrzenne i krajobrazowe / pałace, zespoły pałacowo- i dworsko-parkowe / oraz charakterystyczne dla Dolnego Śląska układy ulicowe z dość dobrze zachowanymi zagrodami/frontowe budynki szczytowe, budynki „wycugowe”, okazałe bramy i/lub budynki bramne, spichlerze, zabudowa murowana o bogatym wystroju architektonicznym i in./.

Ze względu na znaczne wartości historyczne i kulturowe, ochronie konserwatorskiej podlegają zespoły urbanistyczne, objekty architektury i budownictwa, parki, cmentarze, zabytki ruchome oraz stanowiska archeologiczne znajdujące się na terenie gminy.

Dla ochrony zabytków wyznaczyć należy otoczenie obejmujące obszar ich bezpośredniej ekspozycji.

Nr	Nazwa	Opis
1.	Głuchołazy	<ul style="list-style-type: none"> • obszar starego miasta lokacyjnego w obrębie dawnych obwarowań miejskich • zespoły zabudowy przedmieść miasta,
2.	Bodzanów	<ul style="list-style-type: none"> • teren zespołu dworsko – parkowego o zachowanych wartościach zabytkowego założenia
3.	Jarnołówki	<ul style="list-style-type: none"> • teren zespołu dworskiego (pałac, oficyna, zabudowa dawnego folwarku) z 2 poł. XIX wieku wraz z układem alei zabytkowych
4.	Przysiółek Łączki	<ul style="list-style-type: none"> • teren zespołu dworskiego (dwór, folwark)
5.	Nowy Świątów	<ul style="list-style-type: none"> • teren dawnego zespołu dworskiego (dwór, oficyna, zabudowa dawnego folwarku) oraz park przydworski
6.	Konradów	<ul style="list-style-type: none"> • teren zespołu dworskiego (dwór, zabudowa dawnego folwarku) oraz zachowanej zieleni przydworskiej

2. Obiekty podlegające ochronie znajdujące się w rejestrze zabytków i gminnej ewidencji zabytków.

Szczegółnej ochronie podlegają obiekty znajdujące się w rejestrze zabytków oraz w planach miejscowych.

Istnienie na terenie gminy styku kulturowego pomiędzy ludnością napływową, a autochtoniczną obliguje również do uszanowania istniejących relikwii kultury tj. – pomników poświęconych ludności miejscowej poległej na frontach wojen światowych, pomników, płyt nagrobnych sprzed 1945 r, niejednokrotnie z końca XIX wieku, usytuowanych na cmentarzach przykościelnych lub w miejscach wydzielonych, kaplic i krzyży przydrożnych często związanych z rozwiniętym na tym terenie kultem św. Jana Nepomucena, poprzez objęcie ich ochroną konserwatorską.

Dla obiektów objętych ochroną konserwatorską przewidziana jest funkcja nawiązująca do ich pierwotnego przeznaczenia:

a	Obiekty i zespoły sakralne	- funkcja religijna, mieszkalna;
b	Zespoły zamkowe, pałacowe, dworskie, folwarki	- funkcja mieszkaniowa, administracyjna, usługowa lub mieszana, itp.;
c	Budynki, zagrody i in.	- funkcja mieszkaniowa, gospodarcza, usługowa lub mieszana, itp.;
d	Parki	- funkcja rekreacyjno – wypoczynkowa w powiązaniu z w/w zespołem pałacowym lub dworskim;
e	Cmentarze	- adaptacja funkcji w powiązaniu z pkt. a;
f	Stanowiska archeologiczne	- zabudowa, prace ziemne, prowadzenie upraw polowych - po uprzednim uzyskaniu zezwolenia OWKZ i ewentualnie przeprowadzeniu prac wykopaliskowych.

WYKAZ ZABYTEKÓW REJESTROWYCH Z OBSZARU MIASTA I GMINY GŁUCHOŁAZY, UJĘTYCH WPISEM DO KSIĘGI REJESTRU ZABYTEKÓW WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO

Lp.	Nazwa	Lokalizacja	Nr rejestru
BISKUPÓW:			
1.	Kościół parafialny pw. Zwiastowania NPMarii	Biskupów	31/50 z dnia 20.II.1950
BODZANÓW:			
2.	Kościół parafialny p.w.św. Józefa	Bodzanów	30/50 z dnia 20.II.1950

3.	Zespół klasztorny jezuitów /ob. Oblatów/	Bodzanów	A-2345/95 z dnia 06.II.1995
4.	Mogiła ofiar oświęcimskich /na cmentarzu rzymsko-katolickim/	Bodzanów	221/89 z dnia 31.X.1989
5.	Zespół pałacowo-parkowy	Bodzanów	11/2002 z dnia 13.VIII.2002
BURGRABICE:			
6.	Kościół parafialny pw.św. Bartłomieja	Burgrabice	29/50 z dnia 20.II.1950
7.	Dwór	Burgrabice	1019/65 z dnia 08.V.1965
8.	Spichlerz	Burgrabice	1019/65 z dnia 08.V.1965
CHARBIELIN:			
9.	Kościół parafialny p.w.św. Jana Chrzciciela	Charbielin	1109/66 z dnia 05.II.1966
10.	Zbiorowa mogiła ofiar terroru hitlerowskiego na cmentarzu wyznaniowym katolickim	Charbielin	254/90 z dnia 20.VI.1990
GIERAŁCICE:			
11.	Kościół parafialny p.w.św. Michała Archan.	Gierałcice	1110/66 z dnia 05.II.1966
12.	Dwór	Gierałcice	1020/65 z dnia 08.V.1965
GŁUCHOŁAZY:			
13.	Układ urbanistyczny	Głucholazy	138/54 z dnia 03.XII.1954
14.	Kościół parafialny p.w.św. Wawrzynca	Głucholazy	28/50 z dnia 20.II.1950
15.	Kościół cmentarny p.w.św. Rocha	Głucholazy	1111/66 z dnia 05.II.1960
16.	Park	Głucholazy	62/57 z dnia 25.XI.1957
17.	Pomnik więźniów oświęcimskich na cmentarzu komunalnym	Głucholazy, ul.Prym.S.Wyszyńskiego	247/90 z dnia 23.IV.1990
18.	Baszta Bramy Górnej	Głucholazy	682/63 z dnia 16.X.1963
19.	Dom	Głucholazy, ul. Andersa 48	2196/89 z dnia 17.VIII.1989
20.	Dawny dom zdrojowy	Głucholazy, ul. Andersa 74	A-2382/98 z dnia 07.VII.1998
21.	Dom	Głucholazy, Aleja Jana Pawła II 2	2067/81 z dnia 18.III.1981
22.	Dom	Głucholazy, Aleja Jana Pawła II 12	2066/81 z dnia 17.III.1981
23.	Dom	Głucholazy, ul. Kościuszki 1	1927/67 z dnia 31.X.1967
24.	Dom	Głucholazy, ul. Kościuszki 48	1928/67 z dnia 31.X.1967
25.	Dom	Głucholazy, Rynek 8	2296/91 z dnia 07.XII.1930
26.	Dom	Głucholazy, ul. Wita Stwosza 5	1083/65 z dnia 22.05.1965
27.	Dom	Głucholazy, ul. Wita Stwosza 7	1085/65 z dnia 22.V.1965
28.	Dom	Głucholazy, ul. Wita Stwosza 17	1089/65 z dnia 22.V.1965
29.	Dom	Głucholazy, ul. Wita Stwosza	1090/65 z dnia 22.V.1965

		19	
30.	Dom	Głuchołazy, ul. Wita Stwosza 21	1091/65 z dnia 22.V.1965
31.	Dom	Głuchołazy, ul. Rynek 4	1929/67 z dnia 31.10.1967
32.	Dom	Głuchołazy, ul. Rynek 11	1698/66 z dnia 27.IX.1966
33.	Dom	Głuchołazy, ul. Rynek 19	1931/67 z dnia 31.X.1967
34.	Dom	Głuchołazy, ul. Rynek 20	1932/67 z dnia 31.X.1967
35.	Dom	Głuchołazy, ul. Rynek 24	1933/67 z dnia 02.XI.1967 656/59 z dnia 29.XII.1959
35.	Dom	Głuchołazy, ul. Rynek 25	1938/68 z dnia 18.X.1968
36.	Dom	Głuchołazy, ul. Rynek 26	1934/67 z dnia 02.XI.1967
JARNOŁTÓWEK:			
37.	Dwór /ob. prewentorium/	Jarnołtówek	933/64 z dnia 03.VI.1964
38.	Park dworski	Jarnołtówek	933/64 z dnia 03.VI.1964
39.	Oficyna dworska	Jarnołtówek	933/64 z dnia 03.VI.1964
40.	Dom nr 115	Jarnołtówek	1669/66 z dnia 23.IX.1966
41.	Kościół parafialny p.w.św. Bartłomieja Apostoła	Jarnołtówek	59/2008
ŁĄCZKI:			
42.	Dom nr 1	Łączki	1689/66 z dnia 27.IX.1966
43.	Dom nr 3 /ob. Nr 116/	Łączki	1690/66 z dnia 27.IX.1966
44.	Dom nr 27	Łączki	1691/66 z dnia 27.IX.1966
45.	Dwór	Łączki	1023/65
NOWY LAS:			
46.	Kościół parafialny p.w.św. Jadwigi wraz z wnętrzem	Nowy Las	124/54 z dnia 08.IX.1954
NOWY ŚWIĘTÓW:			
47.	Kościół parafialny p.w. Chrystusa Króla	Nowy Świątów	1115/66 z dnia 05.II.1966
48.	Dwór	Nowy Świątów	1962/72 z dnia 28.X.1972
49.	Spichlerz dworski	Nowy Świątów	1700/66 z dnia 27.IX.1966
STAROWICE:			
50.	Dwór	Starowice	1024/67 z dnia 01.III.1967
STARY LAS:			
51.	Kościół parafialny p.w.św. Marcina	Stary Las	193/56 z dnia 2.IV.1956
52.	Plebania	Stary Las	1704/66 z dnia 27.IX.1966
53.	Zbiorowa mogiła ofiar hitlerowskich /na cmentarzu rzymsko-katolickim/	Stary Las	253/90 z dnia 21.VI.1990
54.	Chałupa nr 58	Stary Las	1197/66 z dnia 12.III.1966
ŚWIĘTÓW POLSKI:			
55.	Plebania	Świątów Polski	1708/66 z dnia 28.II.1966

56.	Dom nr 17	Świątów Polski	1709/66 z dnia 26.II.1966
57.	Dworek nr 76	Świątów Polski	1025/65 z dnia 21.V.1965
58.	Zbiorowa mogiła ofiar hitlerowskich /na cmentarzu rzymsko-katolickim/	Świątów Polski	255/90 z dnia 22.VI.1990

WYKAZ OBIEKTÓW PROPONOWANYCH DO OBJĘCIA OCHRONĄ W MIEJSCOWYCH PLANACH MIASTA I GMINY GŁUCHOŁAZY

Lp.	Nazwa	Adres	Lokalizacja
BISKUPÓW:			
1.	Ogrodzenie z bramkami kościoła parafialnego		Biskupów
2.	Plebania		Biskupów
BODZANÓW:			
3.	Klasztor oblatów		Bodzanów
4.	Park krajobrazowy		Bodzanów
5.	Dom /ob. szkoła/		Bodzanów
6.	Dom nr 81 /ob. Poczta/		Bodzanów
7.	Dom /d. karczma, ob. Bar/		Bodzanów
BURGRABICE:			
8.	Kaplica grobowa /przy kościele parafialnym/		Burgrabice
9.	Plebania /przy kościele parafialnym/		Burgrabice
10.	Ogrodzenie kościoła parafialnego		Burgrabice
CHARBIELIN:			
11.	Szkoła		Charbielin
12.	Dawna karczma		Charbielin
13.	Dom nr 112 naprzeciwko kościoła		Charbielin
GIERAŁCICE:			
14.	Ogrodzenie kościoła parafialnego z bramkami		Gieralcice
15.	Plebania		Gieralcice
16.	Kapliczka		Gieralcice
17.	Obory		Gieralcice
18.	Dom		Gieralcice
GŁUCHOŁAZY:			
19.	Kościół p.w. Stygmatów św.Franciszka	ul. Bohaterów W-wy 2a	Głucholązy
20.	Kaplica p.w.św.Anny	Góra Parkowa	Głucholązy
21.	Dom mieszkalny	ul. Gen.Andersa (d. ul.	Głucholązy

		J.Marchlewskiego 76)	
22.	Fragment murów obronnych		Głuchołazy
23.	Dom mieszkalny /ob. Rada Narod. M. I Gm./	ul.Rynek (d.pl. Wolności 15)	Głuchołazy
24.	Dawne wójtostwo	ul.Magistracka (d.ul.M.Nowotki)	Głuchołazy
25.	Dom /ob.ZOZ/	ul. Gen. Andersa (d.ul.Marchlewskiego 2)	Głuchołazy
26.	Dom Kombatanta	ul. Jana Pawła II (d. ul. 15 Grudnia)	Głuchołazy
27.	Pensjonat „Polonia 4”	ul.Lompy 1	Głuchołazy
28.	Pensjonat „Polonia 5”	ul. Lompy 1	Głuchołazy
29.	Dawny Dom Zdrojowy	ul. Gen.Andersa (d. ul. J.Marchlewskiego 74)	Głuchołazy
30.	Budynek sanatorium PKP	ul. Parkowa (d.ul. Świerczew- skiego 11/13)	Głuchołazy
31.	Gimnazjum /ob. Żłobek/	ul. Bohaterów Warszawy 2	Głuchołazy
32.	Dom mieszkalny /ob. ZOZ/	ul. Bohaterów Warszawy 3	Głuchołazy
33.	Dom mieszkalny	ul. Bohaterów Warszawy 4	Głuchołazy
34.	Dom mieszkalny	ul. Bohaterów Warszawy 6	Głuchołazy
35.	Dom mieszkalny	ul. Bohaterów Warszawy 8	Głuchołazy
36.	Dom /ob. Liceum/	ul. Bohaterów Warszawy 10	Głuchołazy
37.	Dom mieszkalny	ul. Jana Pawła II (d.ul. 15 Grudnia 1)	Głuchołazy
38.	Dom mieszkalny	ul. Jana Pawła II (d.ul. 15 Grudnia 6)	Głuchołazy
39.	Dom mieszkalny	ul. Jana Pawła II (d.ul. 15 Grudnia 8)	Głuchołazy
40.	Dom mieszkalny	ul. Jana Pawła II (d.ul. 15 Grudnia 10)	Głuchołazy
41.	Dom	ul. Jana Pawła II (d.ul. 15 Grudnia 12)	Głuchołazy
42.	Dom mieszkalny	ul. Jana Pawła II (d.ul. 15 Grudnia 13)	Głuchołazy
43.	Dom	ul. Jana Pawła II (d.ul. 15 Grudnia 14)	Głuchołazy
44.	Dom	ul. Jana Pawła II (d.ul. 15 Grudnia 15)	Głuchołazy
45.	Dom	ul. Jana Pawła II (d.ul. 15 Grudnia 19)	Głuchołazy
46.	Dom	ul. Jana Pawła II (d.ul. 15 Grudnia 21)	Głuchołazy
47.	Dom mieszkalny	ul. Jana Pawła II (d.ul. 15 Grudnia 27)	Głuchołazy
48.	Dom mieszkalny	ul. Jana Pawła II (d.ul. 15 Grudnia 29)	Głuchołazy

49.	Dom mieszkalny /ob. Ośrodek szkol. CRS/	ul. Jana Pawła II (d.ul. 15 Grudnia 34)	Głucholazy
50.	Dom mieszkalny /ob. Dom Wypocz. „Polonia”/	ul. Jana Pawła II (d.ul. 15 Grudnia 36/38)	Głucholazy
51.	Dom mieszkalny	ul. Jana Pawła II (d.ul. 15 Grudnia 40)	Głucholazy
52.	Dom mieszkalny	Plac Basztowy (d.ul. Komuny Paryskiej 4)	Głucholazy
53.	Dom	ul. W.Korfantego 3	Głucholazy
JARNOŁTÓWEK:			
54.	Kościół parafialny pw.św. Bartłomieja		Jarnołówce
55.	Kapliczka przy domu nr 115		Jarnołówce
56.	Dom z salą /świetlica wiejska/		Jarnołówce
57.	Dom nr 98		Jarnołówce
58.	Budynek gospodarczy		Jarnołówce
KONRADÓW:			
59.	Kościół filialny p.w. Chrystusa Króla		Konradów
ŁĄCZKI:			
60.	Kaplica dzwonnica		Łączki
61.	Dzwonnica		Łączki
62.	Dwór		Łączki
NOWY LAS:			
63.	Ogrodzenie kościoła parafialnego		Nowy Las
64.	Brama ogrodzenia kościoła parafialnego		Nowy Las
65.	Plebania		Nowy Las
NOWY ŚWIĘTÓW:			
66.	Ogrodzenie kościoła parafialnego		Nowy Świętów
67.	Kaplica		Nowy Świętów
68.	Pozostałości parku krajobrazowego dworskiego		Nowy Świętów
RUDAWA:			
69.	Dom /ob. dom kultury/		Rudawa
SŁAWNIOWICE:			
70.	Piec wapienniczy na terenie kopalni kamienia		Sławniowice
71.	Pozostałości pieca wapienniczego na terenie kopalni kamienia /komin/		Sławniowice
72.	Budynek Szkoły Podstawowej		Sławniowice
STARY LAS:			
73.	Kaplica przy domu nr 53		Stary Las
74.	Kaplica		Stary Las

75.	Dom nr 53		Stary Las
76.	Dom nr 54 /Ochotnicza Straż Poż./		Stary Las
77.	Dom nr 58		Stary Las
SUCHA KAMIENICA:			
78.	Kościół filialny p.w. M.B. Różańcowej		Sucha Kamienica
79.	Spichlerz dworski		Sucha Kamienica
80.	Dom /ob. Szkoła/		Sucha Kamienica
ŚWIĘTÓW POLSKI;			
81.	Kościół parafialny p.w.św. Jana		Świętów Polski
82.	Ogrodzenie kościoła parafialnego		Świętów Polski
83.	Brama ogrodzenia kościoła parafialnego		Świętów Polski
84.	Kaplica		Świętów Polski
85.	Kaplica		Świętów Polski
86.	Kaplica przy drodze Przyłęk- Świętów Polski		Świętów Polski
87.	Wiejski Ośrodek Zdrowia		Świętów Polski
88.	Budynek Ośrodka Zdrowia nr 83		Świętów Polski

3. Zakres ochrony konserwatorskiej.

Zakres ochrony konserwatorskiej ustalonej w studium obiektów zabytkowych w pkt. 2 wymaga zachowania:

- bryły obiektu i dachu co do kształtu, materiału, podziałów w elewacji, stolarki okiennej i drzwiowej,
- wystroju architektonicznego.

Wszelkie działania projektowe, remontowe i inwestycyjne związane z tymi obiektami należy uzgadniać z Opolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

4. Stanowiska archeologiczne.

Do elementów zachowanego dziedzictwa kulturowego należą również stanowiska archeologiczne wg poniższego wykazu.

WYKAZ STANOWISK ARCHEOLOGICZNYCH USYTUOWANYCH NA TERENIE GMINY GŁUCHOŁAZY

Nr stanowiska.	Miejscowość	Blizsze określenie	Nazwa	Chronologia	Nr rejestru
POKRZYWNA:					
1	Pokrzywna	dz.gr.nr 200/1 ALP	Ruina zamku	Późne średniowiecze- XIII- XV w.	A-1106/99
2	Pokrzywna	brak nr dz. w karcie ewid.	Kopalnie złota??	Późne średniowiecze- okres nowożytny	
JARNOŁTÓWEK:					
1	Jarnołtówek	dz.gr.nr 204/3, 205/3, 205/2	Kopalnia	Późne średniowiecze- okres nowożytny- XVIII, XIX w.	
2	Jarnołtówek	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa	Neolit	
3	Jarnołtówek	dz.gr.nr 400/1	Ślad osadnictwa	Późne średniowiecze- okres nowożytny	
BURGRABICE:					
1	Burgrabice	brak nr dz. w karcie ewid.	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze- XIV- XV w	
2	Burgrabice	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa	Pradzieje, Późne średniowiecze- XIV- XV w.	
3	Burgrabice	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa	Późne średniowiecze- XIV- XV w.	
4	Burgrabice	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa	Neolit	
5	Burgrabice	brak nr dz. w karcie ewid.	Dwór obronny	XVII w.	
6	Burgrabice	dz.gr.nr 722	Osada, Ślad osadnictwa	I okres epoki brązu, Wczesne średniowiecze- X- XI w.	
7	Burgrabice	dz.gr.nr 731/3	Ślad osadnictwa	Epoka kamienna	
8	Burgrabice	dz.gr.nr 128, 129, 130, 131	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze- XIV- XV w	
9	Burgrabice	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa	Neolit	
10	Burgrabice	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa	Mezolit?	
11	Burgrabice	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa	Okres wpływów rzymskich	
WILAMOWICE NYSKIE:					
1	Wilamowice Nyskie	dz.gr.nr 201	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze- XIV- XV w.	
2	Wilamowice Nyskie	dz.gr.nr 105, 106, 107, 112	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze- XIV- XV w.	
ŚWIĘTÓW POLSKI:					
5	Świętów Polski	brak nr dz. w karcie ewid.	Punkt osadniczy	paleolit	

6	Świątów Polski	brak nr dz. w karcie ewid.	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze- XIV-V w	
7	Świątów Polski	brak nr dz. w karcie ewid.	Punkt osadniczy, Ślad osadnictwa	Kultura przeworska, Późne średniowiecze- XIV-V w	
8	Świątów Polski	brak nr dz. w karcie ewid.	Osada, Punkt osadniczy	Wczesne średniowiecze IX-X w., pradzieje	
9	Świątów Polski	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa	Epoka kamienna	
10	Świątów Polski	brak nr dz. w karcie ewid.	Punkt osadniczy, Ślad osadnictwa	Neolit, Pradzieje, Późne średniowiecze XIV-XV w	
11	Świątów Polski	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa	neolit	
12	Świątów Polski	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa	nieokreślona	
13	Świątów Polski	brak nr dz. w karcie ewid.	Punkt osadniczy	Epoka kamienna	
KONRADÓW:					
1	Konradów	brak nr dz. w karcie ewid.	Osada	Późne średniowiecze/ okres nowożytny	
2	Konradów/ Głuchołazy	Konradów: 250/1,255,256, 259/1,260/3, 283,286,542/1, 542/10,542/11	Kopalnia złota „Sztolnia Trzech Króli”	XV/XVI w., poł.XVI- pocz. XVII w.	
3	Konradów- Klelnik	dz.gr.nr 115/3	Kopalnia złota- pole szybowe	Późne średniowiecze	
4	Konradów	dz.gr.nr 205, 206	Punkt osadniczy	Wczesne średniowiecze XI-XII w., Późne średniowiecze XIV-XV w.	
5	Konradów	dz.gr.nr 542/11	Ślad osadnictwa	Epoka kamienna	
6	Konradów	dz.gr.nr 542/11	Ślad osadnictwa	Epoka kamienna	
7	Konradów	dz.gr.nr 541/11	Ślad osadnictwa	Epoka kamienna	
8	Konradów	dz.gr.nr 192/1	Ślad osadnictwa	Epoka kamienna	
9	Konradów	dz.gr.nr 604-606	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze- XIV-XV w	
10	Konradów	brak nr dz. w karcie ewid.	Grodzisko	Późne średniowiecze	
NOWY LAS:					
1	Nowy Las	dz.gr.nr 433, 434	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze-XIV-XV w.	
2	Nowy Las	dz.gr.nr 445	Ślad osadnictwa	Neolit	
3	Nowy Las	dz.gr.nr 501/1	Ślad osadnictwa	Pradzieje, Późne średniowiecze-XIV-XV w.	
4	Nowy Las	dz.gr.nr 281/1, 282/1	Ślad osadnictwa, Punkt osadniczy	Pradzieje, Późne średniowiecze-XIV-XV w.	
5	Nowy Las	dz.gr.nr 276/4	Ślad osadnictwa	Epoka kamienna	

6	Nowy Las	dz.gr.nr 232/1	Ślad osadnictwa	Neolit	
STARY LAS:					
1	Stary Las	dz.gr.nr 536/3	Ślad osadnictwa, Punkt osadniczy	Pradzieje, Późne średnio- wiecze-XIV-XV w.	
	Stary Las	dz.gr.nr 75,76/3,77	Grodzisko	Okres średniowiecza	A-363/73
CHARBIELIN:					
1	Charbielin	dz.gr.nr 74/2	Ślad osadnictwa	Późne średniowiecze-XV w	
2	Charbielin	dz.gr.nr 440/2, 499/4	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze-XIV w	
3	Charbielin	dz.gr.nr 428/2, 429/1	Ślad osadnictwa	Mezolit	
4	Charbielin	dz.gr.nr 316/12	Ślad osadnictwa	Epoka kamienna	
5	Charbielin	dz.gr.nr 195	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze-XIV- XV w	
6	Charbielin	brak nr dz. w kar- cie ewid.	Ślad osadnictwa	Okres wpływów rzymskich	
ŁĄCZKI:					
1	Łączki	brak nr dz. w kar- cie ewid.	Punkt osadniczy	Pradzieje, Późne średnio- wiecze XIV-XV w.	
2	Łączki	brak nr dz. w kar- cie ewid.	Punkt osadniczy	Okres wpływów rzymskich, Późne średniowiecze	
3	Łączki	brak nr dz. w kar- cie ewid.	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze-XIV- XV w	
4	Łączki	brak nr dz. w kar- cie ewid.	Punkt osadniczy	Wczesne średniowiecze IX- XI w., Późne średniowiecze XIV-XV w.	
5	Łączki	brak nr dz. w kar- cie ewid.	Ślad osadnictwa	Późne średniowiecze-XIV- XV w.	
6	Łączki	brak nr dz. w kar- cie ewid.	Ślad osadnictwa	Pradzieje, Późne średnio- wiecze-XIV-XV w.	
7	Łączki	brak nr dz. w kar- cie ewid.	Ślad osadnictwa	Neolit	
PODLESIE:					
1	Podlesie	dz.gr.nr 43, 46, 47, 72, 73/2, 75, 76/2, 77, 104-128, 237/3, 237/6, 237/7	Kopalnia złota- zespół wybierzysk	Późne średniowiecze, okres nowożytny	
GŁUCHOŁAZY:					
1	Głucholazy	brak nr dz. w kar- cie ewid.	Stare miasto	Późne średniowiecze, okres nowożytny	138/54 układ urba- nistyczny
2	Głucholazy	Teren rezerwatu „Nad Białką”	Kopalnie złota-zespół wybierzysk, hałd, szy- bów i sztolni	Późne średniowiecze	A-1013/96
3	Głucholazy	dz.gr.nr 1676	Ślad osadnictwa,	Wczesne średniowiecze XI-	

			Punkt osadniczy	XIII w., Późne średniowiecze-XIV-XV w.	
BODZANÓW:					
1	Bodzanów	brak nr dz. w karcie ewid.	Punkt osadniczy	Paleolit, Mezolit	
2	Bodzanów	brak nr dz. w karcie ewid.	Punkt osadniczy, Ślad osadnictwa, Ślad osadnictwa	Paleolit górny, Neolit, Halsztat C, Późny okres wpływów rzymskich, Wczesne średniowiecze	
3	Bodzanów	brak nr dz. w karcie ewid.	Grodzisko	Późne średniowiecze XIII w.	
4	Bodzanów	brak nr dz. w karcie ewid.	Punkt osadniczy	Epoka kamienna	
5	Bodzanów	brak nr dz. w karcie ewid.	Punkt osadniczy	Epoka kamienna	
6	Bodzanów	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa	Neolit	
7	Bodzanów	dz.gr.nr 625/7	Punkt osadniczy	Paleolit schyłkowy	
8	Bodzanów	dz.gr.nr 233	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze XIV-XV w.	
9	Bodzanów	brak nr dz. w karcie ewid.	Punkt osadniczy	Mezolit	
10	Bodzanów	dz.gr.nr 379	Ślad osadniczy	Późne średniowiecze XIV-XV w.	
11	Bodzanów	dz.gr.nr 508/1	Punkt osadniczy	Neolit	
12	Bodzanów	dz.gr.nr 482	Ślad osadnictwa	Epoka kamienna	
13	Bodzanów	dz.gr.nr 427	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze	
14	Bodzanów	dz.gr.nr 424/1	Ślad osadnictwa	Epoka kamienna	
15	Bodzanów	dz.gr.nr 252, 253	Ślad osadnictwa, Punkt osadniczy	Neolit, Późne średniowiecze XIV-XV w.	
16	Bodzanów	dz.gr.nr 293, 294/1, 294/2	Ślad osadnictwa, Punkt osadniczy	Wczesne średniowiecze XI-XII w., Późne średniowiecze XIV-XV w.	
17	Bodzanów	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa	Neolit	
18	Bodzanów	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa	Neolit	
19	Bodzanów	brak nr dz. w karcie ewid.	Punkt osadniczy	Neolit	
20	Bodzanów	dz.gr.nr 725/1	Punkt osadniczy	Późny okres wpływów rzymskich- wczesna faza	
21	Bodzanów	dz.gr.nr 689/2, 689/3	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze XIV-XV w.	
22	Bodzanów	dz.gr.nr 638/3	Ślad osadnictwa	Okres nowożytny	
NOWY ŚWIĘTÓW:					
1	Nowy Świę-	dz.gr.nr 88, 87/1	Osada, Punkt osadni-	Kultura przeworska, Późne	

	tów		czy	średniowiecze, Paleolit, Mezolit, Neolit, Epoka kamienna, Halsztat, Wczesne średniowiecze, Późne średniowiecze XIV-XV w.	
3	Nowy Świętów	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa, Punkt osadniczy, Osada	Paleolit, Neolit, Epoka kamienna okres wpływów rzymskich, Wczesne średniowiecze VII-X, XIII-XIV w	A-385/74
4	Nowy Świętów	dz.gr.nr 73	Ślad osadnictwa	Późne średniowiecze XIV-XV w.	
5	Nowy Świętów	brak nr dz. w karcie ewid.	Punkt osadniczy	Neolit	
6	Nowy Świętów	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa	Późne średniowiecze	
7	Nowy Świętów	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa	Neolit	
8	Nowy Świętów	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa	Neolit	
9	Nowy Świętów	brak nr dz. w karcie ewid.	Grodzisko	Średniowiecze	
10	Nowy Świętów	dz.gr.nr 75	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze XIV-XV w.	
11	Nowy Świętów	dz.gr.nr 82/8	Ślad osadnictwa, Punkt osadniczy	Pradzieje, Późne średniowiecze XIV-XV w.	
12	Nowy Świętów	dz.gr.nr 145	Ślad osadnictwa	Epoka kamienna	
13	Nowy Świętów	dz.gr.nr 130	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze XIV-XV w.	
14	Nowy Świętów	dz.gr.nr 100/3	Ślad osadnictwa	Wczesny neolit	
GIERAŁCICE:					
1	Gierałcice	brak nr dz. w karcie ewid.	Dwór obronny	XVII w.	
2	Gierałcice	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa	mezolit	
3	Gierałcice	dz.gr.nr 93/2, 94, 95, 96	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze XIV-XV w.	
4	Gierałcice	dz.gr.nr 582/7	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze XIV-XV w.	
5	Gierałcice	dz.gr.nr 399/1	Ślad osadnictwa	Epoka kamienia lub epoka brązu	
6	Gierałcice	dz.gr.nr 3	Ślad osadnictwa	Neolit	
SŁAWNIOWICE:					
1	Sławniowice	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa	Neolit	
BISKUPÓW:					

1	Biskupów	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa, Punkt osadniczy	Pradzieje, Późne średniowiecze XIV-XV w.	
2	Biskupów	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa, Punkt osadniczy	Pradzieje, Późne średniowiecze XIV-XV w.	
3	Biskupów	brak nr dz. w karcie ewid.	Punkt osadniczy	Wczesne średniowiecze XI-XII w., Pradzieje, Późne średniowiecze XIV-XV w.	
4	Biskupów	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa, Punkt osadniczy	Epoka kamienia/epoka brązu, Pradzieje, Późne średniowiecze XIV-XV w.	
5	Biskupów	brak nr dz. w karcie ewid.	Osada, Ślad osadnictwa	Kultura przeworska, Późne średniowiecze XIV-XV w.	
6	Biskupów	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa, Punkt osadniczy, Osada-pracownia hutnicza	Pradzieje, Późne średniowiecze XIV-XV w., Nie określono	
7	Biskupów	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa	Późne średniowiecze XIV-XV w., Okres nowożytny-XVI-XVIII w.	
8	Biskupów	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa	neolit	
9	Biskupów	dz.gr.nr 377	Punkt osadniczy	Pradzieje, Neolit, Początek epoki brązu	
10	Biskupów	dz.gr.nr 286, 287	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze XIV-XV w.	
11	Biskupów	brak nr dz. w karcie ewid.	Punkt osadniczy	Późne średniowiecze XIV-XV w.	
12	Biskupów	brak nr dz. w karcie ewid.	Ślad osadnictwa	II okres epoki brązu	

Szczegółowe działania związane ze stanowiskami archeologicznymi obejmują:

- Wszystkie przedsięwzięcia ziemne (budowy, roboty instalacyjne - gazociągi, wodociągi, kanalizacje, kable energetyczne i telefoniczne), rowy melioracyjne, tworzenie nowych wybiezysk kruszywa i wysypisk śmieci oraz inne prace ziemne przebiegające na obszarach stwierdzonych stanowisk archeologicznych, muszą być uzgadniane z Opolskim Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Opolu.
- Prace ziemne wykonywane w pobliżu stanowiska archeologicznego wymagają nadzoru specjalisty.
- Naruszenie stanowiska archeologicznego jest możliwe tylko po wcześniejszym przebadaniu tegoż na koszt inwestora, po uprzednim uzyskaniu zezwolenia Opolskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

- Grodziska nie mogą zostać naruszone.
- O każdorazowym znalezisku archeologicznym należy informować Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Opolu, ul. Piastowska 14.

UWAGI:

- Na opiniowanym obszarze znane są ponadto stanowiska archeologiczne odkryte w okresie przedwojennym, ale bliżej niezlokalizowane w terenie.
- Dokładne dane dotyczące chronologii i lokalizacji stanowisk archeologicznych oraz wgląd do materiałów archiwalnych uzyskać można w Dziale III Państwowej Służby Ochrony Zabytków w Opolu, ul. Piastowska 14.

5. Zabytkowe układy ulicowe.

Na obszarach historycznie ukształtowanych centralnych części wsi Biskupów, Bodzanów, Burgrabice, Charbielin, Gierałcice, Nowy Las, Nowy Świętów, Konradów, Polski Świętów, Sławniowice, Stary Las, zaleca się zachowanie zabytkowego układu zabudowy, dróg bądź ulic oraz uzgadnianie działalności inwestycyjnej z właściwym Konserwatorem Zabytków.

6. Cmentarze zabytkowe.

Ważnym dziedzictwem kulturowym są istniejące cmentarze, cmentarze zamknięte oraz tereny zieleni pocmentarnej, usytuowane przeważnie w otoczeniu zespołów kościelnych, usytuowane w miejscowościach: Bodzanów, Biskupów, Burgrabice, Głuchołazy, Nowy Świętów z cennymi zabytkami sztuki sepulkarnej, zachowanym układem alejek i ścieżek cmentarnych, w otoczeniu okazałego starodrzewu. Obiekty te należy pielęgnować dla uwypuklenia ich wartości kulturowych oraz ekspozycji w krajobrazie miejscowości.

7. Parki zabytkowe.

Parki dworskie stanowią w większości cenne obiekty przyrodnicze, będąc równocześnie dokumentami sztuki ogrodniczej podziwianej przez szereg pokoleń. Obiekty te są specyficzną formą zainwestowania, stanowią część materialnego i kulturowego dorobku lokalnego społeczeństwa. Gminne parki podlegają zachowaniu na podstawie przepisów o ochronie dóbr kultury.

Na terenie miasta i gminy Głuchołazy szczególną opieką należy objąć zespoły zieleni parkowej:

- ⇒ w **Bodzanowie**, z drugiej połowy XIX wieku, rewaloryzacja założenia, obejmująca park dworski, oraz krajobrazowy park naturalistyczny o charakterze leśnym z okazami drzewostanu przeważnie pochodzenia naturalnego w rozmiarach kwalifikujących je do pomników przyrody. Zalecane kontynuowanie zaleceń konserwatorskich, pielęgnacja terenu w granicach zabytkowego układu, utrzymując dawny układ alei parkowych,
- ⇒ w **Nowym Świętowie** –pozostałości parku dworskiego z okresu przełomu wieków, z cennymi okazami drzewostanu. Obiekt wykorzystywany niezgodnie z przeznaczeniem zatracił swoje walory. Aby zapobiec jego dalszej degradacji, postuluje się restaurację zespołu zieleni oraz objęcie ochroną konserwatorską terenu dawnego parku przydworskiego,
- ⇒ w **Jarnołówku**, z drugiej połowy XIX wieku, rewaloryzacja założenia, obejmująca park przydworski, krajobrazowy park naturalistyczny z okazami drzewostanu w rozmiarach kwalifikujących je do pomników przyrody. Zalecane utrzymanie założenia, kontynuacja zaleceń konserwatorskich, pielęgnacja terenu w granicach zabytkowego układu, utrzymanie dawnego układu alei parkowych.

VII. KIERUNKI ROZWOJU FUNKCJI PRODUKCYJNYCH.

1. Kierunki rozwoju rolnictwa.

1.1. Rolnictwo- stan istniejący.

Struktura użytkowania gruntów* kształtuje się w sposób następujący:

Wyszczególnienie	Pow. w ha	%
Powierzchnia użytków rolnych ogółem	11 461	100
W tym : grunty orne ogółem	10 559	92,13
Sady ogółem	103	0,9
Łąki ogółem	607	5,30
Pastwiska ogółem	192	1,67
Lasy i grunty leśne ogółem	3 134	100
Pozostałe grunty i nieużytki ogółem	2 203	100

* wg danych GUS z 2005 roku.

Charakterystykę gospodarstw rolnych wg rodzaju i grup obszarowych zawiera poniższe zestawienie:

Jednostka terytorialna:	Głuchołazy	
Zakres danych:	Ogółem	
Lata:	2002	
Kategoria:	SPIS ROLNY	
PSR WG SIEDZIBY GOSPODARSTWA		
Gospodarstwa wg rodzaju		
Gospodarstwa rolne	gosp.roln.	1 943
Gospodarstwa indywidualne	gosp.roln.	1 937
Gospodarstwa indywidualne powyżej 1 ha użytków rolnych	gosp.roln.	823
Gospodarstwa rolne		
ogółem	gosp.roln.	1 943
Do 1 ha włącznie	gosp.roln.	1 114
Powyżej 1 do mniej niż 2 ha	gosp.roln.	356
Od 2 do mniej niż 5 ha	gosp.roln.	256
Od 5 do mniej niż 7 ha	gosp.roln.	59
Od 7 do mniej niż 10 ha	gosp.roln.	58
Od 10 do mniej niż 15 ha	gosp.roln.	45
Od 15 do mniej niż 20 ha	gosp.roln.	14
Od 20 do mniej niż 50 ha	gosp.roln.	30
Od 50 do mniej niż 100 ha	gosp.roln.	4
100 ha i więcej	gosp.roln.	7

1.2. Użytkowanie gruntów rolnych.

Ogólna powierzchnia gminy wynosi **16 807** ha, w tym pow. użytków rolnych wynosi **11 461** ha tj. 68% ogólnej powierzchni gminy. Lasy i grunty leśne zajmują 3134 ha tj. 18 %. Pozostałe grunty zajmują 2203 ha tj. 14 %. (wg danych za 2005r.).

Z użytków rolnych na grunty orne przypada 10559 ha – 92,13 %, a na użytki zielone – 902 ha – 7,87 %; w tym łąki zajmują 607 ha (5,3 %) i pastwiska 192 ha (1,67 %), a na sady 103 ha (0,9 %).

Największe obszarowo kompleksy użytków rolnych mają wsie :

Bodzanów	1600 ha (87 % pow. wsi)
Stary Las	1106 ha (80 % pow. wsi)

Biskupów 1069 ha (78 % pow. wsi)

Konradów 1068 ha (90 % pow. wsi)

W gospodarstwach indywidualnych pozostaje 4927 ha tj. 43% użytków rolnych. Największy udział w ich użytkowaniu mają grunty orne (w 87%).

W poniższej tabeli zestawiono użytkowanie gruntów w całej gminie, z uwzględnieniem użytkowania w indywidualnych gospodarstwach rolnych.

Wyszczególnienie	Pow. w ha	%
Powierzchnia użytków rolnych ogółem	11 420	100
Powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach indywidualnych	4 941	43
Grunty orne ogółem	10 322	100
Grunty orne w gospodarstwach indywidualnych	4 285	42
Sady ogółem	152	100
Sady w gospodarstwach indywidualnych	152	100
Łąki ogółem	765	100
Łąki w gospodarstwach indywidualnych	408	53
Pastwiska ogółem	181	100
Pastwiska w gospodarstwach indywidualnych	96	53
Lasy i grunty leśne ogółem	2 968	100
Lasy i grunty leśne w gospodarstwach indywidualnych	132	4
Pozostałe grunty i nieużytki ogółem	2 410	100
Pozostałe grunty i nieużytki w gospodarstwach indywidualnych	508	21

Tab. Według danych GUS z 2001 roku.

Przewidywany układ przestrzenny gminy wskazuje na zmiany w strukturze użytkowania gruntów polegające na:

- obniżeniu udziału użytków rolnych do wielkości ok. 52 - 56%,
- zwiększenia udziału lasów do wielkości 16 -18 %,
- zwiększenia udziału terenów nierolniczych do wielkości 17-19%.

Wzrost udziału lasów wiązać się będzie z dodatkowymi zalesieniami określonymi w wyznaczonej granicy polno-leśnej, zgodnie z którą część użytków rolnych o najniższych walorach bonitacyjnych i częstokroć stanowiących enklawy wśród terenów leśnych przeznaczonych zostanie do zalesienia.

Priorytetowo zalesienia winny być prowadzone na obszarze Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie” i jego otuliny zgodnie z uwarunkowaniami określonymi w Rozporządzeniu Wojewody Opolskiego w sprawie Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie”.

Na obszarze parku krajobrazowego oraz na obszarach ciągów ekologicznych, głównie w dolinach cieków wodnych spodziewać się należy również

zmian w strukturze użytkowania samych użytków rolnych. Dotyczy to sukcesywnego przeznaczania gruntów ornych na użytki zielone.

Na obszarze gminy następować będzie restrukturyzacja gospodarki rolnej i leśnej pod kątem ograniczeń wynikających z położenia w obszarach chronionych (Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie”, projektowanego obszaru chronionego krajobrazu „Przedgórze Paczkowskiego”, zlewni Nysy Kłodzkiej stanowiącej źródło wody pitnej dla Wrocławia - w tym zlewni Białej Głuchołaskiej stanowiącej źródło wody pitnej dla Nysy).

Procesy inwestycyjne związane z rozwojem funkcji mieszkaniowej, uzdrowiskowo - turystycznej, produkcyjnej, usługowej i komunikacyjnej (obejścia drogowe miasta) pociągnie za sobą zajmowanie użytków rolnych. Tempo ubytku gruntów rolnych pozostanie w ścisłej korelacji z procesami inwestycyjnymi na obszarze miejskim i wiejskim gminy.

Polityka przestrzenna na obszarach wymagających ochrony potencjału produkcyjnego przestrzeni rolniczej obejmować powinna działania ograniczające procesy pogarszające walory produkcyjne przestrzeni rolniczej, w tym:

- stosowanie zabiegów agrotechnicznych i technologii uprawowych ograniczających negatywne przekształcenia przestrzeni rolniczej wskutek erozji mechanicznej i chemicznej gleb (ok. 1100 ha gleb wymaga zabezpieczeń przeciwoerozyjnych),
- ochrona terenów szczególnie narażonych na denudację naturogenną i uprawową,
- ograniczenie chemizacji w rolnictwie, podnoszenie produktywności gleb metodami biologicznymi, przy dostosowaniu nawożenia organicznego i chemicznego do możliwości sorpcyjnych kompleksów glębowych,
- rozwój rolnictwa zintegrowanego, upowszechnianie - rolnictwa ekologicznego (szansa rozwojowa małych gospodarstw rolnych),
- prowadzenie zabiegów zmierzających do odkwaszania gleb.

W generalnych zasadach polityki przestrzennej uwzględnić należy:

- ochronę kompleksów rolnych klas I-III przed przeznaczeniem na cele nierolne,

- ograniczenie dostępności gruntów rolnych klasy I-IV przed przeznaczeniem na cele nierolne,
- stosowanie zabiegów agrotechnicznych minimalizujących negatywne oddziaływanie na rolniczą przestrzeń produkcyjną (odkwaszanie, zabiegi przeciwozyjne),
- stosowanie technologii uprawowych i agrotechnicznych nie naruszających równowagi przyrodniczej.

1.3. Struktura stanu władania użytkami rolnymi.

Aktualnie na terenie gminy w strukturze stanu władania użytkami rolnymi sektor prywatny obejmuje 43% ogólnej powierzchni użytków rolnych. Sektor publiczny zajmujący prawie 57% obejmuje grunty Agencji Własności Rolnej Skarbu Państwa, gospodarstw spółek mieszanych z przewagą mienia państwowego, zasobów gruntów, mienia komunalnego i rolniczych jednostek gospodarki uspołecznionej. Największe przedsiębiorstwa rolne sektora publicznego to Gospodarstwo Rolne „Arenda” w Charbielinie, Rolnicze Spółdzielnie Produkcyjne w Biskupowie i Gierałcicach, Spółdzielnia Rolna w Bodzanowie, Spółdzielnia Rolna „Starpol” w Konradowie (Starowicach), SKR w Markowicach.

Spodziewać się należy, że sektor gospodarstw indywidualnych sukcesywnie zwiększać będzie swój potencjał. Główny przepływ użytków rolnych do sektora indywidualnego następować będzie z AWR SP.

Tym samym nastąpi wzrost wielkości indywidualnych gospodarstw rolnych. Tendencja ta może być spotęgowana w przypadku zmniejszenia ilości gospodarstw rolnych. Aktualnie średnia wielkość indywidualnego gospodarstwa rolnego wynosząca 4,8 ha jest znacznie niższa od średniej wojewódzkiej. Procesy wzrostu wielkości gospodarstw spowodują z czasem wzrost ich konkurencyjności.

Obrót ziemią, jaki będzie miał miejsce, nie wpłynie na zmianę charakteru gminy, co oznacza że rolnictwo na obszarze wiejskim gminy pozostanie funkcją dominującą.

1.4. Program produkcji rolnej i inwestycji związanych z rolnictwem.

Produkcję rolną w obecnej gospodarce rynkowej stymuluje bądź limituje ekonomika, to znaczy, że dobór gatunków czy odmian w produkcji roślinnej czy kierunku w hodowli zwierząt uzależniony będzie od opłacalności. Niemniej stwierdzić należy, że rolnictwo w gminie bazować winno na:

- dobrej jakości obszarach dla produkcji rolnej,
- upowszechnianiu działalności grup producenckich i realizacji przez nie programu inwestycyjnego,
- wykorzystaniu warunków przyrodniczych i ekologicznych do uprawy roślin o dużych wymaganiach glebowych oraz warzyw i owoców, /co do tej pory w dostatecznym stopniu nie było wykorzystane,/
- upowszechnieniu zasad rolnictwa ekologicznego oraz rozwój gospodarstw agroturystycznych,
- stworzenie nowoczesnej bazy hodowlanej tylko w technologiach bezpiecznych dla środowiska poprzez modernizację i budowę nowoczesnych stanowisk inwentarskich,
- pełniejszym wykorzystaniu bazy produkcyjnej ,
- przeprowadzeniu remontów obiektów produkcyjnych w złym stanie technicznym lub ich wymianie na obiekty nowe (dostosowane do nowych technologii produkcyjnych), z jednoczesną rozbiórką obiektów nie nadających się do dalszego wykorzystania lub nieopłacalnych pod względem ekonomicznym do remontu,
- tworzeniu bazy przetwórczej zarówno na obszarze wiejskim jak i na terenie miasta,
- tworzeniu rynków hurtowych, systemu powiązań producenckich z lokalnym przemysłem rolno-spożywczym,
- rozwoju usług dla rolnictwa,
- wprowadzenia zgodnie ze zgłoszonymi wnioskami dodatkowych funkcji usługowych lub produkcyjnych w wydzielonych ośrodkach usługowych wielkoobszarowych gospodarstw rolnych (Stary Las).

W procesie restrukturyzacji obszarów wiejskich uwzględnić należy :

- zwiększanie powierzchniowe gospodarstw wiejskich,
- rozwój rzemiosła na bazie istniejących zagród i nieczynnych ośrodków produkcyjnych rolnictwa,
- rozwój agroturystyki, w ramach której stworzenie warunków dla prowadzenia turystyki aktywnej.

2. Kierunki rozwoju przestrzennego funkcji produkcyjnych pozarolniczych.

Potencjał istniejącego w gminie przemysłu i jego struktura gałęziowa nie zapewnia dostatecznej liczby miejsc pracy oraz dynamicznego rozwoju funkcji przemysłowej. Pozarolnicze funkcje produkcyjne obejmujące przemysł, składy, magazyny skoncentrowane są głównie w Głucholazach. Na

obszarze wiejskim funkcje te koncentrują się we wsi : Bodzanów, Sławnowice, Gierałcice, Burgrabice, Konradów, Nowy Świętów.

Utrzymujące się tendencje spadkowe aktywności gospodarczej miasta nie spowodowały zmiany charakteru funkcjonalnego miasta. Utrzymana jest struktura przemysłowo - usługowa miasta, jednakże udział zatrudnienia w usługach znacząco wzrasta. Spodziewać się należy, że docelowe reaktywowanie funkcji uzdrowskiej przyczyni się zasadniczo do zmiany struktury miasta na usługowo – przemysłową.

Program rozwoju pozarolniczych miejsc pracy, w świetle spodziewanego spadku zatrudnienia w rolnictwie, stawiać należy w rzędzie zadań priorytetowych , decydujących o realizacji podstawowego celu rozwoju, jakim jest zdecydowane obniżanie bezrobocia i poprawa warunków życia mieszkańców gminy.

Polityka związana z realizacją powyższego programu uwzględnić powinna następujące ustalenia:

- ⇒ Główna koncentracja przemysłu na obszarze Głuchołaz pozostanie - w północnej strefie (dzielnicy) przemysłowo-składowej w rejonie ulic Grunwaldzka - Wrocławska (tereny Głuchołaskiej Fabryki Mebli, Fabryki Armatur Głuchołazy S.A. i in.) powiększonej o tereny aktywizacji gospodarczej, położone po wschodniej stronie linii kolejowej – w rejonie dworca Głuchołazy Główne i GPZ) .
- ⇒ W rejonie ulicy Kopernika utrzymana zostanie funkcja przemysłowo-składowa na terenach wyznaczonych w mpzp obejmującym obszar w sąsiedztwie terenów kolejowych, pomiędzy ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego a Powstańców Śląskich w Głuchołazach.
- ⇒ W południowej części Głuchołaz rozproszona funkcja przemysłowa utrzymana zostanie w ramach terenów Głuchołaskich Zakładów Papierniczych S.A , Przedsiębiorstwa Usługowo-Produkcyjnego Schattdecor (d.Prismadekor) i Zakładów Przemysłu Odzieżowego „Omex” (w upadłości). Zmiany funkcjonalne na tych terenach zmierzać powinny do większego udziału funkcji składowo -magazynowej przy równoczesnej znaczącej modernizacji i unowocześnieniu istniejących obiektów produkcyjno-magazynowych. Rozwój przestrzenny przemysłu na tych terenach jest ograniczony. W przypadku likwidacji bądź postawienia w/w zakładów w stan upadłości zmienić należy profil produkcji na nieuciążliwy lub przekształcić je na cele usług.

- ⇒ Na cele usług (w tym usług turystycznych) i mieszkalnictwa dopuszcza się przekształcenie terenu b.zakładu przemysłowego (Odnowa następnie Plan International) przy ul.Andersa w Głuchołazach.
- ⇒ Wszystkie zakłady przemysłowe znajdujące się na terenie miasta będą musiały spełnić wymogi w zakresie ochrony środowiska określone dla uzdrowiska Głuchołazy. W obszarze ochrony uzdrowiskowej „A” wyklucza się całkowicie możliwość lokalizacji funkcji produkcyjno-składowych.
- ⇒ Utrzymuje się eksploatację złoża łupków fyllitowych „Dewon” w Jarnołtówku zgodnie z wydaną koncesją. Docelowo, po wygaśnięciu ważności koncesji, likwidacja funkcji przemysłowej
- ⇒ Na obszarze Parku Krajobrazowego Gór Opawskich obowiązuje zakaz lokalizacji nowych zakładów przemysłowych.
- ⇒ Utrzymanie terenów przemysłowych w mieście warunkuje się ograniczeniem uciążliwości do granic terenu określonych tytułem prawnym właściciela i spełnieniem warunków w zakresie dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń określonych dla Uzdrowiska Głuchołazy.
- ⇒ Utrzymanie przędzalni w Podlesiu, Fabryki Papieru „Malta – Dekor” i Fabryki Armaty „Wakmet” w Bodzanowie warunkuje się ograniczeniem uciążliwości do granic terenu określonych tytułem prawnym właściciela i spełnieniem wymogów w zakresie ochrony środowiska.
- ⇒ Przeprowadzenie restrukturyzacji technologicznej istniejącego przemysłu zmierzającą do większej konkurencyjności produkowanych wyrobów; w tym realizacji programu produkcji czystej ekologicznie (BAT).
- ⇒ Rozwój funkcji produkcyjnych w ramach nowych terenów aktywizacji gospodarczej w północnej części miasta w rejonie dworca Głuchołazy Główne.
- ⇒ Utrzymanie lokalnego przemysłu materiałów budowlanych (Sławniowice, Konradów, Burgrabice, Gierałcice).
- ⇒ Utrzymanie funkcji produkcyjnych na terenie baz rolnych i ośrodków maszynowych na obszarze wiejskim gminy.
- ⇒ Wprowadzenie preferencji w lokalizacji przetwórstwa rolno-spożywczego m.in. dla grup producenckich i różnych form obsługi rolnictwa na terenach wiejskich.

⇒ Dopuszczenie drobnej produkcji i usług rzemiosła produkcyjnego na obszarach wiejskich pod warunkiem zachowania wymogów ochrony środowiska.

W programie promocji gminy (dla pozyskania inwestorów) wskazać należy w sferze walorów:

- tradycje i potencjał przemysłu papierniczego, meblowego, odzieżowego, metalowego, spożywczego, materiałów budowlanych,
- wyjątkowo korzystne warunki transportu drogowego związane z przebiegiem przez teren gminy drogi krajowej nr 40 i drogi wojewódzkiej nr 411 stwarzające możliwość powiązań komunikacyjnych z Republiką Czeską,
- dobre warunki transportu kolejowego zapewniające powiązania kolejowe z Republiką Czeską,
- duże możliwości rozwoju przemysłu w ramach wyznaczonej strefy aktywizacji gospodarczej.

Ponadto wskazywać należy walory obszaru wiejskiego regionu głuchołaskiego jako obszaru czystego ekologicznie predestynowanego do lokalizacji zakładów przetwórstwa rolno-spożywczego i bazy dla tego przetwórstwa w oparciu o wysokotowarowe rolnictwo i rolnictwo ekologiczne.

VIII. KIERUNKI I ZASADY FUNKCJONOWANIA UZDROWISKA.

1. Kierunki rozwoju funkcji uzdrowiskowej.

Z powodu braku dokumentów uzdrowisko Głuchołazy pominięte zostały w uznaniu przez Ministra Zdrowia jako uzdrowisko statutowe, jak to miało miejsce po zakończeniu wojny w odniesieniu do kilkunastu uzdrowisk na Dolnym Śląsku. Stało się tak pomimo istnienia podstaw merytorycznych to jest zaliczenia Głuchołaz jako uzdrowiska w niemieckim wykazie uzdrowisk z dnia 1.04.1939 r. pod nazwą ZIEGENHALS wśród uzdrowisk klimatycznych. Badania bioklimatu w Głuchołazach wykonane w 2002 roku wykazały, że klimat lokalny w dzielnicy uzdrowiskowej posiada walory lecznicze, które mogą być wykorzystane w lecznictwie uzdrowiskowym. Stan sanitarny powietrza obszaru uzdrowiska jest dobry.

W oddalonym o 40 km od Głuchołaz Korfantowie udokumentowane zostało

złóże torfu leczniczego w kategorii B. Opinia Państwowego Zakładu Higieny stwierdza dobrą jakość tego torfu do leczenia uzdrowiskowego w Głuchołazach.

Choć obecnie Głuchołazy nie funkcjonują jako uzdrowisko to jednak nadal zachowana została w nich struktura uzdrowiskowa w postaci dawnych obiektów sanatoryjnych. W jednym z dawnych sanatoriów utworzono Szpital Pulmonologiczny, który ze względu na potrzeby lecznicze przeniesiony został do nowej siedziby oddanej w 1987r. (szpital MSWiA). Obecnie ma 270 łóżek i posiada poważne osiągnięcia naukowe w dziedzinie pulmonologii i w prowadzeniu prac naukowych oraz kształceniu kadr oraz nadal może służyć w Uzdrowisku Głuchołazy w zakresie zwłaszcza leczenia dróg oddechowych. W innych obiektach powstały Ośrodek Rehabilitacji i Prewencji Kardiologicznej oraz Ośrodek Psychosomatyki, które mogą spełniać funkcje sanatoriów kardiologicznego oraz leczenie chorób układu nerwowego. W pobliżu tych obiektów znajdują się inne, które mogą być stosownie do potrzeb przekształcone w sanatoria uzdrowiskowe. Omawiane obiekty znajdują się w dzielnicy miasta Głuchołazy, która nadal nosi nazwę „uzdrowisko”.

Infrastruktura komunalna Głuchołaz jest zadowalająca, spełniająca warunki określone dla uzdrowisk. Biorąc pod uwagę dawne i współczesne tradycje lecznicze Głuchołaz proponuje się aby przyszłe uzdrowisko miało następujący profil leczniczy:

- choroby układu ruchu i reumatyczne,
- choroby dróg oddechowych,
- choroby układu krążenia,
- choroby układu nerwowego,
- leczenie odwykowe,
- leczenie otyłości.

W uzdrowisku leczone będą osoby dorosłe oraz młodzież stosownie do potrzeb. Nie przewiduje się leczenia dzieci.

Istniejące ośrodki lecznicze na terenie Głuchołaz dysponują bazą 600 łóżek;

w tym :

- Pulmonologiczny Szpital Specjalistyczny MSWiA – 270 łóżek,
- Wojewódzki Ośrodek Rehabilitacji i Prewencji Kardiologicznej i Wojewódzki Ośrodek Psychosomatyki – 179 łóżek,
- Ośrodek Formacyjno-Rehabilitacyjno-Wypoczynkowy „Caritas” – 120 łóżek,
- Zakład Opiekuńczo-Leczniczy – 40 łóżek.

Na obszarze Jarnołówka znajduje się szereg obiektów przystosowanych

do pełnienia funkcji klimatoterapeutycznych. Stopień zainwestowania, znakomite warunki środowiskowe, krajobrazowe i klimatyczne uzasadniają włączenie Jarnołówka do Gminy Uzdrowskiej Głuchołazy, usytuowania wewnątrz obszaru ochron uzdrowskich. Analogiczne warunki istnieją w przylegającej wsi Pokrzywna.

Jako zasadniczy obiekt leczenia uzdrowskiego na tym terenie wskazuje się OW „Ziemowit” w Jarnołówku. Baza sanatoryjna w Jarnołówku wynosi 625 łóżek;

w tym:

- ⇒ Sanatorium rehabilitacyjne dziecięce „Aleksandrówka”, 65 łóżek.
- ⇒ Ośrodek wczasowy „Eden”, 120 łóżek.
- ⇒ Ośrodek leczniczo-wypoczynkowy „Społem”, 120 łóżek.
- ⇒ Ośrodek leczniczo-wypoczynkowy „Potok”, 90 łóżek.
- ⇒ Ośrodek wypoczynkowo-leczniczy „Ziemowit”, 230 łóżek.

Zapleczem noclegowym uzdrowska jest baza w hotelach, ośrodkach wypoczynkowych, pensjonatach o łącznej liczbie 2670 miejsc noclegowych, z tego w mieście Głuchołazy – 1360 miejsc i Jarnołówku – Pokrzywniej – 1310 miejsc.

Przewiduje się dwa etapy rozwojowe. W etapie pierwszym założono, że Uzdrowsko Głuchołazy obsługiwać będzie 500 kuracjuszy (ilość kuracjuszy równocześnie przebywających). Wielkość tę oparto o przepustowość zabiegową istniejących działów zabiegowych).

W drugim etapie tj. ok. 2020r. istnieje możliwość zwiększenia ilości kuracjuszy do równoczesnego pobytu 1000 osób lecz uwarunkowana ona jest budową zakładu przyrodoleczniczego o zdolności zabiegowej 2000-2500 zabiegów dziennie.

2. Kierunki i zasady gospodarowania przestrzenią w obszarach ochrony uzdrowskiej.

Potrzeby terenowe i ogólne wytyczne do zasad gospodarowania przestrzenią w obszarach „A”, „B” „C” ochrony uzdrowskiej oraz propozycja orientacyjnych zasięgów terenowych dla ustalania granic tych obszarów wynika z przepisów szczególnych ustawy o uzdrowskach i lecznictwie uzdrowskim.

Dla reaktywowanego uzdrowska w Głuchołazach wyznacza się 3 obszary ochrony uzdrowskiej – obszar A, B i C.

Obszar "A" ochrony uzdrowskiej jest obszarem, w którym odbywa się proces leczniczy i stanowi najbliższe otoczenie obiektów i urządzeń leczniczych, takich jak zakłady przyrodolecznicze, pijalnie wód, inhalatoria, ła-

zienki, ewentualnie sanatoria posiadające zakłady przyrodolecznicze. Wszystkie te budynki powinny być usytuowane w parku zdrojowym. Tu także powinny być zlokalizowane terenowe urządzenia lecznicze jak parki kinezyterapeutyczne, przestrzenie dla terenoterapii i klimatoterapii, a także tereny rekreacyjne dla kuracjuszy, zagospodarowane w różny sposób, zarówno jako tereny zieleni publicznej zarządzane przez miasto, ale także mogą tu znajdować się tereny funkcjonujące jako usługi komercyjne. Obszar „A” ochrony uzdrowskiej jest wyodrębniony w celu bezpośredniego

kształtowania przestrzeni terapeutycznej w uzdrowisku i otoczenia zakładów leczniczych. Istotnym jest zapewnienie odpowiednich wielkości:

- terenów urządzonej zieleni około 85%, a nawet 90% powierzchni obszaru,
- terenów biologicznie czynnych - nie mniej niż 75% - 80% powierzchni obszaru.

Generalnie zakłada się, że na jednego kuracjusza należy przewidzieć teren o powierzchni co najmniej 500 m² (w uzdrowisku w pobliżu którego znajdują się duże kompleksy leśne) w oparciu o kompleks (dawny park zdrojowy i las) o powierzchni nie mniejszej niż 80-90 ha.

Prace na rzecz określenia szczegółowych granic obszaru „A” ochrony uzdrowskiej w Głuchołazach powinny być prowadzone w terenie położonym na południe od rzeki Białej Głuchołaskiej i na zachód od drogi nr 411 (ul. Powstańców Śląskich) prowadzącej przez Konradów, południowa granica powinna przebiegać w rejonie Góry Parkowej, a zachodnia – „Drogą Świńską”. W Jarnołówku poszukiwania obszaru „A” ochrony uzdrowskiej związane byłyby z sanatorium Ziemowit i dotyczyłyby terenu ograniczonego od północy drogą Jarnołówek - Pokrzywna i od zachodu drogą Jarnołówek -Bolkowice, od południa i od wschodu linią łączącą następujące punkty wysokościowe 448,2 m npm; 506,8 m npm; 512,5 m npm; 598,7 m npm. Granice obszaru „A” ochrony uzdrowskiej (w ramach których nastąpi uszczegółowienie granic) pokazano na rysunku studium.

Obszar „B” ochrony uzdrowskiej tworzy się w celu kształtowania odpowiednich warunków środowiskowych uzdrowska.

W obszarze tym powinny się znajdować obiekty przeznaczone do zamieszkania przez kuracjuszy, takie jak sanatoria bez zakładów przyrodoleczniczych, pensjonaty, hotele itd. a także przestrzenie przeznaczone dla obsługi uzdrowska i mieszkańców stałych. W obszarze tym także powinny być zapewnione odpowiednie wielkości urządzonych terenów zieleni jak parki miejskie, tereny rekreacyjne dla mieszkańców, wczasowiczów i tury-

stów, tereny sportowe, a zwłaszcza odpowiedniej wielkości tereny zieleni wokół obiektów przeznaczonych do zamieszkania przez kuracjuszy. Przyjmując należy co najmniej 200 m² powierzchni działki sanatoryjnej lub pensjonatowej na jednego kuracjusza i 100 m² powierzchni działki na jednego wypoczywającego.

W strefie "B" obszaru ochrony uzdrowiskowej, należy zapewnić odpowiednie wielkości:

- terenów urządzonej zieleni (parki miejskie, tereny sportowe, tereny rekreacyjne dla mieszkańców itp.) nie mniej niż 40 % powierzchni obszaru całej strefy,
- terenów biologicznie czynnych tj. nie zabudowanych i nie utwardzonych - nie mniej niż 65% - powierzchni obszaru całej strefy.

W terenach zabudowy wskaźnik ten powinien być nie mniejszy niż 60%. W kształtowaniu nowych działek budowlanych uwzględniać należy następujące wskaźniki :

- w zabudowie mieszkaniowej jednorodzinnej udział terenów biologicznie czynnych powinien wynosić co najmniej 65%,
- w zabudowie mieszkaniowej wielorodzinnej udział terenów biologicznie czynnych powinien wynosić - 65% - 60%,
- w terenach zabudowy usługowej udział terenów biologicznie czynnych powinien wynosić nie mniej niż 40% powierzchni działki.

Teren wyznaczony dla poszukiwań granicy obszaru „B” ochrony uzdrowiskowej, pokazany na rysunku studium , powinien znajdować się na południe od linii kolejowej nr 333 relacji Głuchołazy – Pokrzywna – granica państwa, a następnie obejmowałby teren w granicach administracyjnych miasta (miąższość terenu „B” ochrony uzdrowiskowej obejmującego obszar „A” ochrony uzdrowiskowej nie powinna być mniejsza niż 1-2 km). Z obszaru strefy „B” wyłącza się obszar i teren górniczy dla złoża „Dewon-Pokrzywna”, objęty stosownymi koncesjami na wydobycie surowca.

Obszar „C” ochrony uzdrowiskowej obejmuje obszary „A” i „B” ochrony uzdrowiskowej oraz przylegający do nich teren niezbędny do zapewnienia ochrony miejscowego klimatu i krajobrazu, pełni rolę otuliny uzdrowiska, której zadaniem są:

- ochrona uzdrowiska przed zanieczyszczeniem powietrza, wody (ochrona zlewni, ochrona terenów źródłiskowych) i gleby,
- ochrona właściwości leczniczych klimatu,
- ochrona krajobrazu,
- ochrona przed hałasem i niepokojem optycznym,

- rezerwowanie terenów pod urządzenia sportowe i rekreacyjne (terenowe i kubaturowe) takie jak : sztuczne zbiorniki wodne, szlaki turystyczne i trasy spacerowe (o różnym stopniu trudności i długości) - piesze, narciarskie, rowerowe, konne i inne położone w pewnej odległości od terenów leczniczych,
- uzdrowiska, ale dostępne dla kuracjuszy,
- zapewnienie odpowiedniego współczynnika lesistości terenu, a także prawidłowego, z punktu widzenia potrzeb wypoczynku, sposobu prowadzenia gospodarki leśnej (uzdrowiskowe parki leśne),
- ewentualne rezerwy terenów pod budowę zaplecza mieszkaniowego oraz gospodarczego dla uzdrowiska,
- ochrona przed wprowadzeniem w obszar sąsiadujący z uzdrowiskiem funkcji kolizyjnych.

Dla obszaru „C” ochrony uzdrowiskowej, niezbędnego do zapewnienia ochrony miejscowego klimatu i krajobrazu, należy przewidzieć w odpowiedniej wielkości działek budowlanych np.:

- działka siedliskowa gospodarstwa wiejskiego co najmniej 1500 m²,
- działka rekreacyjna 1000 m²,
- działka pensjonatowa 4000 m²,

równocześnie zapewniając w nowej zabudowie następujące wielkości terenów biologicznie czynnych:

- w terenach zabudowy mieszkaniowej nie mniej niż 50% powierzchni działki,
- w terenach zabudowy usługowej (pensjonaty) nie mniej niż 60% powierzchni działki.

Obszarem „C” ochrony uzdrowiskowej należy objąć całą gminę.

Zapis statutu uzdrowiska musi bezpośrednio korespondować z wyznaczonymi obszarami ochrony uzdrowiskowej oraz koncepcją programowo - przestrzenną obszaru „A” ochrony uzdrowiskowej.

Po sprecyzowaniu szczegółowych granic obszarów ochrony uzdrowiskowej i przyjęciu ich uchwałą Rady Gminy Głuchołazy, a następnie po uzyskaniu statutu uzdrowiska zostaną w formie załącznika wprowadzone do studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Głuchołazy.

IX. KIERUNKI I ZASADY ROZWOJU TURYSTYKI I REKREACJI.

Funkcja turystyczna jest stosunkowo dobrze rozwinięta. Zakłada się w studium jej znacznie większe znaczenie w oparciu o walory przyrodniczo-krajobrazowe, unikatowe wartości kulturowe oraz istniejące zainwestowanie. Funkcja ta powinna być równorzędna z funkcją uzdrowiskową.

Główne elementy możliwe do wykorzystania na cele turystyczno-rekreacyjne to:

- Góry Opawskie jako jedyne pasmo górskie na Opolszczyźnie o wyjątkowych walorach przyrodniczych udostępnionych w ramach wyznaczonych ścieżek przyrodniczo-dydaktycznych, stanowisk dokumentacyjnych (obiektów geologicznych) szlaków turystycznych, ścieżek rowerowych (tras rowerowych), drogi krzyżowej na Górze Parkowej,
- pozostałości kopalnictwa złota z okresu średniowiecznego na terenie Głuchołaz oraz w rejonie Złotego i Bystrego Potoku, zasługujące na aktywizację turystyczną przy spełnieniu wymogów konserwatorskich (stanowiska archeologiczne),
- układ urbanistyczny miasta z zabytkowym rynkiem, z licznymi zabytkami architektury,
- zespół wsi letniskowych Jarnońtówek-Pokrzywna, położonych u podnóża Biskupiej Kopy w malowniczej dolinie Złotego Potoku z licznymi zabytkami, z których najważniejszy to dawny pałac z parkiem krajobrazowym,
- baza noclegowa na obszarze Głuchołaz i na terenie Gór Opawskich,
- zieleń niska i wysoka ciągnąca się wzdłuż doliny Białej Głuchołaskiej i innych cieków,
- wody otwarte; w tym rzeka Biała Głuchołaska, Złoty Potok, oczka wodne, stawy,
- parki wiejskie,
- zespół kąpielisk w Głuchołazach przewidziany do przekształcenia w Park Wodny, ośrodek wodny (d.PTTK) w Pokrzywnej, baseny na terenie Jarnońtówka i Pokrzywnej,
- zabytki architektury, głównie sakralne, na terenie wiejskim gminy,
- pomniki przyrody, rezerваты przyrody.

W oparciu o w/w elementy przyrodniczo – krajobrazowe i kulturowe w studium wyznacza się następujące formy turystyki wspomagającej rozwój gminy:

- turystyka krajoznawcza,

- turystyka pobytowa i związana z wypoczynkiem świątecznym,
- turystyka wędkarska,
- agroturystyka.

Zasadnicze działania zmierzające do wzrostu znaczenia funkcji turystycznej powinny dotyczyć:

- podniesienia standardów istniejącej bazy noclegowej i jej rozbudowy (pensjonaty, motele, hotele, ośrodki wczasowe),
- rozbudowa i budowa urządzeń turystycznych, w tym dla turystyki kwalifikowanej, budowa Parku Wodnego (m.in. w ramach reaktywacji zespołu kąpielisk „Leśna”), budowa krytego basenu kąpielowego, budowa kąpieliska otwartego,
- budowa urządzeń turystycznych związanych ze sportami zimowymi (trasy narciarskie, in.) na terenach w Jarnołówku oznaczonych symbolem UT wzdłuż granicy państwowej oraz na terenie obejmującym działki 184/6; 184/7; 589;
- udostępnienia i przystosowania dla potrzeb turystycznych obiektów związanych z kopalnictwem złota, rozwój agroturystyki i zabudowy letniskowej,
- budowa zakładu przyrodoleczniczego w Głuchołazach na obszarze strefy A ochrony uzdrowiskowej (po wprowadzeniu funkcji uzdrowiskowej).

Warunkiem rozwoju turystyki w skali całej gminy jest wykorzystanie istniejącej bazy oraz stworzenie niezbędnych elementów zagospodarowania turystycznego. Istotnym czynnikiem rozwoju jest promocja turystyczna i pełna informacja o wartościach turystycznych gminy.

Korzystne położenie umożliwia wykorzystanie dla wypoczynku świątecznego przez mieszkańców gminy Głuchołazy sąsiednich rejonów turystycznych :

- Jezior Otmuchowskiego i Nyskiego,
- Borów Niemodlińskich,
- Obszaru kulturowego Nysa - Paczków,
- Gór Opawskich i Masywu Jesenika po stronie czeskiej.

X. KIERUNKI ROZWOJU I FUNKCJONOWANIA TERENÓW SPECJALNYCH.

1. Kierunki rozwoju i funkcjonowania terenów związanych z bezpieczeństwem publicznym.

W studium utrzymuje się w mieście teren Komisariatu Policji w istniejących granicach.

Nie wyznacza się na terenie gminy nowych terenów związanych z bezpieczeństwem publicznym.

2. Kierunki funkcjonowania terenów specjalnych (MON, Straży Granicznej).

Tereny specjalne MON nie są zlokalizowane na terenie gminy. Nie wyznacza się nowych terenów specjalnych.

Wprowadza się w studium następujące zasady zagospodarowania terenów specjalnych (Straży Granicznej):

- przy likwidacji obiektów specjalnych o charakterze administracyjnym i mieszkalnym dopuszcza się ich przeznaczenie na cele usługowe (turystyki i wypoczynku, mieszkalnictwa zbiorowego, handlu, gastronomii).

Wszystkie zmiany w zakresie funkcjonowania w/w terenów specjalnych mogą dokonać się za zgodą władz Straży Granicznej.

3. Kierunki rozwoju terenów związanych z ochroną przeciwpowodziową.

Głuchołazy jest jedną z gmin, która dotknięta została katastrofalną powodzią z lipca 1997r. Klęska powodzi spowodowała duże straty na obszarze gminy i miasta Głuchołazy. Miasto jest zagrożone przez wody Białej Głuchołaskiej i przez spływające potoki z otaczających zalesionych obszarów górskich, W gminie natomiast największe zagrożenie powodziowe było wywołane poprzez Złoty Potok i wystąpiło we wsiach Jarnońówek i Pokrzywna oraz we wsiach leżących w dolinie Białej Głuchołaskiej poniżej miasta.

W przekroju wodowskazowym w Głuchołazach Biała Głuchołaska ma powierzchnię zlewni 283 km². Ustalony dla okresu 1947 - 1997 przepływ maksymalny o prawdopodobieństwie 1% wynosił 357 m³/s, przepływy o prawdopodobieństwie 0,5% - 412 m³/s, a o prawdopodobieństwie 0,2% - 488 m³/s, stwierdzony przepływ w czasie kulminacji w 1997 roku wyniósł 490 m³/s i odpowiadał przepływowi o prawdopodobieństwie 0,02%. W czasie powodzi lipcowej spływ jednostkowy w Złotym Potoku w Jarnołówku wyniósł 222 l/s/km².

Objętość fali wezbraniowej dopływającej do zbiornika Nysa ze zlewni Białej Głuchołaskiej, Raczyny, Swidnej i Widnej wyniosła 248,8 mln m³. W okresie powodzi lipcowej w 1997 roku w dorzeczu Białej Głuchołaskiej całkowita objętość opadu wyniosła 125.2 mln m³, a objętość opadu na km² - 442,6 tys.m³, przy objętości odpływu powierzchniowego - 744,287 mln m³, Z danych tych obliczono objętość całkowitej fali wielkości 85.781 mln m³, współczynnik spływu 0,59, wysokość warstwy odpływu (mm) - 262,5.

Istniejący na Złotym Potoku tzw. suchy zbiornik powodziowy znajdujący się w eksploatacji Wojewódzkiego Zarządu Melioracji w Opolu nie był w stanie zredukować szczytu fali powodziowej 1997 dla pełnej ochrony doliny przed szkodami powodziowymi w Jarnołówku i Pokrzywniej.

Jako rozwiązania poprawiające stan zabezpieczeń przeciwpowodziowych zrealizować należy następujący program:

- modernizacja suchego zbiornika powodziowego na Złotym Potoku,
- modernizacja wałów przeciwpowodziowych na rzece Biała Głuchołaska – brzeg prawy :
 - km 10.3 –11.0 w rejonie Nowego Świętowa,
 - km 11.5-13.5 w rejonie Nowy Świętów,
 - km. 13.8-18.5 na odcinku od Głuchołaz do Bodzanowa ,
- brzeg lewy:
 - km 10.0- 12.0 w rejonie Polskiego Świętowa.

Instrumentem zabezpieczenia przeciwpowodziowego będzie również stworzenie systemu monitoringu na rzece Białej Głuchołaskiej i Złotym Potoku.

W studium dopuszcza się możliwość modernizacji i lokalizacji planowanych w „Studium ochrony przed powodzią zlewni rzeki Nysy Kłodzkiej poniżej wodowskazu Bardo” obiektów i urządzeń systemu zabezpieczenia prze-

ciwpowodziowego.

- ⇒ Dla obszarów bezpośredniego zagrożenia wodami powodziowymi, oznaczonych na planie sytuacyjnym, należy uwzględnić zakazy określone w obowiązujących przepisach szczególnych, dotyczące między innymi: lokalizowania inwestycji zaliczanych do przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody, prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania, wykonywania urządzeń wodnych oraz wznoszenia innych obiektów budowlanych, sadzenia drzew lub krzewów, zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót i czynności, które mogłyby utrudnić ochronę przed powodzią oraz wpłynąć na pogorszenie jakości wód.
- ⇒ Dla międzywali oraz 50 m stref ochronnych istniejących obwałowań należy uwzględnić wymagania wynikające z obowiązujących przepisów szczególnych, m.in. zakaz wznoszenia obiektów budowlanych, kopania dołów, rowów w odległości co najmniej 50 m od stopy wału, zakaz uszkodzenia darniny, wykonywania robót lub czynności, które mogą utrudniać ochronę przed powodzią lub pogarszać jakość wód.
- ⇒ Pozostawienie niezabudowanego terenu o szerokości 20m przylegającego do istniejących i planowanych przeciwpowodziowych murów oporowych.

Obszar bezpośredniego zagrożenia powodzią obejmuje:

- tereny między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, a także wyspy i przymuliska,
- strefę przepływów wezbrań powodziowych określoną w planie zagospodarowania przestrzennego na podstawie studium ochrony przeciwpowodziowej.

W „Studium ochrony przed powodzią zlewni rzeki Nysy Kłodzkiej poniżej wodowskazu Bardo” przyjęto podstawową strefę zagrożenia powodziowego określoną wodami powodziowymi o prawdopodobieństwie wystąpienia 1%. Strefa ta została przyjęta jako podstawa do wyznaczania zarówno obszarów nieobwałowanych narażonych na niebezpieczeństwo powodzi, jak i obszarów potencjalnego zagrożenia.

Zgodnie z Prawem wodnym na obszarze bezpośredniego zagrożenia powodziowego zabrania się wykonywania robót oraz czynności, które mogą

utrudnić ochronę przed powodzią , a w szczególności:

- wykonywania urządzeń wodnych oraz innych obiektów budowlanych,
- sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmocnienia brzegów, obwałowań lub odsypisk,
- zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót.

Dopuszcza się na tym obszarze prowadzenie robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód , a także robót związanych z utrzymywaniem lub odbudową, rozbudowa lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z ich infrastrukturą.

Obszary potencjalnego zagrożenia powodzią obejmują tereny narażone na zalanie w przypadku:

- przelania się wód przez koronę wału przeciwpowodziowego,
- zniszczenia i uszkodzenia wałów przeciwpowodziowych,
- zniszczenia lub uszkodzenia budowli piętrzących albo budowli ochronnych pasa technicznego.

Dla zapewnienia szczelności i stabilności wałów przeciwpowodziowych zabrania się;

- przejeżdżania przez wały oraz wzdłuż korony wałów pojazdami, konno lub przepędzania zwierząt, z wyjątkiem miejsc do tego przeznaczonych,
- uprawy gruntu, sadzenia drzew lub krzewów na wałach oraz w odległości mniejszej niż 3 m od stopy wału po stronie odpowietrznej,
- rozkopywanie wałów, wbijania słupów, ustawiania znaków przez nieupoważnione osoby,
- wykonywania obiektów budowlanych, kopania studni, sadzawek, dołów oraz rowów w odległości mniejszej niż 50 m od stopy wału po stronie odpowietrznej.

XI. ZASADY GOSPODARKI PRZESTRZENNEJ DOTYCZĄCE OBSZARÓW ZABUDOWANYCH.

1. Zabudowa mieszkaniowa.

Potencjalne możliwości rozwoju mieszkalnictwa na terenie gminy są stosunkowo korzystne. Przeprowadzona w ramach studium analiza istniejących zasobów mieszkaniowych, potrzeb mieszkaniowych oraz priorytetów polityki mieszkaniowej pozwoliła na przyjęcie następujących zasad - **na terenie miasta Głuchołazy:**

- ⇒ Uwzględniając skalę miasta, realizację programu mieszkaniowego przewiduje się w formie zabudowy o niskiej intensywności zabudowy – MN ($I_n < 0,35 \square 0,40$) oraz w formie zabudowy o średniej intensywności zabudowy – MS ($I_n = 0,35 \square 0,70$).
- ⇒ Zabudowę o niskiej intensywności zabudowy zakłada się realizować w ramach osiedli domków jednorodzinnych oraz na terenach objętych wtórnymi podziałami działek w istniejącej zabudowie jednorodzinnej i zagrodowej.
- ⇒ Zabudowę o średniej intensywności (MS) przewiduje się realizować przede wszystkim w ramach uzupełnień i przekształceń zabudowy na terenach staromiejskich.
- ⇒ Dla zabezpieczenia walorów urbanistycznych miasta ogranicza się zasadniczo zabudowę wielorodzinną ($I_n > 0,70$) w formie bloków powyżej IV kondygnacji.
- ⇒ Na obszarze starego miasta, w strefach ochrony, dostosować projektowaną zabudowę odtworzeniową do wymogów konserwatorskich,
- ⇒ Wyznacza się w studium obszary istniejącej zabudowy mieszkaniowej do dalszego zachowania (ZB), wymagające przekształceń (ZBp) i wymagające rehabilitacji (ZBr), w ramach których powinny być podjęte następujące działania:
 - Utrzymanie bądź przywrócenie poprzez remonty i modernizacje właściwego stanu technicznego substancji mieszkaniowej,
 - Poprawa standardów wyposażenia budynków w instalacje,
 - Zmniejszenie różnic w standardach mieszkaniowych i w jakości życia w nowych i starych zasobach mieszkaniowych,
 - Wykorzystanie technik termoizolacji (kredyty i inne formy wspierające) dla poprawy wystroju architektonicznego zabudowy mieszkaniowej.

*In – wskaźnik intensywności zabudowy netto jest to wskaźnik wyrażający stosunek powierzchni ogólnej mieszkaniowej budynków mieszkalnych (wraz z powierzchnią ewentualnych urządzeń wbudowanych w te budynki) do powierzchni terenu.

na terenach wiejskich gminy:

- ⇒ Uwzględniając skalę wiejskich jednostek osadniczych gminy, realizację programu mieszkaniowego przewiduje się w formie zabudowy o niskiej intensywności zabudowy – MN ($In < 0,35 \square 0,40$).
- ⇒ Budownictwo mieszkaniowe o niskiej intensywności zabudowy zakłada się realizować w formie zabudowy jednorodzinnej (wolnostojącej, bliźniaczej, szeregowej), małych domów mieszkalnych oraz zabudowy zagrodowej.
- ⇒ Zastąpienie całkowicie zużytej zabudowy, nie będącej zabytkami architektury i budownictwa, zabudową nową.
- ⇒ W uzasadnionych przypadkach intensyfikację „starej” zabudowy (w ramach wtórnych podziałów działek).
- ⇒ Na terenie objętym planem ochrony Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie” zabudowę mieszkaniową należy dostosować do wymogów urbanistyczno – architektonicznych określonych w obowiązujących mpzp, w nawiązaniu do architektury sudeckiej,
- ⇒ Na terenie części wsi Podlesie zasady i warunki kształtowania zabudowy muszą być zgodne z obowiązującymi planami zagospodarowania przestrzennego.
- ⇒ Utrzymuje się tereny mieszkaniowe zgodnie z ustaleniami planów miejscowych, projektami podziału, w ramach granic terenów przeznaczonych w studium do zabudowy.
- ⇒ Modernizacji, rehabilitacji i rewaloryzacji podlegać powinna historyczna zabudowy wsi.
- ⇒ Wyznacza się w studium obszary istniejącej zabudowy mieszkaniowej do dalszego zachowania (ZB), wymagające przekształceń (ZBp) i wymagające rehabilitacji (ZBr), w ramach których wymagane są następujące działania:

- Utrzymanie bądź przywrócenie poprzez remonty i modernizacje właściwego stanu technicznego substancji mieszkaniowej,
- Poprawa standardów wyposażenia budynków w instalacje,
- Zmniejszenie różnic w standardach mieszkaniowych i w jakości życia w nowych i starych zasobach mieszkaniowych,
- Wykorzystanie technik termoizolacji (kredyty i inne formy wspierające) dla poprawy wystroju architektonicznego zabudowy mieszkaniowej.

2. Zabudowa usługowa.

Program usług ponadpodstawowych i podstawowych zapewniający wszechstronne zaspokojenie potrzeb mieszkańców bazować będzie generalnie na funkcjonujących urządzeniach usługowych. Dopuszcza się przemienność funkcji istniejących obiektów usługowych lub ich trwałą zmianę oraz realizację nowej zabudowy. Kształtowanie form zabudowy usługowej uzależnia się od organizacji funkcjonalnej usług oraz od programu usługowego wg poniższych zasad.

- ⇒ W ogólnogminnym (ogólnomiejskim) ośrodku usługowym w Głucholązach dodatkowe usługi wykształcić należy w parterach istniejących i przewidzianych do odtworzenia budynkach mieszkalnych. W miarę potrzeb należy przeznaczać na cele usług i administracji wyższe piętra budynków lub obiekty w całości.
- ⇒ Na obszarze staromiejskim, w strefach ochrony, dostosować nowoprojektowaną usługową zabudowę odtworzeniową do wymogów konserwatorskich.
- ⇒ Przebudowie poddać należy istniejące obiekty usługowe (pawilony) na terenie śródmieścia pod kątem dostosowania ich skali i charakteru do historycznie ukształtowanej zabudowy miasta.
- ⇒ Modernizacji poddać zabudowę usługową w rejonie ulicy Korfantego na terenie przyległym do rynku.
- ⇒ Modernizacji poddać należy targowisko miejskie (wg ustaleń obowiązującego mpzp).
- ⇒ Dla rozwoju usług ogólnomiejskich (handel, gastronomia, kultura) wskazuje się teren w rejonie ulicy Moniuszki.

- ⇒ Dostosowania do potrzeb Uzdrowiska Głuchołazy wymaga zespół basenów przy ulicy Parkowej (Park Wodny) i realizacja nowego zespołu przyrodoleczniczego.
- ⇒ Intensywnie należy rozwijać urządzenia usługowe związane z obsługą ruchu turystycznego (motele, zajazdy) i technicznego zaplecza motoryzacji.
- ⇒ Usługi podstawowe w osiedlach mieszkaniowych w Głuchołazach i w wiejskich jednostkach mogą być realizowane w małych pawilonach usługowych wolnostojących lub dobudowanych do budynku mieszkalnego. Mogą być również wbudowane w partery budynków mieszkalnych.
- ⇒ Rozbudowa usług podstawowych w zakresie oświaty możliwa jest poprzez rozbudowę i modernizację istniejących obiektów. Budowa sal sportowych (basenów krytych, i innych urządzeń sportowych) powinna nawiązywać architektonicznie do istniejących szkół oraz otaczającej zabudowy.
- ⇒ Stworzyć Centrum Kształcenia Praktycznego.
- ⇒ Reforma oświaty może wymusić likwidację, a w konsekwencji zmianę funkcji małych szkół podstawowych. Obiekty te mogą być przekształcone na potrzeby opieki zdrowotnej (hospicja, szpitalne oddziały specjalistyczne, niepubliczne placówki zdrowotne), opieki społecznej (dom opieki społecznej, mieszkania zastępcze) lub na inne cele związane z turystyką (schroniska, pensjonaty), kulturą, usługami bytowymi, nieuciąźliwymi zakładami produkcyjnymi, nieuciąźliwymi zakładami rzemieślniczymi, mieszkalnictwem zbiorowym.
- ⇒ Na terenie Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie” zabudowę usługową i mieszkalnictwa zbiorowego (hotele, pensjonaty, in.) należy dostosować do wymogów urbanistyczno – architektonicznych określonych w obowiązujących mpzp w nawiązaniu do architektury sudeckiej,.
- ⇒ Nowe tereny dla rozwoju usług związanych z obsługą Uzdrowiska Głuchołazy wskazuje się na terenie obszaru ochrony uzdrowiska „A” wg określonych zasad kształtowania terenów biologicznie czynnych określonych w rozdz.VI pkt.2.
- ⇒ Przy projektowanych obejściach drogowych miasta Głuchołazy, wskazuje się nowe tereny tym związane z obsługą komunikacji i technicznym zapleczem motoryzacji (motele, zajazdy, stacje paliw, warsztaty samo-

chodowe, in.).

- ⇒ Priorytetowego potraktowania wymaga rzemiosło usługowe i produkcyjne na terenie gminy. Dziedzina ta powinna być intensywnie rozwijana głównie poprzez adaptację nieużytkowanych baz produkcyjno-magazynowych gospodarstw rolnych. Dopuścić należy również usługi rzemiosła (o nieuciążliwym charakterze) w obrębie zabudowy zagrodowej i jednorodzinnej. W przypadku braku technicznych możliwości adaptacji w/w obiektów na cele rzemiosła, stwarza się w studium możliwość realizacji zabudowy usług rzemieślniczych w każdej z miejscowości w formie noworealizowanej zabudowy I kondygnacyjnej (zabudowy przemysłowo-magazynowej).
- ⇒ Tereny produkcyjne obejmujące obejmujące nieczynny zakład (Plan International) przy ul.Andersa dopuszcza się przekształcić w całości lub części na cele usługowe (w tym usługi turystyczne). Część terenu przemysłowego przy ul.Grunwaldzkiej dopuszcza się również na cele usługowe.
- ⇒ We wsiach zakłada się dalszy rozwój istniejących ośrodków usługowych położonych w centralnych częściach wsi. Dodatkowe usługi w tych ośrodkach wykształcić należy w parterach istniejących i projektowanych (przewidzianych do odtworzenia) budynkach mieszkalnych. Nieznaczny program usług bytowych, handlu i gastronomii może być realizowany w małych pawilonach usługowych, o architekturze nawiązującej do otaczającej zabudowy i w skali nie odbiegającej od zabudowy wsi.

3. Tereny wymagające przekształceń i rewaloryzacji.

Poprawa jakości życia mieszkańców oraz wizerunku miasta i gminy wymaga konieczność modernizacji istniejącego zainwestowania. W ramach rewaloryzacji i rewitalizacji wyznacza się tereny w mieście i w wiejskich jednostkach obejmujące:

- ⇒ Tereny zabudowy staromiejskiej Głucholaz, ze szczególnym wskazaniem, na uzupełnienie zabudowy w obrębie rynku i w całym śródmieściu – z uwzględnieniem ochrony wartości kulturowych.
- ⇒ Tereny zabudowy mieszkalno-usługowo-produkcyjnej położone w rejonie ulicy Kościuszki.

- ⇒ Tereny zdrojowe (rejon ul. Parkowej – Al. Jana Pawła II).
- ⇒ Teren dworca Głuchołazy - Zdrój.
- ⇒ Tereny przemysłowe położone w rejonie ulicy Andersa i Al. Jana Pawła II oraz nieczynne tereny przemysłowe.
- ⇒ Tereny zabudowy wsi Jarnońtówek z uwzględnieniem wytycznych określonych w obowiązującym planie ochrony parku krajobrazowego „Góry Opawskie”.
- ⇒ Założenia dworsko – parkowe na terenach wiejskich gminy.
- ⇒ Tereny zabudowy mieszkaniowej i gospodarczej wszystkich wsi.
- ⇒ Tereny baz gospodarczych na terenach wiejskich.

4. Zabudowa przemysłowa

Klasyczna zabudowa przemysłowa zlokalizowana jest w Głuchołazach, Bodzanowie, Sławniowicach. Kształtowanie istniejącej i projektowanej zabudowy przemysłowej powinno odbywać się wg następujących zasad:

- ⇒ Istniejąca zabudowa przemysłowa może być modernizowana w dostosowaniu do zmieniających się technologii i rozbudowywana w dostosowaniu do możliwości terenowych.
- ⇒ Istniejące zakłady należy dostosować do obowiązujących norm w zakresie ochrony środowiska i ograniczenia uciążliwości do granic określonych tytułem prawnym właściciela.
- ⇒ Dopuszcza się likwidację zabudowy nie objętej ochroną konserwatorską lub zmianę jej funkcji.
- ⇒ W przypadku zaniechania produkcji na terenie zakładu przeróbczego kopalni łupka fyllitowego w Jarnońtówku zakłada się przekształcenie istniejącej zabudowy przemysłowej lub jej likwidację.
- ⇒ Zabudowę przemysłową posiadającą cechy stylowe poddać należy rewaloryzacji, a zabudowę przy głównych ciągach komunikacyjnych poddać należy modernizacji pod kątem poprawy wystroju zewnętrznego

(m.in. GFP, ZPO Omex). Zabudowa ta stanowi o wizerunku miasta.

- ⇒ Nowo projektowana zabudowa przemysłowa (łącznie z zabudową magazynową), zasadniczo I-III kondygnacyjna o wysokości zabudowy nie przekraczającej zasadniczo 14m, zrealizowana w nowoczesnej formie i w nowoczesnej technologii stanowić winna na wyznaczonych terenach, w północnej strefie przemysłowo- składowej miasta w rejonie dworca Głuchołazy – Główne, wizerunek nowoczesnego ośrodka przemysłowego. Tego typu zabudowa stanowić będzie w gminie element aktywizacji gospodarczej.

XII. KIERUNKI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO OBSZARÓW OSADNICZYCH.

1. Kierunki rozwoju mieszkalnictwa.

Założono w studium następujące główne kierunki rozwoju mieszkalnictwa w dostosowaniu do potencjału i charakteru rozwojowego poszczególnych miejscowości gminy :

W mieście Głuchołazy – w granicach administracyjnych:

- ⇒ Wyznacza się 3 podstawowe kierunki rozwoju terenów mieszkalnictwa:
- Głuchołazy Południe – rejon ulicy Karłowicza – Powstańców Śląskich – w realizacji (wg ustaleń obowiązującego mpzp) ,
 - Głuchołazy Północ – rejon ulicy Żeromskiego (do obwodnicy północnej) (wg ustaleń obowiązującego mpzp) ,
 - Głuchołazy Południe – rejon ulicy Powstańców Śląskich – Kolonia Kaszubska, przechodzący na obszar wsi Konradów (wg ustaleń obowiązującego mpzp) ,
- ⇒ Utrzymuje się tereny przeznaczone w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego:
- w rejonie ulic Żeromskiego przeznaczone pod zabudowę niskiej intensywności (zabudowa jednorodzinna),
 - w rejonie ulicy Sienkiewicza przeznaczone pod zabudowę niskiej intensywności (kontynuacja osiedla jednorodzinnego),
 - w rejonie ulicy Andersa pod zabudowę niskiej intensywności (domki jednorodzinne),

- na terenie śródmieścia w lukach zabudowy, w budynkach usługowo-mieszkalnych,
- w rejonie ulicy Prym.Stefana Wyszyńskiego a Powstańców Śląskich (zabudowa jednorodzinna i wielorodzinna),
oraz dodatkowo w ramach rozszerzenia istniejącego osiedla (poza granicami planu miejscowego)
- w rejonie ul.Kolonia Jagiellońska .

We wsiach sąsiadujących z Głuchołazami – z programem mieszkaniowym dla mieszkańców miasta:

- ⇒ Bodzanów – z zabudową jednorodziną, w rejonie projektowanego obejścia drogowego oraz po zachodniej stronie wsi.
- ⇒ Konradów – z zabudową jednorodziną, w rejonie ulicy Powstańców Śląskich oraz po zachodniej stronie wsi,
- ⇒ Charbielin – z zabudową jednorodziną pomiędzy Głuchołazami a wsią Charbielin.

W pozostałych wsiach:

- ⇒ W ramach wydzielonych terenów mieszkalnictwa o niskiej intensywności zabudowy - Jarnołówek, Podlesie (zgodnie z obowiązującymi mpzp), Konradów – Skowronków, Biskupów, Gierałcice, Nowy Świętów, Świętów Polski,
- ⇒ Nowy Las – z zabudową jednorodziną, w północnej części wsi po zachodniej stronie drogi nr 1608 O.
- ⇒ Stary Las – z zabudową jednorodziną, w południowej części wsi po południowo-zachodniej stronie drogi nr 1608 O.
- ⇒ Jarnołówek – z zabudową jednorodziną, u podnóża Gór Opawskich po południowej stronie wsi (zgodnie z obowiązującym mpzp),
- ⇒ Wilamowice Nyskie – z zabudowa jednorodziną, po stronie południowo-zachodniej wsi,
- ⇒ Podlesie – z zabudową letniskową i jednorodziną w południowej części wsi oraz z zabudową niskiej intensywności na działce d.szkoły (jako alternatywa funkcji usługowej),
- ⇒ Gierałcice – z zabudową niskiej intensywności w rejonie b.strażnicy WOP przekształconej na mieszkania,
- ⇒ Zakłada się realizację budownictwa mieszkaniowego jednorodzinnego plombowego, uzupełniającego i odtworzeniowego w ramach terenów przewidzianych do zabudowy (dopuszczalnego zainwestowania wsi); zasady te odnoszą się również do realizacji zabudowy zagrodowej.

2. Kierunki rozwoju przemysłu i działalności gospodarczej.

- ⇒ Główna koncentracja przemysłu pozostanie na obszarze Głuchołaz - w północnej strefie (dzielnicy) przemysłowo-składowej w rejonie ulic Grunwaldzka - Wrocławska (tereny Głuchołaskiej Fabryki Mebli, Fabryki Armatur Głuchołazy S.A. i in.) powiększone o tereny położone po wschodniej stronie linii kolejowej – w rejonie dworca Głuchołazy Główne.
- ⇒ W południowej części Głuchołaz rozproszona funkcja przemysłowa utrzymana zostanie w ramach terenów Głuchołaskich Zakładów Papierniczych S.A , Przedsiębiorstwa Usługowo-Produkcyjnego Schattsdecor i Zakładów Przemysłu Odzieżowego „Omex” w upadłości (z wyłączeniem budynku administracyjnego przeznaczonego na cele mieszkalno – usługowe). Zmiany funkcjonalne na tych terenach zmierzać powinny do większego udziału funkcji -magazynowej przy równoczesnej znaczącej modernizacji i unowocześnieniu istniejących obiektów produkcyjno-magazynowych. Rozwój przestrzenny przemysłu na tych terenach jest ograniczony. W przypadku likwidacji bądź postawienia w/w zakładów w stan upadłości dążyć należy do zmiany profilu produkcyjnego na nieuciążliwy lub przekształcić je na cele usług.
- ⇒ Wszystkie zakłady przemysłowe znajdujące się na terenie miasta będą musiały spełnić wymogi w zakresie ochrony środowiska określone dla uzdrowiska Głuchołazy. W strefie uzdrowiskowej A wyklucza się całkowicie możliwość lokalizacji funkcji produkcyjno-składowych.
- ⇒ Eksploatację złoża łupków fyllitowych w ramach terenu górniczego „Jarnołówek” należy prowadzić zgodnie z wydaną koncesją. Docelowo, po wygaśnięciu ważności koncesji, likwidacja funkcji przemysłowej.
- ⇒ Wprowadza się zakaz lokalizacji nowych zakładów przemysłowych na obszarze Parku Krajobrazowego Gór Opawskich.
- ⇒ Utrzymuje się wszystkie tereny górnicze wyszczególnione w rozdziale V pkt.2.6. Eksploatację złóż prowadzić należy zgodnie z wydanymi koncesjami na ich eksploatację.
- ⇒ Zakłada się utrzymanie eksploatacji i przerobu marmuru w Sławniowicach (Zakład Wydobywania i Obróbki Kamienia „Marmur”) i licznych zakładów przerobu kamienia w Burgrabicach, Gierałcicach.

- ⇒ Utrzymanie terenów produkcyjnych przędzalni w Podlesiu, Fabryki Papieru „Malta – Dekor” w Bodzanowie, Fabryki Armatur „Wakmet” warunkuje się spełnieniem regulacji formalno-prawnych w zakresie ochrony środowiska.
- ⇒ Zakłada się rozwój lokalnego przemysłu spożywczego na terenie wiejskim gminy.

3. Kierunki rozwoju zabudowy turystyczno – rekreacyjnej i letniskowej .

- ⇒ Główną koncentrację zabudowy turystyczno – rekreacyjnej wskazuje studium w rejonie Jarnołówka, Pokrzywnej i Podlesia .
- ⇒ Program zabudowy związanej z obsługą ruchu turystycznego (m.in. hotele, motele) powinien być realizowany w mieście Głuchołazy oraz w rejonie d.przejęć granicznych Głuchołazy – Mikulowice i Konradów – Złate Hory.
- ⇒ Zabudowę letniskową w ramach wydzielonych zespołów dopuszcza się na terenie Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie” (Jarnołówek, Podlesie, Markowice (Łączki).
- ⇒ Dopuszcza się również przekształcenia zabudowy zagrodowej na zabudowę letniskową, szczególnie we wsiach wskazywanych do rozwoju agroturystyki:
 - Markowice (Łączki),
 - Stary Las,
 - Sucha Kamienica.

4. Obszary wielofunkcyjne przeznaczone do realizacji nowych programów gminy.

W studium wyznacza się 7 zasadniczych kompleksów obszarów wielofunkcyjnych, stanowiących potencjalne tereny aktywizacji funkcjonalnej i gospodarczej:

- ⇒ Obszary ochrony uzdrowiska „A” w mieście Głuchołazy (z nowym zakładem przyrodolecznictwa) i w Jarnołówku.

- ⇒ Tereny położone w południowej części wsi Podlesie przeznaczone na cele usługowe (hotel) i zabudowę mieszkalną letniskową.
- ⇒ Park Wodny (zespół basenów) pełniący funkcje rekreacyjną dla mieszkańców i świadczący usługi terapeutyczne dla kuracjuszy uzdrowiska.
- ⇒ Tereny przemysłowo-składowo-usługowe położone po zachodniej stronie linii kolejowej w sąsiedztwie dworca Głuchołazy Główne.
- ⇒ Tereny zabudowy turystycznej przewidzianej do rehabilitacji na terenie Jarnołówka i Pokrzywnej oraz dostosowania tej zabudowy do nowej funkcji uzdrowskiej gminy Głuchołazy.
- ⇒ Tereny technicznego zaplecza motoryzacji i usług (handel, gastronomia) w rejonie przejść drogowych do Republiki Czeskiej i przy projektowanych obejściach drogowych miasta Głuchołazy.
- ⇒ Tereny starego miasta Głuchołaz – przeznaczone do rewaloryzacji i rehabilitacji, na których w ramach uzupełnień historycznej zabudowy nastąpi lokalizacja dodatkowych usług związanych z ogólnomiejskim (ogólnogminnym) ośrodkiem usługowym oraz funkcji mieszkaniowej.

XIII. KIERUNKI ROZWOJU KOMUNIKACJI

1. Zasady i polityka gminy dotyczące drogowego systemu transportowego.

Generalne zasady określone w studium zmierzają do utrzymania dotychczasowego drogowego systemu transportowego i systemu powiązań zewnętrznych.

Podstawowy układ drogowy tworzyć będą istniejące drogi:

- droga krajowa nr 40 Granica Państwa – Pyskowice przez Głuchołazy – Prudnik- Głogówek – Kędzierzyn Koźle,
- droga wojewódzka nr 411 Nysa – Głuchołazy – Granica Państwa.

Uzupełnieniem w/w głównych osi transportu drogowego pozostanie sieć dróg powiatowych i gminnych.

W/w drogą wojewódzką i drogą krajową zapewnione zostanie połączenie z Republiką Czeską i sąsiednimi ośrodkami powiatowymi i gminnymi, a drogami powiatowymi z gminami w powiecie nyskim i między miejscowościami w gminie Głuchołazy.

W systemie drogowym założono utrzymanie i modernizację istniejącej drogi krajowej:

⇒ Nr 40 Granica Państwa – Pyskowice przez Głuchołazy – Prudnik- Głogówek – Kędzierzyn Koźle

oraz drogi wojewódzkiej:

⇒ Nr 411 Nysa – Głuchołazy – Granica Państwa.

oraz dróg powiatowych wg poniższego wykazu:

Nr drogi	Relacja połączeń	Długość drogi na terenie gminy w km
1607 O	Nysa – Stary Las	4,12
1608 O	Stary Las – Charbielin	7,73
1609 O	Nowy Świętów – Stary Las	3,87
1610 O	Nowy Świętów – Sucha Kamienica	2,16
1616 O	Prudnik – Pokrzywna	2,76
1617 O	Łąka Prudnicka – Starowice	7,01
1618 O	Łąka Prudnicka – Pokrzywna	0,09
1619 O	Głuchołazy – Konradów	2,85
1620 O	Konradów – Podlesie	4,48
1621 O	Nowy Świętów – Głuchołazy	5,48
1622 O	Nowy Świętów – Gierałcice	4,51
1623 O	Biskupów – Głuchołazy	8,22
1624 O	Polski Świętów – Sławniowice	11,30
1625 O	Burgrabice – Jarnołtów	1,46
1626 O	Morów – Łączki	1,55
1629 O	Kijów - Sławniowice	2,66

Pierwszorzędne znaczenie zmierzające do właściwego funkcjonowania układu komunikacyjnego i poprawy bezpieczeństwa ruchu będą miały następujące działania:

⇒ Modernizacja drogi krajowej nr 40 (klasy G) Granica Państwa – Pyskowice przez Głuchołazy – Prudnik- Głogówek – Kędzierzyn Koźle do parametrów klasy GP; projektowane poszerzenie jezdni – do 11,0m (2x3,5 + 2x2,0); budowa północno-zachodniej obwodnicy Głuchołaz, do przejścia granicznego Głuchołazy – Mikulowice; modernizacja mostów w Głuchołazach i Charbielinie.

Dla planowanego obejścia zarezerwować należy pas o szerokości 35 m w liniach rozgraniczenia. Projektowane obiekty budowlane na terenach

objętych planem, zlokalizowane przy drodze krajowej Nr 40 oraz planowanej obwodnicy, powinny mieć zachowane minimalne ustawowe odległości linii zabudowy od krawędzi jezdni, które wynoszą:
25 m - w przypadku dróg krajowych (poza terenem zabudowy),
10 m - w przypadku dróg krajowych (na terenie zabudowy miast i wsi).
Nie zezwala się na indywidualne bezpośrednie włączenia komunikacyjne w nowoplanowanych obszarach do drogi krajowej Nr 40 oraz planowanej obwodnicy. Włączenia należy wykonać poprzez drogi zbiorcze (projektowane lub istniejące) usytuowane poza pasem drogowym. Włączenia dróg zbiorczych do w/w drogi krajowej powinny spełniać warunki rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 43 poz.430) - w zakresie odległości pomiędzy skrzyżowaniami.

- ⇒ Realizacja obejścia drogowego Jarnołówka i Pokrzywnej w ciągu drogi powiatowej 27-617 (Łąka Prudnicka – Starowice) w parametrach klasy G. Droga równoległa do istniejącej drogi 27-617 prowadzona będzie generalnie poza granicami Parku Krajobrazowego Góry Opawskiego.
- ⇒ Modernizacja dróg powiatowych.
- ⇒ Doprowadzenia dróg powiatowych do pełnych parametrów użytkowych klasy G i Z.
- ⇒ Utwardzenie wszystkich ulic wewnątrz wiejskich i miejskich.
- ⇒ Powszechne wprowadzanie chodników na terenach zainwestowanych wsi.
- ⇒ Wprowadzanie ciągów (tras) rowerowych.
- ⇒ Przystosowanie dróg gospodarczych do przejazdu ciężkimi maszynami rolniczymi .

Utrzymuje się w studium funkcje ulic zbiorczych przebiegających przez teren miasta: w ciągu drogi krajowej nr 40 (przebiegająca przez miasto ulicami : Pr.Wyszyńskiego, Bohaterów Warszawy, gen. Sikorskiego, Kraśzewskiego, Kolonia Jagiellońska), drogi wojewódzkiej nr 411(przebiegająca przez miasto ulicami : Wrocławska, Grunwaldzka) i powiatowych (stanowiących poza miastem ciągi układu podstawowego) wraz z poniższymi ciągami ulic miejskich:

- Kościuszki, Sobieskiego,
- Aleja Jana Pawła II.

Dopuszcza się wykorzystanie nieczynnej linii kolejowej na przeprawienie drogi krajowej i wojewódzkiej w kat.GP lub G.

Równie ważnym priorytetem jest zapewnienie funkcjonowania komunikacji zbiorowej autobusowej obsługującej miasto i wszystkie miejscowości gminy.

Przejścia graniczne

Po wejściu Polski do strefy Schengen zlikwidowane zostały dotychczasowe przejścia graniczne. Istniejące budynki, związane z przejściami granicznymi, położone na terenie gm. Głuchołazy mogą być wykorzystane głównie na cele usługowe lub zlikwidowane.

2. Kierunki i zasady funkcjonowania układu drogowego.

W studium utrzymany został dotychczasowy układ funkcjonalny dróg. Układ ten wymaga jednakże modernizacji w dostosowaniu do parametrów technicznych określonych w Rozporządzeniu Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz.U. Nr 43 poz.430 z dnia 14 maja 1999r.), których wybrane warunki techniczno-funkcjonalne określone w oparciu o w / w rozporządzenie zestawiono w poniższych tabelach K-1,K-2,K-3

Tab.K-1 Dopuszczalne klasy dróg na terenie gminy.

Kategoria drogi	Klasyfikacja
droga krajowa	główne ruchu przyspieszonego (GP); główne (G)
droga wojewódzka	główne (G); zbiorcze (Z)
droga powiatowa	główne (G); zbiorcze (Z) i wyjątkowo lokalne (L)
droga gminna	lokalne (L); dojazdowe(D)

Tab.K-2 Wybrane parametry techniczno – użytkowe dróg na terenie zabudowy

Klasa Drogi	Prędkość projektowa (km/h)	Ilość pasów ruchu	Najmniejsza szerokość w liniach rozgraniczających ulicy o przekroju (m)		
			1x2	2x2	2x3
GP	70,60	1x2; 2x2; 2x3	30	40	50
G	60,50	1x2; 2x2; 2x3	25	35	45
Z	60,50,40	1x2; 2x2	20	30	-
L	40,30	1x2	12	-	-
D	30	1x2	10	-	-

Tab.K-3 Wybrane parametry techniczno – użytkowe dróg poza terenem zabudowy i nie przeznaczonym pod zabudowę

Klasa Drogi	Prędkość projektowa (km/h)	Ilość pasów ruchu	Najmniejsza szerokość w liniach rozgraniczających ulicy o przekroju (m)		
			1x2	2x2	2x3
GP	100, 80, 70,60	1x2; 2x2; 2x3	25	35	45
G	70,60,50	1x2; 2x2	25	35	-
Z	60,50,40	1x2; 2x2	20	30	-
L	50,40	1x2	15	-	-
D	40,30	1x2	15	-	-

3. Ciągi dróg rowerowych

Zasadniczy układ drogi wojewódzkiej, dróg powiatowych i gminnych łączący poszczególne wsie zezwala na docelowe wprowadzenie w pas drogowy ciągów dróg rowerowych.

Przy przebudowie i modernizacji dróg głównych (G) i niższych dopuszcza się przy prawej krawędzi wyznaczenie pasa dla rowerów o szerokości nie mniejszej niż 1,50 m.

Dopuszczalna realizacja układu ciągów rowerowych etapami.

Docelowo drogi rowerowe należy wprowadzać wzdłuż wszystkich dróg wojewódzkich i powiatowych; zasadnicze drogi gminne-gospodarcze łączące poszczególne wsie pomiędzy sobą mogą spełniać jednocześnie funkcje dróg rowerowych po utwardzeniu nawierzchni ich jezdni (nawierzchnia asfaltowa).

Jako priorytetowe wyznaczyć należy następujące ciągi rowerowe:

- ⇒ wzdłuż rzeki Biała Głuchołaska; ciąg o charakterze rekreacyjnym,
- ⇒ w ciągu drogi 411 do d.przejścia granicznego Głuchołazy – Złote Hory,

- ⇒ w ciągu drogi nr 40 do d.przejęcia granicznego Głuchołazy – Mikulowice (ulicą Kraszewskiego, Kolonii Jagiellońskiej)
- ⇒ ulicą Jana Pawła II i ulicą Parkową do zespołu basenów „Leśna” (Parku Wodnego),
- ⇒ ulicą Konopnickiej do stadionu i dalej do ogrodów działkowych.

4. Komunikacja zbiorowa.

W studium nie zmienia się ograniczonej funkcji transportu kolejowego w ruchu pasażerskim, pozostawiając rolę lokalnego przewoźnika w przewozach na kierunku Nysa – Głuchołazy i Głuchołazy – Republika Czeska. Podstawowym środkiem komunikacji zbiorowej pozostanie autobus. W relacjach powiązań wszystkich jednostek osadniczych gminy utrzymuje się system komunikacji zbiorowej autobusowej z siecią przystanków, do których dojeżdża mieszczą się w izochronie 15 min.

W świetle powyższych ustaleń utrzymuje się w studium:

- urządzenia związane z obsługą ruchu pasażerskiego przez transport kolejowy tj. dworzec kolejowy Głuchołazy Główne i pozostałe dworce i przystanki kolejowe,
- urządzenia związane z autobusową komunikacją zbiorową tj. dworzec autobusowy w Głuchołazach przy ul. Pr.S.Wyszyńskiego i przystanki autobusowe.

5. Zaplecze techniczne motoryzacji.

Ważnym elementem sprawnego funkcjonowania komunikacji kołowej jest właściwy poziom, dostosowany do współczesnych standardów technicznego zaplecza motoryzacji.

Podstawowe zadania z tym związane dotyczą:

- ⇒ budowy (lokalnych) stacji paliw na terenach wiejskich,
- ⇒ utrzymania i modernizacji stacji paliw w mieście,
- ⇒ realizacji nowych stacji z rozbudowanym programem usługowym w rejonie d.przejęć granicznych i przy obejściu drogowym w ciągu drogi krajowej nr 40 i w ciągu drogi wojewódzkiej nr 411,
- ⇒ budowy parkingu sezonowego dla ciężkich pojazdów zobowiązanych przepisami do przerwy w ruchu w dni wolne od pracy z rezerwą miejsc dla właścicieli pojazdów ciężkich z miasta Głuchołaz (zalecana lokalizacja przy drodze 40),
- ⇒ utrzymania istniejących parkingów lub ich przebudowa oraz realizację nowych parkingów i zespołów garażowych wg następujących zasad:

- na terenie miasta, sukcesywnie w miarę rozwoju motoryzacji indywidualnej, należy realizować parkingi wielopoziomowe (lub podziemne),
 - w nowoprojektowanych budynkach mieszkalnych wielorodzinnych zaleca się przyjęcie jako zasady budowy garaży w części podziemnej budynku lub budowy parkingów o ilości miejsc równoważnej ilości mieszkań (wskaźnik minimum),
 - w zabudowie jednorodzinnej zapewnienie na każdej działce min. 2 miejsc postojowych,
 - w nowoprojektowanej (wolnostojącej) zabudowie usługowej i przemysłowej bezwzględne zapewnienie miejsc postojowych dla pracowników i klientów,
 - wykształcenia świadczenia usług parkowania (np. w określonych godzinach) na strzeżonych zakładowych placach, parkingach;
- ⇒ utrzymania istniejących i realizacji nowych warsztatów samochodowych i innych urządzeń związanych z obsługą i naprawą samochodów.

6. Zasady i polityka dotycząca pozostałych systemów transportowych.

6.1. System transportu kolejowego

Utrzymuje się istniejący układ linii kolejowych przebiegających przez gminę:

- ⇒ linię kolejową znaczenia krajowego nr 137 relacji Katowice – Legnica na odcinku Prudnik – Nysa przewidzianą do modernizacji dla osiągnięcia parametrów technicznych : prędkość przejazdu pociągów pasażerskich 100-120 km/h; prędkość przejazdu pociągów towarowych 100 km/h,
- ⇒ linię znaczenia miejscowego zapewniającą lokalne powiązania międzynarodowe nr 297 relacji Nowy Świątów – Głuchołazy, dla której zakłada się prędkość 40km/h,
- ⇒ linię znaczenia miejscowego zapewniającą lokalne powiązania międzynarodowe nr 333 relacji Głuchołazy – Pokrzywna – granica państwa, dla której zakłada się prędkość 40km/h,
- ⇒ linię znaczenia miejscowego zapewniającą lokalne powiązania międzynarodowe nr 343 relacji Głuchołazy – granica państwa - Mikulowice, dla której zakłada się prędkość 40km/h,
- ⇒ bocznice kolejową do Zakładów Papierniczych w Głuchołazach.

Ponadto utrzymuje się:

- dworce (przystanki) kolejowe w Głuchołazach – Głuchołazy Główne, Głuchołazy Miasto,
- dworzec kolejowy w Nowym Świętowie,
- przystanek kolejowy w Polskim Świętowie.

Studium dopuszcza możliwość:

- likwidacji bocznic kolejowych – w przypadku ekonomicznej nieopłacalności ich utrzymania,
- rozbudowy bocznic kolejowych na terenie miasta w strefie wytwórczej (przemysłu, składów).

XIV. UWARUNKOWANIA I KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

1. Polityka rozwoju infrastruktury sanitarnej.

W ostatnich latach nastąpił dynamiczny rozwój systemów wodociągowych na terenie gminy. Działania zmierzające do pełnego zwodociągowania gminy Głuchołazy powinny być kontynuowane.

Ze względu na konieczność ochrony środowiska wodnego - ochrony wód powierzchniowych i wglębnych wymagane jest podjęcia zdecydowanych i efektywnych działań w zakresie budowy sprawnego systemu kanalizacyjnego w mieście i na terenach wiejskich, bazującego na kolektorze sanitarnym Głuchołazy – Nysa do oczyszczalni ścieków Nysie o zdolności 28.000 m³/d i zakładanej przepustowości docelowej 40.000 m³/d.

Południowa część gminy, z wyłączeniem wsi Podlesie, obsługiwana byłaby kolektorem sanitarnym odprowadzającym ścieki do oczyszczalni w Prudniku.

Nie przewiduje się w gminie, poza wsią Podlesie, indywidualnych systemów kanalizacyjnych. Rozbudowie poddać należy sieć kanalizacyjną na terenie miasta oraz realizację sieci kanalizacji deszczowej na odcinkach gdzie funkcjonują kanalizacje ogólnospławne.

Ścieki ze wsi Podlesie odprowadzane będą do lokalnej oczyszczalni ścieków lub po zawarciu stosownych porozumień, do systemu kanalizacji sanitarnej odprowadzającej ścieki do oczyszczalni w Mikulowicach w Cze-

chach. W/w działania zapewnią ochronę zarówno wód powierzchniowych jak i wglębnych.

Podkreślić należy, że północna część gminy wchodzi w skład strefy ochrony pośredniej ujęć wodnych dla miasta Wrocławia, utworzonej w zlewni Nysy Kłodzkiej (dec. Prezydenta m.Wrocławia nr RSL gw I/053/17/74 z 31.03.1974 r.), zaś południowa część gminy znajduje się w strefie ochrony ujęć wód powierzchniowych dla miasta Nysy na rzece Biała Głuchołaska.

1.1. Istniejące systemy zaopatrzenia w wodę.

System wodociągowy gminy Głuchołazy obejmuje wsie Świętów Polski, Markowice, Gierałcice, Jarnołówek oraz Pokrzywną, które zasilane są z ujęć wody zlokalizowanych w tych miejscowościach. Ujęcie zlokalizowane w Łące (gmina Otmuchów) zasila niewielką część Burgrabic.

Głuchołazy

Miasto zaopatrywane jest głównie przez ujęcie wody z rzeki Białej Głuchołaskiej. Obecnie Głuchołazy posiadają 5 ujęć wody pitnej, z których dwa są obecnie eksploatowane, a pozostałe są ujęciami awaryjnymi pokrywającymi zapotrzebowanie wody na zwodociągowanym terenie miasta.

Wodociąg zaopatruje obszar zamieszkiwany przez około 17,7 tys. osób. Stopień zwodociągowania jest bliski 100%, a roczna sprzedaż wody sięga 633 tys. m³. Dla pokrycia zapotrzebowania na wodę eksploatowane są 2 z 5 ujęć wody. Są to ujęcia zlokalizowane w Głuchołazach i wykorzystujące wody powierzchniowe z rzeki Biała Głuchołaska oraz Potoku Jelenia. Istniejące ujęcia są zdolne w pełni pokryć zapotrzebowanie wody miasta i szeregu jednostek wiejskich.

Ujęcie powierzchniowe z rzeki „Biała Głuchołaska”

Jest to ujęcie brzegowe zlokalizowane w km 23+174 biegu rzeki. Zdolność produkcyjna ujęcia wynosi 11.700 m³/d. W okresach występowania w rzece wyższych przepływów dopuszcza się pobór wody w ilościach większych dla napełnienia zbiorników retencyjnych. Po znaczącym spadku zapotrzebowania na wodę, ale i po ograniczeniu strat wody w sieci poprzez ograniczenie panujących ciśnień pobór wody z ujęcia został ograniczony do około 2.000 m³/d.

W skład ujęcia wchodzi:

- Rejon Ujęcia Wody,

- Rejon zbiorników retencyjno – uśredniających.

Ujęcie powierzchniowe „Park Leśny”

Ujęcie zlokalizowane jest przy wschodnim zboczu Góry Chrobrego. Ujęcie to ujmuje wodę drenażem z rur kamionkowych średnicy 150 mm długości 300 m, na którym usytuowanych jest 6 studni kontrolnych. Drenaż doprowadzony jest do studni szybowej o średnicy 1,5 m i głębokości 4,25 m ujmującej wodę powierzchniową ze zlewni strumienia „Potok Jelenia”. Woda z ujęcia drenażowego spływa do studni Zbiorczej. Do studni tej spływa też woda z ujęcia dennego po przejściu poprzez żwirowe złożę filtracyjne w filtrze otwartym z systemem napowietrzania wody. Ujmowana woda pod względem fizyczno-chemicznym i bakteriologicznym sklasyfikowana jest w pierwszej klasie czystości wód. Wysoka jakość ujmowanej wody pozwala na zastosowanie prostych lecz efektywnych urządzeń do jej oczyszczania. Przy ujęciu znajduje się pompownia i zbiornik wyrównawczy o poj. $V = 44 \text{ m}^3$. Ujęcie wód powierzchniowych „Park Leśny” ma określone obszary ochrony sanitarnej związane z poborem wody i jej magazynowaniem.

Dla ochrony wody z ujęcia z rzeki Biała Głucholaska przed zrzutami zanieczyszczeń dopływającej z obszaru Republiki Czeskiej, w przekroju granicznym zainstalowana została stacja monitoringowa, której wskazania umożliwiają czerpanie wody ze zbiorników retencyjno-uśredniających w czasie spływu zrzutu zanieczyszczeń dopływających z Czech. Z uwagi na zmienność parametrów fizycznych i chemicznych ujmowanej wody z rzeki Białej Głucholaskiej oraz brak strefy ochronnej pośredniej (teren Republiki Czeskiej) stacja uzdatniania wody posiada rozbudowany system technologiczny oczyszczania wody. Złożony proces oczyszczania wody oraz korzystne niskie obciążenie urządzeń uzdatniających wodę gwarantuje zapotrzebowanie miasta i gminy w spełniającą aktualne normy wody przeznaczonej do picia oraz na potrzeby gospodarcze. Zdolności produkcyjne przekraczają około czterokrotnie zapotrzebowanie miasta na wodę.

Ujęcia awaryjne:

- Ujęcie „Potok Konradów” zlokalizowana w Parku Leśnym. Ujęcie może być eksploatowane zgodnie z pozwoleniem wodno- prawnym OS-m/6210/183/93 wydanym przez Urząd Wojewódzki w Opolu decyzją z dnia 26.11.1993 r. Pozwolenie wydane zostało do dnia 31 grudnia 2010 r.
- Ujęcie na Koloni Jagiellońskiej - ujęcie eksploatowane może być na podstawie pozwolenia wodno-prawnego OS-III/6210/183/93 wydane-

go przez Urząd Wojewódzki w Opolu decyzją z dnia 26.11.1993 r. Pozwolenie posiada ważność do 31 grudnia 2010 r.

- Ujęcie „Łąka Richtera” - dla ujęcia uzyskano pozwolenie wodnoprawne OS-III/6210/183/93 wydane przez Urząd Wojewódzki w Opolu decyzją z dnia 26.11.1993 r. Pozwolenie posiada ważność do dnia 31 grudnia 2010 r.

Opisane powyżej ujęcia awaryjne nie są eksploatowane, stanowią one rezerwowe źródło zasilania o małej wydajności.

Jarnołówek — Pokrzywna

Jarnołówek — Pokrzywna są zaopatrywane w wodę przez wodociąg grupowy, który nie pokrywał potrzeb ludności wiejskiej znajdujących się na ich obszarze baz turystycznych. Dla pokrycia deficytu wody lokalny wodociąg zasilono przez doprowadzenie wody z ujęć w Głuchołazach, pozostawiając lokalne ujęcia jako awaryjne.

W roku 2001 w Jarnołówku zapotrzebowanie wody wynosiło $Q_{sr\ d} = 70\ m^3/d$, w Pokrzywnej $Q_{sr\ d} = 156\ m^3/d$. Z ujęć głuchołaskich przesyłano tranzytem $83\ m^3/d$.

Polski Świątów

Polski Świątów obecnie jest zaopatrywany w wodę do celów konsumpcyjnych i gospodarczych z ujęcia drenażowego. Dla zabezpieczenia ciągłości dostawy wody przewiduje się doprowadzenie wody z Głuchołaz. Istniejące ujęcie pozostanie jako awaryjne, na które istnieje pozwolenie na pobór wody podziemnej z utworów czwartorzędowych za pomocą ujęcia drenażowego w ilości; $Q_{max\ h} = 6,5\ m^3/h$; $Q_{max\ d} = 156,0\ m^3/d$; $Q_{sr\ d} = 120,0\ m^3/d$.

Markowice

Wodociąg grupowy zasilany przy pomocy dwóch studni ujmujących słabo bijące źródła czwartorzędowe. Pracuje w układzie jednostopniowego pompowania, z dwoma zbiornikami zapasu wody. Istniejące ujęcia w chwili obecnej pokrywają zapotrzebowanie w wodę w warunkach normalnych. Jednak w okresach długotrwałej suszy z uwagi na wahania wydajności źródła (od $0,5\ m^3/h$ do $1,5\ m^3/h$) występuje deficyt wody.

Gierałcice

Wodociąg zbiorowy w Gierałcicach zasilany jest wodami podziemnymi z trzeciorzędowego poziomu wodonośnego i zapewnia pokrycie zapotrzebo-

wania w wodę. Wodociąg posiada pozwolenie na pobór wody podziemnej przy pracy zespołowej w ilości: $Q_{\max h} = 10,0 \text{ m}^3/\text{h}$, $Q_{\text{sr d}} = 194,0 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\max d} = 372,0 \text{ m}^3/\text{d}$, przy zatwierdzonych zasobach eksploatacyjnych kat. „B”. W 2001 roku ilość wody pobranej wynosiła $Q_{\text{sr d}} = 79 \text{ m}^3/\text{d}$.

Charbielin - Nowy Las - Sary Las

Powyższe wsie obejmuje wodociąg grupowy, zasilany z ujęcia wody w Nowym Lesie. W pełni pokrywa zapotrzebowanie w wodę. Wieś Charbielin i południowa część Nowego Lasu zasilane są poprzez hydrofonię.

Pobór wody następuje przy pomocy dwóch studni wierconych z utworów czwartorzędowych w ilości: $Q_{\max h} = 75,0 \text{ m}^3/\text{h}$, $Q_{\max d} = 1060,0 \text{ m}^3/\text{d}$, $Q_{\text{sr d}} = 792,0 \text{ m}^3/\text{d}$. Ilość pobranej wody w 2001 r. łącznie wynosiła - 38 m^3 , $Q_{\text{sr d}} = 105 \text{ m}^3/\text{d}$.

Ujęcie eksploatowane jest w oparciu o pozwolenie wodnoprawne wydane przez Urząd Wojewódzki w Opolu 29.01.1993 r. Pozwolenie ważne jest do 31.12.2009 r.

Podlesie

Istniejący wodociąg lokalny zaopatruje w wodę część wsi tj. szkołę i dwa budynki wielorodzinne. Wodociąg pracuje w układzie jednostopniowego pompowania. Pobór wody powierzchniowej odbywa się z bezimiennego strumyka przy jego źródle. Pozostali mieszkańcy zaopatrują się w wodę ze studni przydomowych.

Konradów

Część miejscowości zasilana jest z hydroforowni, przy ul. Karłowicza w Głuchołazach, część z tranzytu Głuchołazy - Jarnołówek. Dostarczana woda pochodzi z ujęcia powierzchniowego Biała Głuchołaska i w pełni zaspokaja potrzeby mieszkańców.

Bodzanów

Od 1999 roku trwa budowa wodociągu wiejskiego, jednak zdecydowana większość mieszkańców zaopatruje się w wodę ze studni przydomowych. Część mieszkańców w rejonie zakładu w Rudawie zaopatrywana jest z wodociągu przedsiębiorstwa „Malta-Dekor”. Kontrola studni przydomowych wykazała duże zanieczyszczenie bakteriologiczne. W 1999 roku zrealizowano budowę tranzytu umożliwiającego zasilenie kierunku Bodzanów - Nowy Świątów z ominięciem centrum miasta. Umożliwi on zaspokojenie potrzeb mieszkańców miejscowości zlokalizowanych wzdłuż koryta rzeki

Biała Głuchołaska.

Wszystkie ujęcia wód w wodociągach zasilających wsie w gminie Głuchołazy mają ustanowione obszary ochrony sanitarnej.

Wsie Wilamowice, Biskupów, Burgrabice, Sławniowice nie posiadają wodociągów, ludność zaopatruje się w wodę z przydomowych lokalnych studni.

Planowane ujęcia

Ujęcie i stacja wodociągowa w Sławniowicach będzie źródłem zaopatrzenia w wodę wsi położonych w zachodniej części gminy Głuchołazy (Burgrabice, Biskupów, Gierałcice, Sławniowice).

1.2. Kierunki rozwoju systemów zaopatrzenia w wodę.

Jako zasadę generalną przyjmuje się pełne zwodociągowanie gminy w oparciu o jeden wodociąg zbiorowy (połączenie pierścieniowe istniejących wodociągów), który zasilany będzie w wodę z 4 istniejących ujęć:

- ujęcie Biała Głuchołaska – Głuchołazy $Q_{max,d} = 9700 \text{ m}^3/d$,
- ujęcie Park Leśny – Głuchołazy $Q_{max,d} = 1440 \text{ m}^3/d$,
- ujęcie Charbielin $Q_{max,d} = 850 \text{ m}^3/d$.
- ujęcie Nowy Las $Q_{max,d} = 1060 \text{ m}^3/d$.

Wodociąg zbiorowy tworzyć będą wodociągi:

- Głuchołaz,
- Gierałcice – Sławniowice – Burgrabice – Biskupów – Markowice (wodociąg przewidziany do realizacji),
- Bodzanów – Rudawa – Wilamowice – Nowy Świątów – Polski Świątów – Markowice,
- Charbielin - Nowy Las - Stary Las – Sucha Kamienica - Nowy Świątów – Polski Świątów,
- Konradów – Jarnołówka – Pokrzywna.

Rozwój sieci wodociągowej uwzględniać winien kierunki rozbudowy Głuchołaz oraz terenów zabudowy wiejskiej.

Bilans wody-perspektywa

Lp.	Nazwa wsi	Mieszkańcy	Ilość wody [Qsr]	Uwagi
-----	-----------	------------	------------------	-------

			m ³ /d]	
1.	Biskupów	850	102,0	
2.	Bodzanów	1380	166,3	
3.	Burgrabice	650	78,3	
4.	Charbielin	750	90,4	
5.	Gierałcice	830	100	
6.	Jarnołówek	770	92,8	
7.	Konradów	850	102,0	
8.	Łączki	200	24,1	
9.	Nowy Las	500	60,2	
10.	Nowy Świętów	1000	120,5	
11.	Podlesie	230	27,7	
12.	Pokrzywna	250	30,1	
13.	Sławniowice	400	48,2	
14.	Stary Las	520	62,7	
15.	Sucha Kamienica	660	79,5	
16.	Świętów Polski	180	21,7	
17.	Wilamowice Nyskie	200	24,1	
Ogółem wieś		10220	1231,3	
18.	Miasto Głuchołazy	15000	1807,2	
Ogółem gmina		25220	3038,5	

* bilans nie posiada obliczeń dla miejsc hotelowych

* Zapotrzebowanie wody: $Q_{sr} = q \times M \times 1,1$ [m³/d], przy czym

q- wskaźnik odpływu (100 dm³/M/d =mieszkańcy wsi, 80 dm³/M/d=mieszkańcy zabudowy letniskowej)

1.3. Kierunki rozwoju gospodarki ściekowej.

Ścieki ze skanalizowanych miejscowości gminy Głuchołazy odprowadzane są systemem kanałów grawitacyjnych i tranzytowych do kolektora przerzutowego ścieków „Głuchołazy – Nysa” i odprowadzane do mechaniczno-biologicznej oczyszczalni ścieków w Nysie.

W Głuchołazach w centrum miasta istnieje kanalizacja ogólnospławna, na pozostałym obszarze kanalizacja sanitarna odprowadza ścieki sanitarne z 880 połączeń domowych, a do kanalizacji deszczowej spływają ścieki opadowe. Do 2002 roku ścieki sanitarne były doprowadzane do mechanicznej oczyszczalni o przepustowości 2200 m³/dobę dwoma kolektorami, lewobrzeżnym o średnicy 300 mm i prawobrzeżnym o średnicy 500 mm. W związku z koniecznością ochrony ujęcia wody dla Nysy obecnie ścieki doprowadzane do oczyszczalni są przepompowywane i doprowadzane kolektorem tranzytowym o długości 21,5 km do oczyszczalni ścieków w Nysie. Spośród sołectw tylko miejscowości Bodzanów i w niewielkiej części

Charbielin posiadają kanalizację sanitarną.

Dla pełnej ochrony wód powierzchniowych i podziemnych oraz poprawy ogólnego stanu środowiska przyrodniczego wprowadza się na terenie gminy następujące zasady i kierunki rozwoju systemów kanalizacyjnych:

- do istniejącego kolektora sanitarnego Głuchołazy - Nysa odprowadzane będą ścieki ze wszystkich jednostek wiejskich znajdujących się poza obszarem Parku Krajobrazowego „Gór Opawskich”,
- wsie Jarnołówki i Pokrzywna zostaną włączone do projektowanego kolektora sanitarnego odprowadzającego ścieki do nowo wybudowanej oczyszczalni w Prudniku,
- ścieki sanitarne wsi Podlesie odprowadzane będą do lokalnej oczyszczalni ścieków,
- na terenie miasta (w oparciu o opracowaną koncepcję) w miejsce funkcjonowania kanalizacji ogólnospławnej wprowadzić należy kanalizację rozdzielczą, a ścieki opadowe poddać podczyszczeniu w osadnikach (stawach osadowych),
- przebudowie poddać należy część kanałów deszczowych, których przekroje są zbyt małe,
- w celu ochrony wód powierzchniowych wszystkie wyloty do cieków wodnych należy zaopatrzyć w urządzenia podczyszczające,
- ścieki opadowe tak w mieście jak i na terenie wsi gminy należy ujmować w ciąg kanałów deszczowych i przed zrzutem do odbiorników podczyszczać do parametrów określonych przepisami i pozwoleniami wodno-prawnymi.

W wyliczeniach prognozowanej ilości ścieków przyjęto następujące założenia i wskaźniki:

- wskaźnik odpływu q dla miasta o wielkości do 20000 M (mieszkańców) przyjęto na poziomie $170 \text{ m}^3/\text{M}/\text{d}$,
- wskaźnik odpływu q dla wsi przyjęto na poziomie $100 \text{ m}^3/\text{M}/\text{d}$,
- wskaźnik odpływu q dla wsi z usługami turystycznymi przyjęto na poziomie $130 \text{ m}^3/\text{M}/\text{d}$,
- przy wyliczaniu ilości ścieków $Q_{\text{dśr}}$ przyjęto 10% rezerwę,
- przy wyliczaniu ilości ścieków Q_{dmax} przyjęto wskaźnik nierównomierności 1,25.

Bilans ścieków sanitarnych-perspektywa

Lp.	Nazwa wsi	Mieszkańcy	Ilość ścieków		Uwagi
			Q _{sr} m ³ /d	Q _{dmax} m ³ /d	
1.	Biskupów	580	93,5	140,5	
2.	Bodzanów	1380	151,8	228,1	
3.	Burgrabice	650	71,5	107,4	
4.	Charbielin	750	82,5	123,9	
5.	Gierałcice	830	91,3	137,2	
6.	Jarnołówek	770	84,7	127,3	
7.	Konradów	850	93,5	140,5	
8.	Łączki	200	22,0	33,1	
9.	Nowy Las	500	55,0	82,6	
10.	Nowy Świętów	1000	110,0	165,3	
11.	Podlesie	230	25,3	38,0	
12.	Pokrzywna	250	27,5	41,3	
13.	Sławniowice	400	44,0	66,1	
14.	Stary Las	520	57,2	85,9	
15.	Sucha Kamienica	660	72,6	109,1	
16.	Świętów Polski	180	19,8	29,7	
17.	Wilamowice Nyskie	200	22,0	33,1	
Ogółem wsie		10220	1124,3	1689,3	
18.	Miasto Głucholązy	15000	1650,1	2479,3	
Ogółem gmina		25220	2774,5	4168,6	

* bilans nie posiada obliczeń dla miejsc hotelowych

* Zapotrzebowanie wody: $Q_{sr} = q \times M \times 1,1$ [m³/d], przy czym

q- wskaźnik odpływu (100 dm³/M/d =mieszkańcy wsi, 80 dm³/M/d=mieszkańcy zabudowy letniskowej)

2. Gospodarka odpadami komunalnymi.

Gmina posiadała składowisko odpadów komunalnych we wsi Konradów. Na wysypisku stanowiącym wyrobisko poeksploatacyjne cegielni nagromadzonych jest 270 tys. t odpadów. W 2010r. zostało ono zamknięte, a odpady wywożone są na składowisko w Domaszkowicach w gm.Nysa.

Polityka w zakresie gospodarki odpadami zmierzać powinna do osiągnięcia następujących celów:

- likwidacji „dzikich wysypisk śmieci”,
- selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,

- segregacji odpadów,
- wykorzystanie odpadów w drodze powrotu do cyklu produkcyjnego (recykling),
- zmniejszenia ilości wytwarzanych odpadów (upowszechnianie w procesach produkcyjnych najlepszych technologii – BAT).

Po rekultywacji składowiska w Konradowie przeznaczona się kwaterę czynną pod zielen (z wyłączeniem wykorzystania rekreacyjnego), pozostałą część dopuszcza się wykorzystać na cele usług (uciążliwych) lub produkcję.

3. Kierunki rozwoju gospodarki ciepłej.

Miejski system ciepłowniczy bazuje na kotłowni Głuchołaskich Zakładów Papierniczych przy ul. Andersa o mocy 15 MWt, sprzedającej ciepło na potrzeby miasta. Głównym odbiorcą jest Spółdzielnia Mieszkaniowa. Ciepło z tego źródła ogrzewa budynki mieszkalne na Osiedlu Konstytucji 3 Maja oraz na Osiedla Koszyka oraz część budynków na terenie starego miasta. Ze względu na wyjątkowe wymogi aerosanitarnie w mieście związane z reaktywowanym uzdrowiskiem zaleca się upowszechnienie energetyki gazowej.

W działaniach związanych z sukcesywnym ograniczaniem zapotrzebowania na ciepło uwzględnić należy termorenowację ogrzewanych obiektów i zmniejszenie zapotrzebowania na ciepło na jednostkę powierzchni do ok. 150 kWh/m²/a.

Utrzymuje się istniejące kotłownie przemysłowe przy czym zakłada się ich modernizację. Na paliwo gazowe zostaną zmodernizowane dotychczasowe kotłownie węglowe. Pozostałe istniejące kotłownie opalane paliwem stałym wymagają modernizacji pod kątem ograniczenia emisji zanieczyszczeń lub zastępowania ich kotłowniami opalanymi gazem.

4. Kierunki zaopatrzenia w gaz.

Głuchołazy zaopatrywane są w gaz ziemny gazociągami wysokiego ciśnienia:

- relacji Szonów – Prudnik – Głuchołazy; Ø 150/100 CN 4,0 MPa,
- relacji Głuchołazy – granica państwa (zasilanie dwustronne) ; Ø 100 CN 4,0 Mpa.

W mieście funkcjonują stacje redukcyjne rejonie ulicy Kolejowej i Powstańców Śląskich. Na terenie wiejskim natomiast w Charbielinie.

W Głuchołazach zgazyfikowany jest w większości obszar miasta, a odbiorcy zasilani są gazem o niskim i średnim ciśnieniu. W gminie natomiast częściowo zgazyfikowana jest Charbielin - położona w sąsiedztwie miasta. Niezgazyfikowane są natomiast tereny gminy wiejskiej oddalone od Głuchołaz, gdzie odbiorcy korzystają z gazu płynnego w butlach.

Struktura zużycia gazu w roku 1999 przedstawiała się następująco:

- gospodarstwa domowe - 36%
- gospodarstwa domowe z centralnym ogrzewaniem - 19%
- zakłady produkcyjne - 21%, handel i usługi - 24%

Stan techniczny stacji redukcyjnych jest dobry, a ich lokalizacja umożliwia swobodne zaspokojenie obecnych i przyszłych potrzeb mieszkańców miasta.

Łączna długość sieci dystrybucyjnej (niskiego i średniego ciśnienia) na terenie gminy Głuchołazy wynosi 42,9 km, w tym 3,4 km sieci średniego ciśnienia.

Rezerwa przepustowości stacji redukcyjnych wynosi od 30 - do 50%. Stwarza to warunki do upowszechniania energetyki gazowej na terenie całej gminy. Wymagana jest rozbudowa sieci wysokiego ciśnienia i budowę stacji redukcyjnych I-go stopnia dla poszczególnych wsi.

Dążyć należy w pierwszym etapie do wykorzystania energetyki gazowej na obszarze ochrony uzdrowiskowej „A” i na obszarze Parku Krajobrazowego „Góry Opawskie”.

5. Elektroenergetyka.

W systemie elektroenergetycznym zakłada się utrzymanie stacji 110/15 kV GPZ Bodzanów, z rezerwą pod jej rozbudowę, która jest zasilana przelotowo linią 110kV z kierunku Studzienna stanowiącą odczep od linii relacji GPZ Hajduki - GPZ Ceglana.

⇒ Docelowo w/w linia ulegnie demontażowi na odcinku od miejsca odczepu do GPZ Bodzanów. Poczynaniem tym towarzyszyć będzie budowa dwutorowej linii 110 kV relacji GPZ Hajduki - GPZ Bodzanów.

⇒ Przez teren gminy przebiegać będzie projektowana dwutorowa linia energetyczna 110 kV relacji Hajduki – Česká Veš.

Od sieci najwyższych napięć należy uwzględnić strefy ograniczonego użytkowania wg obowiązujących przepisów.

Gmina Głuchołazy dodatkowo zasilana jest 2 małymi elektrowniami wodnymi:

- elektrownią Głuchołazy,
- elektrownią Nowy Świątów.

Ponadto na terenie gminy Głuchołazy jest jeszcze współpracująca z siecią EnergiiPro elektrownia należąca do Głuchołaskich Zakładów Papierniczych, z generatorem synchronicznym o mocy 2,5 MW oraz generatorem synchronicznym o mocy 1,0 MW pracującym tylko w okresie letnim. Generatory pracują naprzemiennie.

Zużycie energii w gospodarstwach domowych wynosiło w mieście 11,1 GWh (2000r.).

GPZ Bodzanów posiada rezerwy mocy, w związku z czym nie ma racjonalnych podstaw do budowy nowych głównych punktów zasilania. Dopuszcza się możliwość rozbudowy istniejącego GPZ.

Szczegółowe lokalizacje nowych stacji dla nowych odbiorców oraz sposób włączenia ich w istniejący układ sieci 15 kV należy określić w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

W gminie Głuchołazy przewiduje się lokalizację elektrowni wiatrowych po wschodniej stronie rzeki Białej Głuchołaskiej, w odległości od zabudowy mieszkalnej - 500m . Będą to elektrownie wiatrowe najnowszego typu, charakteryzujące się niską prędkością obrotową śmigieł i najniższym współczynnikiem generowania hałasu.

Przewiduje się, że każda z turbin wiatrowych zostanie włączona za pośrednictwem podziemnej sieci kablowej do istniejącej stacji transformatorowej GPZ w Bodzanowie lub wyprowadzenie liniami wysokiego napięcia poza teren gminy Głuchołazy. Dopuszcza się też realizację nowej stacji transformatorowej GPZ 15/110 kV dla potrzeb parku wiatrowego.

Zgodnie z warunkiem określonym w rozdz.V w pkt.1 Ogólne ustalenia dot.ochrony środowiska - lokalizacja elektrowni wiatrowych na terenie wyznaczonym w studium będzie możliwa, jeżeli monitoring przeprowadzony zgodnie z aktualnymi wytycznymi wykaże brak znaczącego negatywnego oddziaływania na awifaunę i chiropterofaunę.

W studium dopuszcza się również wykorzystanie biomasy roślinnej jako jednej z alternatywnych, odnawialnych źródeł energii oraz większy udział energetyki wodnej, poprzez realizację dodatkowych elektrowni wodnych.

6. Telekomunikacja.

Dotychczas głównym operatorem telekomunikacyjnym na terenie gminy Głuchołazy jest TP S.A. Urynkowanie usług telekomunikacyjnych wprowadzić może konkurencję i pojawienie się nowych operatorów usług telekomunikacyjnych.

Założyć należy, że wielkość central i ich ilość zostanie dostosowana do potrzeb rynku głuchołaskiego (abonentów gminy).

W studium zakłada się przebudowę istniejących sieci napowietrznych na kablowe i budowę nowych sieci jako kablowych na terenie Parku Krajobrazowego Gór Opawskich i na terenie miasta i docelowo na terenie wiejskim gminy. W rozwoju usług telekomunikacyjnych dążyć należy do rozwoju telekomunikacji bezprzewodowej i objęcia całej gminy, co najmniej 3 sprawnymi systemami operatorskimi.

W rozwoju usług telekomunikacyjnych uwzględnić należy:

- rozwój systemów telekomunikacyjnych w technologii FITL dla osiągnięcia wskaźników –
 - min. 500 telefonów na 1000 mieszkańców w mieście Głuchołazy
 - min. 200 telefonów na 1000 mieszkańców na obszarze wiejskim gminy,
- pełne pokrycie obszaru gminy zasięgiem telefonii komórkowej (kilku operatorów) , poprzez realizację urządzeń infrastruktury technicznej telefonii komórkowej,
- dynamiczny rozwój usług internetowych, stwarzających optymalne powiązania teleinformatyczne w układzie krajowym i międzynarodowym.

XV. OBSZARY, DLA KTÓRYCH SPORZĄDZENIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO JEST OBOWIĄZKOWE.

Na obszarze miasta i gminy Głuchołazy obowiązują następujące plany zagospodarowania przestrzennego:

I. MIASTO GŁUCHOŁAZY

1. Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Głuchołazy, zatwierdzonego uchwałą nr XXVII / 187 / 96 z dnia 25 czerwiec 1996 Rady Miejskiej w Głuchołazach. (opublikowany w Dz. Urz. Woj. Opol. Nr 32/96) - dotyczy: A 16 MN, A 18 MN/KS, B 27 MN/U, C2UH (MS), C5MN/U, C6P/S, C26MW, D6UT, E2bMN/UT, E2aZL. (około 3% powierzchni miasta).
2. Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa mieszkaniowego w rejonie ulicy Żeromskiego w Głuchołazach zatwierdzonego uchwałą nr XXVIII / 195 / 96 z dnia 17 września 1996r Rady Miejskiej w Głuchołazach (opublikowany w Dz. Urz. Woj. Opolskiego nr 36/96) .
3. Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Głuchołazy zatwierdzonego uchwałą nr XXXIX / 257 / 97 z dnia 30 września 1997r Rady Miejskiej w Głuchołazach. (opublikowany w Dz. Urz. Woj. Opolskiego nr 29 poz. 176 z dnia 14.10.1997r.) Dotyczy: Głuchołazy ul. Kolejowa – symbol B22aMS, ul. Polna – symbol B34aMS /MEBLE/.
4. Miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego Starego Miasta obejmującego Rynek i tereny przyległe zawarte między rzeką Białą Głuchołaską, a ulicami Władysława Sikorskiego, Bohaterów Warszawy, Marii Curie Skłodowskiej w Głuchołazach zatwierdzonego uchwałą nr XLVII /302/98 z dnia 16 czerwiec 1998r Rady Miejskiej w Głuchołazach (opublikowana w Dz. Urz Woj. Opol. Nr 31/98).
5. Miejscowy plan ogólny zagospodarowania przestrzennego rejonu ulicy Bohaterów Warszawy obejmującego teren położony pomiędzy ulicami Bohaterów Warszawy i Powstańców Śląskich, a linią kolejową w Głuchołazach zatwierdzonego uchwałą nr XLVII / 303 / 98 z dnia 16 czerwca 1998r Rady Miejskiej w Głuchołazach (opublikowana w Dz.Urz.Woj. Opol. Nr 31/98).
6. Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Głuchołazy zatwierdzonego uchwałą nr XVIII / 89/ 99 z dnia 26 października 1999r Rady Miejskiej w Głuchołazach – symbol „D1UT” (Zdrój basen) (opublikowany w Dz. Urz. Woj. Opolskiego nr 47 poz. 303 z dnia 07.12.1999r.)
7. Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Głuchołazy zatwierdzonego uchwałą nr XVIII / 90/ 99 z dnia 26 października 1999r Rady Miejskiej w Głuchołazach (opublikowana w

Dz. Urz. Woj. Opol. Nr 48/99). Dotyczy: Lompy Głuchołazy – symbol D11MN, D11aWKs.

8. Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Głuchołazy zatwierdzonego uchwałą nr XVIII / 91/ 99 z dnia 26 października 1999r Rady Miejskiej w Głuchołazach (opublikowana w Dz. Urz. Woj. Opol. Nr 48/99). Dotyczy: Żeromskiego Głuchołazy – Symbol „A44MN”.

9. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego rejonu ulicy Tadeusza Kościuszki w Głuchołazach zatwierdzonego uchwałą nr XXV / 154/ 00 z dnia 27 kwietnia 2000r Rady Miejskiej w Głuchołazach (opublikowana w Dz. Urz. Woj. Opol. Nr 34/00).

10. Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Głuchołazy, zatwierdzona uchwałą nr XI/96/03 Rady Miejskiej w Głuchołazach z dnia 22.10.2003r.(opublikowana w Dz. Urz. Woj. Opol. nr 109 z 2003r. Poz. 2268) Dotyczy: kol. Jagiellońska, Głuchołazy – symbol 01bMN.

11. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Głuchołazy w rejonie ul. Aleja Jana Pawła II, zatwierdzona uchwałą nr XIV/110/03 Rady Miejskiej w Głuchołazach z dnia 23.12.2003r. (opublikowana w Dz. Urz. Woj. Opol. nr 11/04 z dnia 23.02.2004r.). Dotyczy: części terenu „C13S” i „C26MW”.

12. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Głuchołazy w rejonie ul. Karłowicza, zatwierdzona uchwałą nr XIV/111/03 Rady Miejskiej w Głuchołazach z dnia 23.12.2003r. (opublikowana w Dz. Urz. Woj. Opol. nr 11/04 z dnia 23.02.2004r). Dotyczy: terenu D5UZ.

13. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Głuchołazy w rejonie ul. Karłowicza, zatwierdzona uchwałą nr XLI/308/06 Rady Miejskiej w Głuchołazach z dnia 15 marca 2006r. (opublikowana w Dz. Urz. Woj. Opol. nr31/06 z dnia 09.05.2006r.).

14. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Głuchołazy w obszarze ulic J. Karłowicza - Powstańców Śląskich – J. Lompy - L. Wieniawskiego, zatwierdzona uchwałą nr XIV/112/03 Rady Miejskiej w Głuchołazach z dnia 23.12.2003r. (opublikowana w Dz. Urz. Woj. Opol. nr 11/04 z dnia 23.02.2004.r). Dotyczy: terenu D13MN.

15. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Głuchołazy w obszarze ulic Kraszewskiego i Świdnickiej , zatwierdzona uchwałą nr XIV/113/03 Rady Miejskiej w Głuchołazach z dnia 23.12.2003r. (opublikowana w Dz. Urz. Woj. Opol. nr 11/04 poz. 201 z dnia 23.02.2004.r). Dotyczy: terenu A8UT i części 9ZL.
16. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący obszar w rejonie ulic Spółdzielczej i Moniuszki w Głuchołazach, zatwierdzony uchwałą nr XLVII/345/06 Rady Miejskiej w Głuchołazach z dnia 4 sierpnia 2006r. (opublikowana w Dz.Urz.Woj.Opolskiego nr 62 z dnia 14.09.2006r.,poz.1954). Dotyczy: terenu byłej „Prismy-Decor” i terenów sąsiednich.
17. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący obszar Zdroju w rejonie gen. Andersa w Głuchołazach, zatwierdzony uchwałą nr VIII/53/07 Rady Miejskiej w Głuchołazach z dnia 28.03.2007r. (opublikowany w Dz.Urz.Woj. Opolskiego nr 35 z dnia 16.05.2007r., poz. 1359). Dotyczy: terenu od wiaduktu do końca ul. gen.Andersa (granicy Państwa).
18. Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Głuchołazy w rejonie ulicy Karłowicza, zatwierdzony uchwałą nr X/68/07 Rady Miejskiej w Głuchołazach z dnia 30.05.2007r. (opublikowany w Dz.Urz.Woj. Opolskiego nr 55 z dnia 24.07.2007r., poz. 1746.
19. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący obszar w rejonie ulic Grunwaldzkiej, Prymasa Stefana Wyszyńskiego, M. Curie-Skłodowskiej, Targowej w Głuchołazach, zatwierdzony uchwałą nr X/67/07 Rady Miejskiej w Głuchołazach (opublikowany w Dz.Urz.Woj.Opolskiego nr 55 z dnia 24.07.2007r., poz. 1745).
20. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar w rejonie ulic Powstańców Śląskich i Kolonia Kaszubska w Głuchołazach i we wsi Konradów, zatwierdzony uchwałą nr XXIII/180/08 Rady Miejskiej w Głuchołazach z dnia 4.07.2008r (opublikowany w Dz.Urz.Woj.Opolskiego nr 67 z dnia 3.09.2008r., poz. 1833).
21. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmującego obszar w sąsiedztwie terenów kolejowych, pomiędzy ul. Prymasa Stefana Wyszyńskiego a Powstańców Śląskich w Głuchołazach, zatwierdzony uchwałą nr XXIII/181/08 Rady Miejskiej w Głuchołazach z dnia 4.07.2008r. (opublikowany w Dz.Urz.Woj.Opolskiego nr 67 z dnia 3.09.2008r., poz. 1834).

II. GMINA GŁUCHOŁAZY

1. Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Głuchołazy zatwierdzonego uchwałą nr XXVIII / 168 / 00 z dnia 29 czerwca 2000 r. Rady Miejskiej w Głuchołazach (opublikowana w Dz. Urz. Woj. Opol. Nr 50/00) Dotyczy: Jarnołówek – symbol „ML1b”.
2. Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Głuchołazy zatwierdzonego uchwałą nr XXVIII / 169/ 00 z dnia 29 czerwca 2000r Rady Miejskiej w Głuchołazach (opublikowana w Dz. Urz. Woj. Opolskiego nr 50 Poz. 276 z dnia 23.08.2000r.). Dotyczy: Bodzano-wa – symbol U02 i ZC1 (cmentarz).
3. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Podlesie zatwierdzona uchwałą nr XLIII / 280 / 01 z dnia 6 listopada 2001r Rady Miejskiej w Głuchołazach (opublikowana w Dz. Urz. Woj. Opol.nr 127/01) Dotyczy: Podlesia.
4. Miejscowy plan ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Głuchołazy zatwierdzonego uchwałą nr L / 309 / 2002 z dnia 28 czerwca 2002r Rady Miejskiej w Głuchołazach (opublikowana w Dz. Urz. Nr 84/02) Dotyczy: dz. nr 136/2 i 136/3 we wsi Jarnołówek – symbol WW, MN-R.
5. Zmiana planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Głuchołazy zatwierdzonego uchwałą nr LII / 317 / 2002 z dnia 08 października 2002r Rady Miejskiej w Głuchołazach (opublikowana w Dz. Urz. Nr 119/02) Dotyczy: dz. nr 362/1 we wsi Biskupów – symbol URp.
6. Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Głuchołazy, zatwierdzonego uchwałą nr XXVIII / 168 / 2000 z dnia 29 czerwca 2000r Rady Miejskiej w Głuchołazach. (opublikowana w Dz. Urz. Woj. Opolskiego nr 50 poz. 275 z dnia 23.08.2000r.). Dotyczy: terenu we wsi Jarnołówek – symbol ML1b 3,80ha.
7. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów budownictwa mieszkaniowego we wsi Jarnołówek, zatwierdzony uchwałą nr XX/165/04 Rady Miejskiej w Głuchołazach z dnia 30 czerwca 2004r. (opublikowany w Dz. Urz. Woj. Opolskiego nr 59 z dnia 3 września 2004r. poz. 1620).
8. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego wsi Pokrzywna , zatwierdzony uchwałą nr XX / 166 / 04 z dnia 30 czerwca 2000r Rady Miejskiej

skiej w Głuchołazach (opublikowany w Dz. Urz. Woj. Opolskiego nr 64 z dnia 28 września 2004r.)

9. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obejmujący dz. nr 246 we wsi Bodzanów (opublikowany w Dz. Urz. Woj. Opolskiego nr 59 z dnia 3 września 2004r. poz. 1619).

Ustawa z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w art. 10 ust. 2 pkt. 8 (Dz.U. Nr 80 poz.715 z późn.zm.) wprowadza obowiązek sporządzenia planów miejscowych na obszarach, dla których sporządzenie planów zagospodarowania przestrzennego wynika z przepisów odrębnych oraz na obszarach wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości.

Ponadto gmina powinna sporządzić plany miejscowe :

- ⇒ w przypadku przeznaczenia na cele nierolne i nieleśne użytków rolnych i leśnych zgodnie z Ustawą o ochronie gruntów rolnych i leśnych;
- ⇒ dla obszarów na których występują uwarunkowania rozwoju, w tym:
 - w mieście Głuchołazy i we wsiach Jarnołówek, Pokrzywna, Podlesie i Konradów, obejmujących Park Krajobrazowy „Góry Opawskie” oraz strefy ochrony Uzdrowiska Głuchołazy,
 - w mieście Głuchołazy i na obszarach wiejskich, obejmujących wyznaczone tereny mieszkaniowe, produkcyjne i produkcyjno-usługowe.

W grupie czynników warunkujących rozwój, uzasadniających potrzebę sporządzenia planów zagospodarowania przestrzennego, w których określone zostaną warunki zabudowy i zagospodarowania, uwzględniono następujące czynniki:

- złożone funkcje miasta i wiejskich jednostek osadniczych,
- wymogi określone dla obszaru ochrony uzdrowiska „C” obejmującej całą gminę,
- potencjał ludnościowy miasta wywołujący potrzebę zaspokajania różnorodnych potrzeb,
- wymogi ładu przestrzennego zobowiązujące do utrzymania, przekształcania i rehabilitacji zabudowy,

- porządkowanie i upiększanie przestrzeni, w obrębie której realizowane są funkcje mieszkaniowe, usługowe, produkcyjne i wypoczynkowe mieszkańców gminy,
- wymogi ochrony środowiska obligujące do rozwiązywania problemów konfliktowych w obszarach nakładających się funkcji.

Docelowo plany miejscowe powinny zostać sporządzone dla wszystkich terenów określonych na rysunku studium jako zabudowane.

XVI. PROPOZYCJE ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH.

Dla realizacji celów ponadlokalnych wprowadza się propozycje następujących zadań (do ujęcia w rejestrze zadań rządowych i samorządu wojewódzkiego):

⇒ **Reaktywacja Uzdrowiska Głuchołazy.**

⇒ **Modernizacja dróg:**

- drogi krajowej nr 40 - Granica Państwa – Pyskowice do pełnych parametrów klasy GP/w latach 2000- budowa obejścia Głuchołazy; modernizacja obiektów mostowych w Głuchołazach,
- drogi wojewódzkiej nr 411 Nysa – Granica Państwa do pełnych parametrów klasy G/ szer. jezdni – 7,0m; szer. poboczy utwardzonych – 2x2,0m; szer. korony – 12,5m; typ nawierzchni KR5; wraz z budową obejść miejscowości: Przełęk, Głuchołazy.

⇒ **Modernizacja linii kolejowych:**

- Modernizacja magistralnej linii kolejowej nr 137 relacji Katowice-Legnica na odcinku Kędzierzyn-Koźle – Katowice do uzyskania parametrów pozwalających na osiągnięcie prędkości przejazdu – 160 km/h, a na odcinku Kędzierzyn-Koźle – Nysa – Kamieniec Ząbkowicki na osiągnięcie prędkości przejazdu 100-120 km/h dla pociągów pasażerskich i 80-100 km/h dla towarowych.

- Modernizacja linii kolejowej nr 297 relacji Nowy Świątów – Głuchołazy do docelowych parametrów eksploatacyjnych określonych na – prędkość handlowa (tj. średnia na danym odcinku z uwzględnieniem czasu postoju) pociągów pasażerskich co najmniej 40 km/h, bez określenia prędkości maksymalnej dla pociągów towarowych.
 - Modernizacja linii kolejowej nr 333 relacji Głuchołazy – Granica Państwa – Mikulowice do docelowych parametrów eksploatacyjnych określonych na – prędkość handlowa (tj. średnia na danym odcinku z uwzględnieniem czasu postoju) pociągów pasażerskich co najmniej 40 km/h, bez określenia prędkości maksymalnej dla pociągów towarowych.
 - Modernizacja linii kolejowej nr 343 relacji Głuchołazy – Granica Państwa – Mikulowice do docelowych parametrów eksploatacyjnych określonych na – prędkość handlowa (tj. średnia na danym odcinku z uwzględnieniem czasu postoju) pociągów pasażerskich co najmniej 40 km/h, bez określenia prędkości maksymalnej dla pociągów towarowych.
- ⇒ **Realizacja programu ochrony przeciwpowodziowej :**
- stworzenie systemu monitoringu wielkości przepływu wody w zlewni,
 - modernizacja wałów przeciwpowodziowych na rzece Biała Głuchołaska – brzeg prawy:
 - km. 10.3 –11.0 w rejonie Nowego Świątowa,
 - km 11.5-13.5 w rejonie Nowy Świątów,
 - km. 13.8-18.5 na odcinku od Głuchołaz do Bodzanowa ,
- brzeg lewy:
- km 10.0- 12.0 w rejonie Polskiego Świątowa.
- ⇒ **Ochrona zasobów wodnych w zlewni Nysy Kłodzkiej (ochrona ujęć dla miasta Wrocławia i ujęcia wody pitnej dla miasta Nysy na rzece Białej Głuchołaskiej) -partycypacja w budowie systemów kanalizacyjnych w gminie.**
- ⇒ **Modernizacja i rozbudowa magistralnej infrastruktury elektroenergetycznej, telekomunikacyjnej i gazowniczej, w tym:**
-

- Budowa linii energetycznej wysokiego napięcia 110kV dwutorowej relacji Hajduki- Bodzanów- Prudnik.
 - Budowa linii energetycznej wysokiego napięcia 110kV dwutorowej relacji Hajduki – Czeska Wieś.
- ⇒ **Realizacja programu „Odnowy Wsi”** oraz koncepcji „wsi kluczowych”- strategicznej koncepcji rozwoju obszarów wiejskich, która zakłada, że najbardziej efektywnym sposobem stymulowania procesu przekształceń danego obszaru jest wyselekcjonowanie liczby korzystnie usytuowanych ośrodków wiejskich i rozwijanie ich jako lokalnych ośrodków rozwoju. Wymagane jest podniesienie rangi wsi poprzez poprawę infrastruktury technicznej, sieci komunikacyjnej, lokowanie usług ponad podstawowych oraz przygotowanie terenów pod potencjalne inwestycje – wieś Bodzanów.
- ⇒ **Rewaloryzacja obiektów i obszarów objętych ochroną kulturową, obszar staromiejski w Głuchołazach, zespoły pałacowo-parkowe.**
- ⇒ **Realizacja „Wojewódzkiego programu zwiększania lesistości na lata 2000-2020”** - zalesienie gruntów o niskiej przydatności rolniczej oraz łączenia rozdrobnionych kompleksów leśnych.
- ⇒ **Rekultywacja obszarów zdegradowanych (poeksploatacyjnych).**
- ⇒ **Wprowadzenie ochrony elementów przyrodniczych :**
- OSS Góry Opawskie obszar Natura 2000

XVII. Załączniki

Załącznik nr 1.

Procesy przekształceń oraz kierunki zagospodarowania i wiodącego użytkowania terenów – wyjaśnienia do legendy.

Symbol wg rysunku studium (oznaczenie w liczniku)	PROCESY PRZEKSZTAŁCEŃ TERENU
<u>ZB</u>	Tereny zabudowane i zainwestowane o poprawnej strukturze urbanistyczno – architektonicznej – zagospodarowanie do zachowania
<u>ZBr</u>	Tereny zabudowane i zainwestowane o poprawnej strukturze urbanistyczno – architektonicznej – zagospodarowanie do rehabilitacji
<u>ZBp</u>	Tereny zabudowane i zagospodarowane – do przekształcenia lub rehabilitacji
<u>PZB</u>	Projektowane tereny zabudowane
<u>RPPw</u>	Obszary rolnicze – wyłączone z zabudowy
<u>RPPz</u>	Obszary rolnicze – dopuszczone do zabudowy
<u>RPP</u>	Obszary rolnicze

Symbol wg rysunku studium (oznaczenie w mianowniku)	KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA, WIODĄCE UŻYTKOWANIE TERENÓW Szczegółowe zasady i standardy zagospodarowania
STREFA ZABUDOWY ŚRÓDMIEJSKIEJ	
MW, AUC	Tereny zabudowy o wysokiej intensywności zabudowy. Wiodącym kierunkiem rozwoju osadniczego jest zabudowa mieszkalna wielorodzinna z dopuszczalną zabudową usługową. Wyklucza się uciążliwy przemysł i rzemiosło. Zaleca się w szczególności wprowadzanie funkcji z preferencją usług centrotwórczych. Dopuszcza się możliwość lokalizacji niezbędnych urządzeń infrastruktury technicznej, komunikacji i transportu. Wskazane zachowanie istniejących terenów zieleni i zadrzewień oraz sukcesywne wprowadzanie nowych terenów, szczególnie w formie alei i skwerów. Należy przeprowadzić rehabilitację kwartałów zabudowy w obrębie śródmieścia i kształtować zwartą zabudowę z dostosowaniem wysokości do obiektów sąsiadujących. Wskazane jest utrzymanie charakteru zabudowy śródmiejskiej w nowej zabudowie z preferencją dla kamienic czterokondygnacyjnych nadziemnych, uzupełnienie zabudowy w lukach pierzei oraz wprowadzanie usług w przyziemiach budynków mieszkalnych.
STREFA ZABUDOWY MIEJSKIEJ	
MW	Tereny zabudowy o wysokiej intensywności. Wiodącym kierunkiem rozwoju osadniczego jest zabudowa mieszkalna wielorodzinna cechująca się bardzo zróżnicowanym charakterem, w części są to blokowe osiedla mieszkaniowe. Należy utrzymać dodatkową funkcję o charakterze usługowo-handlowym oraz uzupełnienie zielenią urządzoną, parkingami i drogami. W celu uporządkowania przestrzennego należy uzupełnić zabudowę w lukach. Dopuszcza się lokalizację w postaci funkcji uzupełniającej: usług nieuciążli-

	wych wbudowanych lub wolnostojących z zakresu oświaty, opieki i ochrony zdrowia oraz handlu, gastronomii, sportu i kultury itp. Należy kształtować zabudowę zwartą z dostosowaniem wysokości do obiektów sąsiednich wraz z nawiązaniem do detalu architektonicznego.
MN	Teren istniejącej i projektowanej zabudowy o niskiej intensywności. Wiodącym kierunkiem rozwoju osadniczego jest zabudowa mieszkalna jednorodzinna z dopuszczalną zabudową usługową. Dopuszcza się wolnostojącą, bliźniaczą i zwartą zabudowę jednorodziną. Preferowana jest lokalizacja jednorodnych zespołów zabudowy, o jednakowych lub zbliżonych do siebie formach architektonicznych. Dopuszcza się lokalizację funkcji uzupełniającej: zabudowy usług, zieleni urządzonej, a także drogi i parkingi. Wysokość nowej zabudowy w nawiązaniu do sąsiednich obiektów. Należy dążyć do planowania terenów rekreacyjnych i sportowych z zielenią urządzonej obsługujących zespoły zabudowy mieszkalnej.
STREFA ZABUDOWY WIEJSKIEJ	
MN	Tereny istniejącej i projektowanej zabudowy o niskiej intensywności. Wiodącym kierunkiem rozwoju osadniczego jest zabudowa mieszkalna jednorodzinna z dopuszczeniem usług. Dopuszcza się lokalizację nieuciążliwych funkcji uzupełniających takich jak: handel, gastronomia, obiekty związane z oświatą, kulturą itp. Dopuszcza się adaptację zabudowy zagrodowej na funkcje mieszkaniowe lub mieszkaniowo-usługowe. Wysokość nowej zabudowy przyjąć w dostosowaniu do zabudowy sąsiedniej, ale nie większej niż 12,0 m. z wyłączeniem wysokości obiektów i urządzeń technicznych niezbędnych do właściwego funkcjonowania zabudowy.
MR	Tereny zabudowy zagrodowej o niskiej intensywności. Nową zabudowę należy nawiązać do lokalnych form architektonicznych (zasad architektury Sudetów) oraz elementów wiejskiej struktury przestrzennej. Należy unikać lokalizowania obiektów o odmiennym charakterze. Dopuszcza się adaptację zabudowy zagrodowej na funkcje mieszkaniowe lub mieszkaniowo-usługowe o nieuciążliwej funkcji uzupełniającej. Na terenach, gdzie zabudowa zagrodowa łączy się z zabudową mieszkaniową, rozwój działalności rolniczej nie powinien powodować dodatkowych uciążliwości w stosunku do przyległych działek. Wysokość zabudowy przyjąć w dostosowaniu do zabudowy sąsiedniej ale nie większej niż 12,0 m. z wyłączeniem wysokości obiektów i urządzeń technicznych niezbędnych do właściwego funkcjonowania zabudowy.
STREFA ZABUDOWY USŁUGOWEJ	
U	Tereny istniejącej i projektowanej zabudowy usługowej. Dopuszcza się lokalizację obiektów usługowych z zakresu usług administracji, obrotu finansowego, handlu, ubezpieczeń oraz przekształcenie funkcji mieszkaniowej na funkcję usługową. Dopuszcza się możliwość lokalizacji obiektów o charakterze rozrywkowo – kulturalnym i sportowym niezbędnych urządzeń infrastruktury technicznej, transportu i komunikacji wewnętrznej oraz zieleni urządzonej. Ustala się maksymalną wysokość zabudowy nie większą niż 18,0 m. z wyłączeniem wysokości obiektów i urządzeń technicznych niezbędnych do właściwego funkcjonowania zabudowy.
UR	Tereny zabudowy usług rzemiosła. Dopuszcza się lokalizację obiektów uzupełniających wiodące przeznaczenie terenu oraz lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej, transportu i komunikacji wewnętrznej. Ustala się maksymalną wysokość zabudowy nie większą niż 15,0 m. z wyłączeniem wysokości obiektów i urządzeń technicznych niezbędnych do właściwego funkcjonowania zabudowy.
UO	Tereny zabudowy usług oświaty. Dopuszcza się lokalizację obiektów usługowych szkolnictwa o znaczeniu ponadlokalnym wraz zielenią urządzonej o charakterze uzupełniającym, a także dróg i parkingów. Ustala się maksymalną wysokość zabudowy nie większą niż 18,0 m. z wyłączeniem wysokości obiektów i urządzeń technicznych niezbędnych do właściwego funkcjonowania zabudowy.
UZ	Tereny zabudowy usług ochrony zdrowia wraz zielenią urządzonej i komunikacją o charakterze uzupełniającym. Wysokość zabudowy przyjąć w dostosowaniu do zabudowy sąsiedniej, ale nie większej niż 18,0 m. z wyłączeniem wysokości obiektów i urządzeń

	technicznych niezbędnych do właściwego funkcjonowania zabudowy.
US	Tereny zabudowy usług sportu. Wiodącym kierunkiem jest zagospodarowanie sportowo – rekreacyjne, w tym kubaturowe i niekubaturowe obiekty i urządzenia uzupełniające funkcję podstawową, takie jak: hale wielofunkcyjne, boiska do gier małych i dużych, baseny, pływalnie, pola golfowe itp. Ustala się zakaz zabudowy terenów obiektami kubaturowymi nie związanymi z prowadzoną działalnością sportowo-rekreacyjną. Maksymalna wysokość projektowanej zabudowy: 15,0 m z wyłączeniem wysokości obiektów sportowych i urządzeń technicznych niezbędnych do właściwego funkcjonowania zabudowy. Minimalna powierzchnię biologicznie czynna nie mniejsza niż 60%.
UT	Tereny zabudowy usług turystyki. Dopuszcza się lokalizację budynków zakwaterowania turystycznego, hoteli i obiektów i urządzeń niezbędnych dla obsługi ruchu turystycznego takich jak: ośrodki wypoczynkowe, szkoleniowe, campingi, pola biwakowe, domki letniskowe, pensjonaty, motele wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną i komunikacją wewnętrzną. Dopuszcza się przeznaczenie uzupełniające takie jak: parkingi, usługi handlu, gastronomii, obiekty i urządzenia sportowe, zieleń urządzona, parkingi i komunikacja. Maksymalna wysokość projektowanej zabudowy campingów, domków letniskowych: 10,0 m; pensjonatów, ośrodków wypoczynkowych, szkoleniowych; moteli: 16m; hoteli: 20m. W/w wysokości nie dotyczą obiektów sportowych i urządzeń technicznych niezbędnych do właściwego funkcjonowania zabudowy. Minimalna powierzchnię biologicznie czynna nie mniejsza niż 50%.
STREFA ZABUDOWY PRODUKCYJNEJ, MAGAZYNOWEJ, SKŁADOWEJ	
P	Tereny obiektów i urządzeń produkcyjnych. Wiodącym kierunkiem rozwoju jest zabudowa związana z prowadzeniem działalności gospodarczej. Dopuszcza się lokalizację zakładów przemysłowych, drobnej wytwórczości, rzemiosła produkcyjnego i usługowego, w tym sprzedaż paliw wraz z towarzyszącymi obiektami usługowymi, administracyjnymi, biurowymi i socjalnymi. Dopuszcza się możliwość lokalizacji niezbędnych urządzeń infrastruktury technicznej, transportu i komunikacji wewnętrznej. Wymagane jest zastosowanie zabezpieczeń mających na celu eliminację lub redukcję uciążliwości tych obszarów w sąsiedztwie terenów mieszkaniowych. Zaleca się tworzenie pasów zieleni izolacyjnej.
S	Tereny obiektów i urządzeń składów, magazynów i usług handlu hurtowego wraz z obiektami towarzyszącymi funkcji podstawowej. Wiodącym kierunkiem rozwoju jest zabudowa związana z prowadzeniem działalności gospodarczej. Dopuszcza się lokalizację centrów i usług logistycznych, usług handlu detalicznego. Dopuszcza się możliwość lokalizacji niezbędnych urządzeń infrastruktury technicznej, transportu i komunikacji wewnętrznej. Dla obiektów stwarzających uciążliwości dla mieszkańców i środowiska przyrodniczego ustala się nakaz stosowania zabezpieczeń mających na celu eliminację lub redukcję uciążliwości. Zaleca się tworzenie pasów zieleni izolacyjnej.
PE	Tereny eksploatacji surowców mineralnych. Nakazuje się eksploatację surowców zgodnie z aktualną koncesją na wydobycie kopaliny.
TERENY ZIELENI I WÓD	
RL	Tereny istniejących lasów i zadrzewień.
ZD	Tereny ogródków działkowych. Dopuszcza się zmianę funkcji terenów na zieleń nieurządzoną oraz lokalizację funkcji uzupełniającej (usług nieuciążliwych, dróg i parkingów) i niezbędnych urządzeń infrastruktury technicznej. Zakazuje się lokalizacji budynków przeznaczonych na stały pobyt ludzi.
ZC	Tereny cmentarzy. Dopuszcza się lokalizację miejsc postojowych oraz usług towarzyszących takich jak: kaplice cmentarne, domy pogrzebowe itp.
ZP	Tereny zieleni urządzonej – parkowej. Należy uwzględnić zachowanie wartości krajobrazowych oraz racjonalne zagospodarowanie kubaturowe.
W	Tereny wód otwartych.
RRO	Tereny gospodarki rybackiej. Dopuszcza się lokalizację obiektów związanych z podsta-

	wową funkcją terenu takich jak: stawów hodowlanych, łowisk komercyjnych itp. Dopuszcza się możliwość lokalizacji niezbędnych urządzeń infrastruktury technicznej, transportu i komunikacji wewnętrznej. Maksymalna wysokość projektowanej zabudowy: 10,0 m z wyłączeniem wysokości obiektów i urządzeń technicznych niezbędnych do właściwego funkcjonowania zabudowy.
TERENY ZWIĄZANE Z PRODUKCJĄ ROLNĄ	
RP	Tereny użytków rolnych. Zakazuje się wprowadzania zabudowy na terenach o wysokich klasach bonitacyjnych. Dopuszcza się lokalizację niezbędnych urządzeń w zakresie infrastruktury technicznej, terenów zieleni oraz urządzonych ciągów pieszych i rowerowych. Lokalizacja elektrowni wiatrowych tylko na terenach wyznaczonych na rysunku studium.
RPO	Tereny obiektów i urządzeń produkcji i obsługi gospodarki rolnej wielkoobszarowej. Dopuszcza się zabudowę związaną z wiodącym użytkowaniem terenu oraz lokalizację niezbędnych urządzeń w zakresie infrastruktury technicznej, transportu i komunikacji. Dla obiektów stwarzających uciążliwości dla mieszkańców i środowiska przyrodniczego ustala się nakaz stosowania zabezpieczeń mających na celu eliminację lub redukcję uciążliwości.
RPH/RPU	Tereny obiektów i urządzeń obsługi gospodarki rolnej. Dopuszcza się zabudowę związaną z wiodącym użytkowaniem terenu oraz lokalizację niezbędnych urządzeń w zakresie infrastruktury technicznej, transportu i komunikacji. Dla obiektów stwarzających uciążliwości dla mieszkańców i środowiska przyrodniczego ustala się nakaz stosowania zabezpieczeń mających na celu eliminację lub redukcję uciążliwości.
TERENY ZWIĄZANE Z INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ	
WW	Tereny infrastruktury technicznej wodociągowej.
NO	Tereny infrastruktury technicznej kanalizacji i oczyszczalni ścieków.
EG	Tereny infrastruktury technicznej gazowej.
GPZ	Tereny infrastruktury technicznej elektroenergetycznej.
NU	Tereny infrastruktury technicznej usuwania i neutralizacji odpadów.
TERENY ZWIĄZANE Z KOMUNIKACJĄ	
KS	Tereny parkingów.